

Μελέτη σχετικά με τις πολιτικές και καλές
πρακτικές για την κοινωνική και εργασιακή
ενσωμάτωση μεταναστών και προσφύγων

Κοινή Έκθεση

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
1. Η τρέχουσα κατάσταση σχετικά με τους μετανάστες και τους πρόσφυγες σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στις χώρες εταίρους	5
1.1 Στατιστικά μετανάστευσης και ασύλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση	5
1.2 Στατιστικά μετανάστευσης και ασύλου στις χώρες εταίρους	8
2. Ευρωπαϊκή Πολιτική και νομοθεσία για τη μετανάστευση	11
2.1 Πλαίσιο πολιτικής	11
2.2 Η βασική ισχύουσα νομοθεσία	13
2.3 Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)	15
3. Πλαίσιο πολιτικής σχετικά με την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών και προσφύγων	19
3.1 Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενσωμάτωση	19
3.2 Πολιτική ενσωμάτωσης στις χώρες εταίρους	21
3.3 Συγκριτική ανάλυση των εθνικών πλαισίων	26
4. Καλές πρακτικές	28
4.1 Εισαγωγή	28
4.2 Επισκόπηση	28
4.3 Διακρατική ανάλυση	32
4.4 Καλές Πρακτικές (ΚΠ) που επιλέγηκαν σε κάθε χώρα εταίρο	43
Αυστρία	51
Κύπρος	61
Γαλλία	69
Γερμανία	78
Ιταλία	84
Ισπανία	91
5. Συμπεράσματα και Συστάσεις Πολιτικής	100
5.1 Συμπεράσματα	100
5.2 Συστάσεις Πολιτικής	101
6. Αναφορές	104

Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης βιώνουν πρωτοφανείς μεταναστευτικές ροές. Χιλιάδες άνθρωποι που προσπαθούν να ξεφύγουν από την ακραία φτώχεια, τον πόλεμο και τις συγκρούσεις στις χώρες καταγωγής τους αναζητούν άσυλο και προστασία στην Ευρώπη.

Η πραγματικότητα μιας πολυεθνικής διάστασης, που επιβάλλει συνεχείς μετασχηματιστικές διαδικασίες και απαιτεί από τους ανθρώπους και τους θεσμούς να είναι δεκτικοί στην κοινωνική εξέλιξη και τη διαπολιτισμική προοπτική, παρεμποδίζεται συχνά από ακατάλληλες πολιτικές και οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, που με τη σειρά τους προκαλούν φόβο και αντίσταση. Η ανάλυση των δεδομένων και τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι οι υπήκοοι Τρίτων Χωρών που ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκονται σε πιο δυσμενή θέση όσον αφορά στην απασχόληση, την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη.

Το έργο MigrEmpower (Νº 2017-1-ES01-KA204-038091), χρηματοδοτούμενο από το Πρόγραμμα Erasmus+, συνάδει με το Σχέδιο Δράσης για την ενσωμάτωση υπηκόων Τρίτων Χωρών που αναπτύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία υποστηρίζει τα κράτη μέλη στις πολιτικές ενσωμάτωσής τους εδώ και πολλά χρόνια. Συνεπώς, το MigrEmpower έχει ως στόχο:

- Να συμβάλει στον αγώνα κατά των διακρίσεων απέναντι στους μετανάστες και/ή πρόσφυγες, ζητώντας την αναγνώριση των πολιτικών τους δικαιωμάτων
- Να προωθήσει την συνύπαρξη της κοινωνίας υποδοχής και των κοινοτήτων μεταναστών και/ή προσφύγων
- Να προωθήσει την εκπαίδευση και κατάρτιση ως αναγκαία στοιχεία για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και των διαδικασιών ενσωμάτωσης.

Οι πιο πάνω στόχοι θα επιτευχθούν διακρατικά με την εμπλοκή έξι χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν παράδοση ως χώρες υποδοχής και διέλευσης και/ή είναι αντιμέτωπες με την πρόσφατη αύξηση των αιτήσεων ασύλου, και στις οποίες η “μετανάστευση, η ενσωμάτωση, το άσυλο” αποτελούν κυρίαρχα θέματα συζήτησης στην κοινωνία και τον πολιτικό διάλογο τα τελευταία χρόνια: Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Γερμανία, Αυστρία και Γαλλία.

Οι εταίροι του έργου θεωρούν ότι η ανάγκη ανταλλαγής εμπειριών σχετικά με την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη είναι απαραίτητη και ότι αποτελεί ένα βασικό στοιχείο για την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση, ώστε:

- Να βελτιωθούν οι καλές πρακτικές που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση των μεταναστών και/ή των προσφύγων
- Να ενισχυθεί η κοινωνική ένταξη και οι διαδικασίες κοινωνικής συνοχής με την εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων και γενικότερα της κοινωνίας
- Να προαχθεί η επιχειρηματικότητα της ομάδας στόχου του έργου, ως ένας τρόπος να βελτιωθεί η κοινωνική και εργασιακή της κατάσταση

- Να δοθούν στους επαγγελματίες που δουλεύουν με τους μετανάστες και/ή τους πρόσφυγες αποτελεσματικά εργαλεία που να στοχεύουν στην υποστήριξη της κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης τους
- Να διευκολυνθεί η πρόσβαση των μεταναστών και/ή των προσφύγων στην εκπαίδευση, την εργασία και την επιχειρηματικότητα, μέσα από την ενδυνάμωσή τους.

Οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν μέσα από την έρευνα που θα γίνει στις χώρες εταίρους σχετικά με τις καλές πρακτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης και το πώς μπορούμε να μάθουμε από αυτές, αλλά και μέσα από την ανάπτυξη εργαλείων διαμεσολάβησης για ενδυνάμωση των μεταναστών και/ή προσφύγων, την οργάνωση των πιλοτικών δράσεων, ώστε να δοκιμαστούν και, κατά συνέπεια, να μπορούν να χρησιμοποιηθούν άμεσα από επαγγελματίες και κοινωνικούς λειτουργούς και την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη και τους εταίρους έργων της ΕΕ, σχετικά με τις διαδικασίες ενσωμάτωσης και κοινωνικής ένταξης.

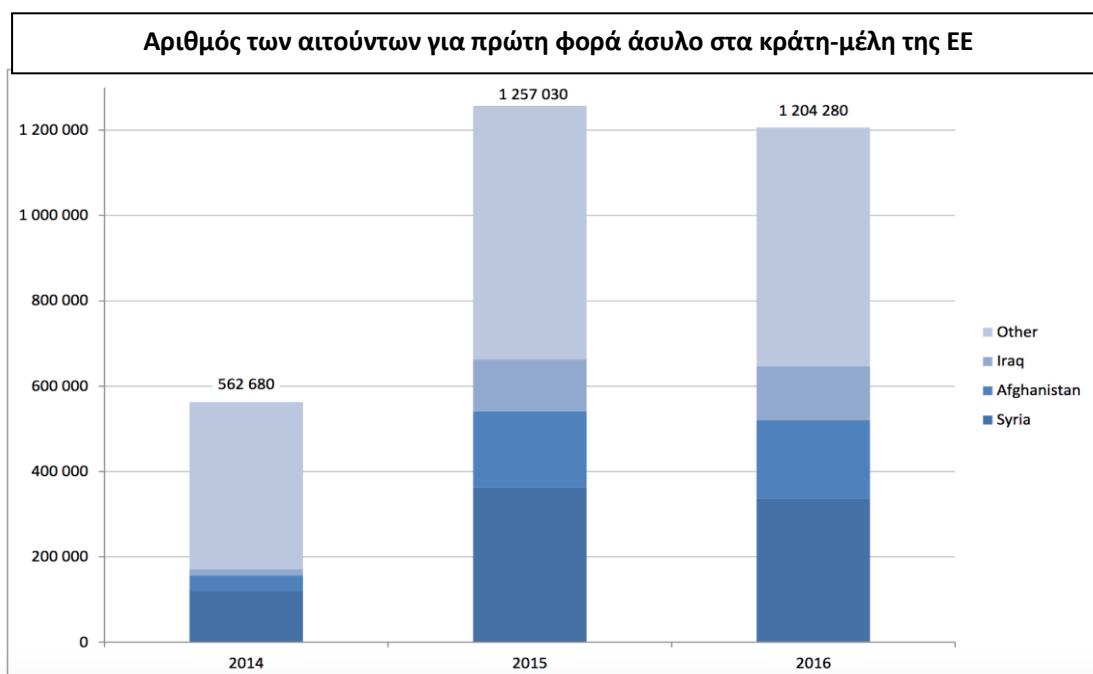
Το παρόν έγγραφο είναι η Κοινή Έκθεση της ερευνητικής δραστηριότητας που πραγματοποιήθηκε: Το Παραδοτέο 1/Δραστηρότητα 2 “Μελέτη σχετικά με τις πολιτικές και καλές πρακτικές για την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση προσφύγων και μεταναστών” θα παρουσιάσει τα κύρια αποτελέσματα της έρευνας που έγινε σε κάθε χώρα εταίρο. Για καλύτερη κατανόηση της τρέχουσας κατάστασης του εκάστοτε τοπικού πλαισίου, ο αναγνώστης μπορεί να συμβουλευτεί τις εθνικές εκθέσεις που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του έργου¹.

¹ www.migrempower.eu

1. Η τρέχουσα κατάσταση σχετικά με τους μετανάστες και τους πρόσφυγες σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στις χώρες εταίρους

1.1 Στατιστικά μετανάστευσης και ασύλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Αναλύοντας τα δεδομένα της Eurostat, το 2015, από το σύνολο των αιτούντων άσυλο, οι 1.257.030 αιτήθηκαν άσυλο για πρώτη φορά, ζητώντας διεθνή προστασία στην ΕΕ, αριθμός διπλάσιος σε σύγκριση με το 2014. Σύμφωνα με την πιο κάτω γραφική παράσταση, το 2016 αιτήθηκαν άσυλο για πρώτη φορά 1.204.280² πρόσωπα.

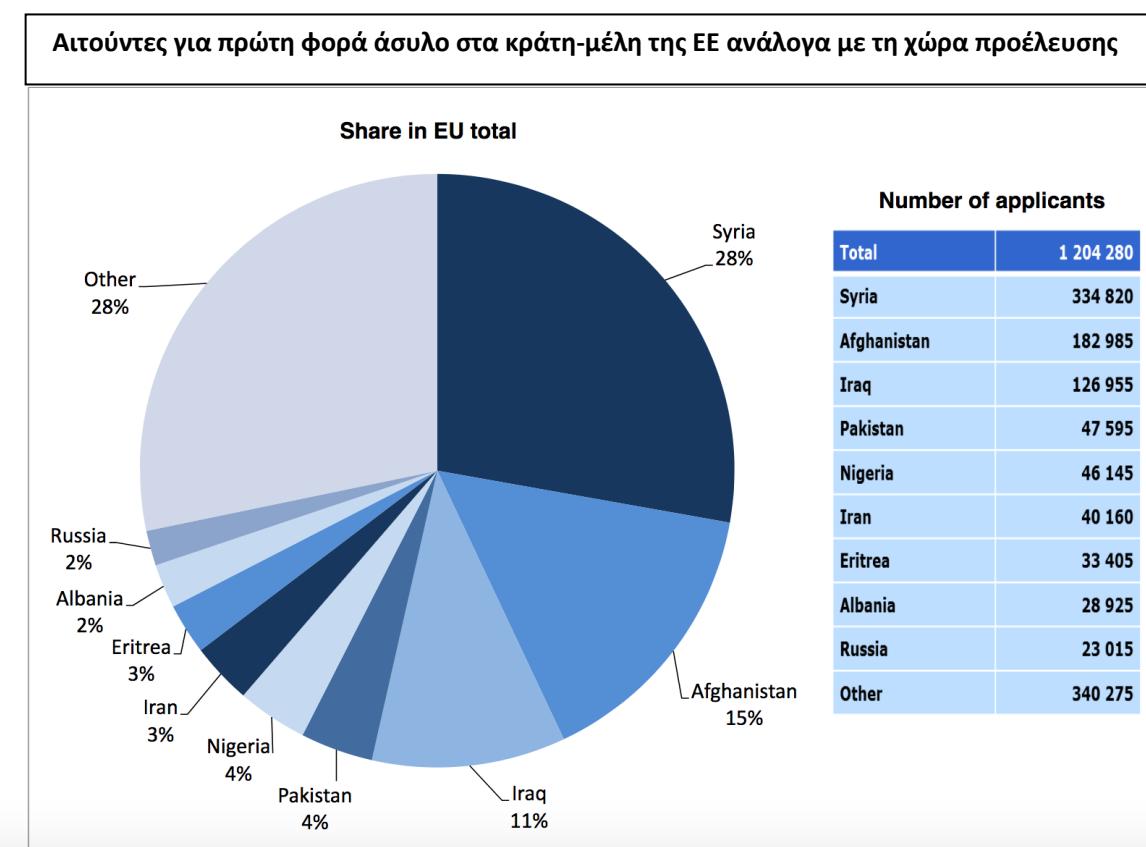
Πηγή: Δελτίο Τύπου Eurostat 46/2017

Εκτός από τους αριθμούς που αφορούν τους αιτούντες άσυλο, μια λεπτομερής ανάλυση των μεταναστευτικών ροών εντός της ΕΕ περιλαμβάνει τόσο μετανάστες από ένα κράτος μέλος της ΕΕ σε άλλο όσο και υπηκόους Τρίτων Χωρών. Σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα που είναι διαθέσιμα στη Eurostat, την 1^η Ιανουαρίου 2016, 35.1 εκατομμύρια άνθρωποι που γεννήθηκαν σε χώρα εκτός της ΕΕ ζούσαν σε κράτος μέλος της ΕΕ, ενώ 19.3 εκατομμύρια άνθρωποι γεννήθηκαν σε διαφορετικό κράτος μέλος της ΕΕ από αυτό στο οποίο διέμεναν.

² Πηγή: Eurostat Μάρτιος 2017 - <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7921609/3-16032017-BP-EN.pdf/e5fa98bb-5d9d-4297-9168-d07c67d1c9e1>

Η πιο κάτω γραφική παράσταση δείχνει μια συνοπτική εικόνα του αριθμού των αλλοδαπών στο τέλος του 2016 ανάλογα με τη χώρα καταγωγής τους.

Περίπου το 30% των αιτούντων για πρώτη φορά άσυλο ήταν Σύριοι, αφού το 2016 η Συρία ήταν και πάλι η κύρια χώρα καταγωγής των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη της ΕΕ. Από τους 334.820 Σύριους που αιτήθηκαν άσυλο για πρώτη φορά στην ΕΕ το 2016, σχεδόν το 80% καταγράφηκε στη Γερμανία (266.250 άτομα). Μετά τη Συρία, οι περισσότεροι αιτούντες άσυλο προέρχονται από το Αφγανιστάν και το Ιράκ. Οι αριθμοί σε σχέση με τη χώρα προέλευσης των μεταναστών δείχνουν ξεκάθαρα ότι οι πόλεμοι στη Μέση Ανατολή είναι ο βασικός λόγος για τον οποίο οι άνθρωποι εγκαταλείπουν τη χώρα τους.

Πηγή: Δελτίο Τύπου Eurostat 46/2017

Η μεταναστευτική και προσφυγική κρίση που ξέσπασε στην Ευρώπη το 2015 αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που έχει αντιμετωπίσει η Ευρώπη ως σύνολο μέχρι σήμερα, ενώ εξακολουθεί να βρίσκεται ψηλά στην πολιτική ατζέντα των κρατών μελών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προσπαθήσει να ανταποκριθεί κατάλληλα σε διάφορα επίπεδα, όπως για παράδειγμα με τη διαχείριση της μετανάστευσης και των συνόρων, τη μεταναστευτική πολιτική και τη διεθνή προστασία και άσυλο. Η μετανάστευση στο επίπεδο της ΕΕ περιλαμβάνει τη νόμιμη και παράνομη μετανάστευση, την πολιτική επαναπατρισμού και το Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ) (Common European Asylum System, CEAS). Παρόλο που η

ενσωμάτωση των μεταναστών και προσφύγων παραμένει μια προσπάθεια που διεξάγεται σε κρατικό επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να προσφέρει κίνητρα και υποστήριξη των μέτρων που παίρνουν τα κράτη μέλη για την προώθηση της ενσωμάτωσης υπηκόων Τρίτων Χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα.

Πριν προχωρήσουμε με την ανάλυση της σχετικής πολιτικής και νομοθεσίας της ΕΕ για τη μετανάστευση, είναι απαραίτητο να περιγράψουμε τους βασικούς όρους που αφορούν στην ομάδα στόχο της παρούσας έρευνας. Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ) (International Organisation for Migration, IOM) ορίζει τη μετανάστευση ως “τη μετακίνηση ενός ατόμου ή μιας ομάδας ατόμων, είτε σε μια ξένη χώρα είτε εντός της ίδιας της χώρας. Είναι μια μετακίνηση πληθυσμού που περιλαμβάνει μια οποιαδήποτε μετακίνηση ανθρώπων, ανεξαρτήτως του μεγέθους της, της σύνθεσής της και των αιτιών της” σε αυτήν εντάσσεται η μετανάστευση προσφύγων, εκτοπισμένων ατόμων, οικονομικών μεταναστών και ατόμων που μετακινούνται για άλλους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης και της επανένωσης με την οικογένειά³.

Ο ευρύς αυτός ορισμός καλύπτει όλες τις μορφές μετανάστευσης (εκούσια/αναγκαστική μετανάστευση, εσωτερική/διεθνής μετανάστευση, μακροχρόνια/βραχυπρόθεσμη μετανάστευση), καθώς και τα διάφορα βαθύτερα αίτια της μετανάστευσης (πολιτικές διώξεις, συγκρούσεις, οικονομικά προβλήματα, περιβαλλοντική καταστροφή ή ένα συνδυασμό αυτών των παραγόντων, μετανάστευση προς αναζήτηση καλύτερων οικονομικών συνθηκών και βιοτικού επιπέδου, για επιβίωση, ή βάσει άλλων κινήτρων όπως η επανένωση με την οικογένεια), ανεξάρτητα από τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν (νόμιμη/παράνομη μετανάστευση). Επομένως, ο ορισμός περιλαμβάνει τη μετανάστευση προσφύγων, εκτοπισμένων ατόμων, οικονομικών μεταναστών και ατόμων που μετακινούνται για άλλους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης και της επανένωσης με την οικογένειά⁴.

Σύμφωνα με τις συστάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), το 1988, βάσει της συλλογής στατιστικών για τη διεθνή μετανάστευση, ένα άτομο είναι μακροχρόνιος μετανάστης αν διαμένει στη χώρα προορισμού του/της για περίοδο δώδεκα μηνών ή περισσότερο, ενώ προηγουμένως ήταν κάτοικος σε μια άλλη χώρα για δώδεκα μήνες ή περισσότερο.

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (ΕΔΜ) (European Migration Network, EMN) έχει επεκτείνει τους πιο πάνω ορισμούς προσαρμόζοντάς τους στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, όπου η μετανάστευση μπορεί να θεωρηθεί η πράξη με την οποία ένα πρόσωπο:

- Είτε επιλέγει ως συνήθη τόπο διαμονής και εγκαθίσταται στην επικράτεια ενός κράτους μέλους για μια περίοδο η οποία είναι, ή αναμένεται να είναι, δώδεκα μήνες τουλάχιστον, ενώ προηγουμένως ο συνήθης τόπος διαμονής

³ <https://www.iom.int/key-migration-terms#Migration>

⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/content/migration-0_en

του ήταν σε άλλο κράτος μέλος ή σε Τρίτη Χώρα είτε ενώ προηγουμένως ήταν συνήθης κάτοικος στην επικράτεια ενός κράτους μέλους παύει να έχει τον συνήθη τόπο διαμονής του σε αυτό το κράτος μέλος για μια περίοδο η οποία είναι, ή αναμένεται να είναι, δώδεκα μήνες τουλάχιστον.

Επομένως, η ομάδα στόχος της παρούσας μελέτης θα περιλαμβάνει:

- Υπηκόους Τρίτων Χωρών (μετανάστες και πρόσφυγες) που βρίσκονται στην ΕΕ νόμιμα
- Πρόσφυγες που είναι αποδέκτες διεθνούς επικουρικής προστασίας και ανθρωπιστικής προστασίας
- Αιτούντες άσυλο που έχουν πάρει άδεια διαμονής
- Μετανάστες που βρίσκονται στην ΕΕ παράνομα (όπου τα δεδομένα είναι διαθέσιμα)
- Μετανάστες από χώρες της ΕΕ.

Ακολουθώντας τον πιο πάνω ευρύ ορισμό της μετανάστευσης, θεωρούμε μετανάστες και τους υπηκόους μιας ευρωπαϊκής χώρας που μετακινούνται σε ένα άλλο κράτος της ΕΕ, ασκώντας το δικαίωμα της ελεύθερης διακίνησης. Παρόλα αυτά, σύμφωνα με το σκοπό της παρούσας έρευνας δεν θα θεωρηθούν η πρωταρχική ομάδα στόχος αυτήν θα αποτελέσουν οι μετανάστες και πρόσφυγες που είναι κυρίως υπήκοοι Τρίτων Χωρών.

1.2 Στατιστικά μετανάστευσης και ασύλου στις χώρες εταίρους⁵

Σύμφωνα με τις Εθνικές Εκθέσεις της κάθε χώρας εταίρου, η κατάσταση των μεταναστευτικών ροών διαφέρει σε αριθμούς, χώρα καταγωγής και τύπο μετανάστη.

Ο Πίνακας Α παρουσιάζει, πιο κάτω, τους αριθμούς αιτούντων για πρώτη φορά άσυλο σε κάθε χώρα που συμμετέχει στο έργο⁶:

ΠΙΝΑΚΑΣ Α: Αιτούντες άσυλο για πρώτη φορά

Χώρα	2015	2016	2017
Αυστρία	22.160	39.880	85.500
Κύπρος	2.105	2.840	4.180 (μέχρι το Σεπτέμβριο 2017)
Γαλλία	80.075	85.726	100.412
Γερμανία	441.899	722.370	198.317

⁵ Αυστρία, Κύπρος, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία και Ισπανία

⁶ Δεδομένα από τη Eurostat για την περίοδο 2015/16 – Δεδομένα από τις τοπικές κυβερνήσεις για το 2017, σύμφωνα με τις Εθνικές Εκθέσεις

Ιταλία	83.245	121.185	130.119
Ισπανία	14.600	15.570	31.738

Πηγή: Επεξεργασία του συντάκτη. Εθνικές Εκθέσεις των εταίρων του MigrEmpower

Ο Πίνακας Β παρουσιάζει τη χώρα προέλευσης των αιτούντων άσυλο (2016):

ΠΙΝΑΚΑΣ Β: Υπηκοότητα των αιτούντων άσυλο

Εταίρος	Πρώτη πιο συχνή χώρα προέλευσης	Δεύτερη πιο συχνή χώρα προέλευσης	Τρίτη πιο συχνή χώρα προέλευσης
Αυστρία	Γερμανία	Σερβία	Τουρκία
Κύπρος	Συρία	Σομαλία	Πακιστάν
Γαλλία	Αλβανία	Σουδάν	Αφγανιστάν
Γερμανία	Συρία	Ρουμανία	Πολωνία
Ιταλία	Ρουμανία	Πακιστάν	Νιγηρία
Ισπανία	Βενεζουέλα	Συρία	Ουκρανία

Πηγή: Επεξεργασία του συντάκτη. Εθνικές Εκθέσεις των εταίρων του MigrEmpower

Η αστάθεια στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και σε κάποιες περιοχές της Βόρειας και Κεντρικής Αφρικής έχει οδηγήσει σε δραματική αύξηση των μεταναστευτικών ροών από Τρίτες Χώρες. Οι συνθήκες δημιούργησαν μια δραματική “προσφυγική κρίση”, με μεγάλη αύξηση στους αριθμούς των αιτούντων άσυλο, αλλά η μεταναστευτική ροή παρέμεινε σταθερή ανάμεσα στα κράτη μέλη για λόγους εργασιακής απασχόλησης.

Όπως περιγράφεται στις Εθνικές Εκθέσεις, η κάθε χώρα εταίρος έλαβε διαφορετικά μέτρα για τη διαχείριση και υποδοχή των μεταναστών, π.χ.

- Υπηρεσία αρχικής υποδοχής για ταυτοποίηση
- Υπηρεσία πρώτων βοηθειών
- Κέντρα κράτησης και απέλασης
- Υπηρεσίες μόνιμης ενσωμάτωσης

Η κατάσταση σε κάθε χώρα είναι διαφορετική, φαίνεται όμως ότι οι μετανάστες που αντιμετωπίζουν τις περισσότερες δυσκολίες στην κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση τους προέρχονται από Τρίτες Χώρες.

Έχοντας αναλύσει την παρούσα κατάσταση των ακόλουθων ομάδων μεταναστών:

- Υπηκόων κρατών μελών της ΕΕ που μετανάστευσαν σε μια άλλη χώρα της ΕΕ
- Μεταναστών και προσφύγων που είναι υπήκοοι χωρών εκτός της ΕΕ και που βρίσκονται στην ΕΕ νόμιμα, και επομένως μπορούν να ωφεληθούν από τα μέτρα κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης στη χώρα υποδοχής (υπήκοοι Τρίτων Χωρών και μετανάστες, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων, είναι ο ορισμός που υιοθετεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή).
- Προσφύγων που είναι αποδέκτες διεθνούς και επικουρικής προστασίας
- Αιτούντων άσυλο που έχουν πάρει προσωρινή άδεια παραμονής
- Μεταναστών που βρίσκονται στην ΕΕ παράνομα (όπου τα δεδομένα είναι διαθέσιμα).

των οποίων τα αποτελέσματα είναι διαθέσιμα στις Εθνικές Εκθέσεις των χωρών εταίρων που βρίσκονται στην ιστοσελίδα του έργου⁷, οι εταίροι θα πραγματοποιήσουν τις ακόλουθες προβλεπόμενες δραστηριότητες με τις ομάδες στόχους, όπως φαίνεται στον Πίνακα Γ.

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ: Βασικές ομάδες στόχοι που θα συμμετέχουν στις προβλεπόμενες δραστηριότητες του έργου ανά χώρα εταίρο

Αυστρία	Υπήκοοι Τρίτων Χωρών που είναι νόμιμοι μετανάστες (σε αντίθεση με παράτυπους μετανάστες και μετανάστες από χώρες της ΕΕ), διότι ο εν λόγω πληθυσμός συνάδει με τις κυβερνητικές δράσεις για τη μετανάστευση και ενσωμάτωση.
Κύπρος	Μετανάστες από χώρες εκτός της ΕΕ.
Γαλλία	Μετανάστες από χώρες εκτός της ΕΕ που αιτούνται άσυλο.
Γερμανία	Πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο.
Ιταλία	Υπήκοοι Τρίτων Χωρών (μετανάστες και/ή πρόσφυγες και/ή αιτούντες άσυλο) που βρίσκονται νόμιμα στην ΕΕ. Πρόσωπα χωρίς νόμιμο καθεστώς θα μπορούσαν να γίνουν δεκτά για την πρώτη συνέντευξη του ΙΟ2/Δραστηριότητα 3, προκειμένου να τους προσφερθούν πληροφορίες και υπηρεσίες αρχικού προσανατολισμού.
Ισπανία	Υπήκοοι Τρίτων Χωρών (μετανάστες και πρόσφυγες). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις γυναίκες υπηκόους Τρίτων Χωρών.

Πηγή: Επεξεργασία του συντάκτη. Εθνικές Εκθέσεις των εταίρων του MigrEmpower

⁷ www.migrempower.eu

2. Ευρωπαϊκή Πολιτική και νομοθεσία για τη μετανάστευση

Η Συνθήκη της Λισαβόνας, που τέθηκε σε ισχύ το Δεκέμβριο του 2009, θεσπίζει τη νομική βάση για την ανάπτυξη μιας κοινής μεταναστευτικής πολιτικής στην ΕΕ. Το άρθρο 79 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) (Treaty on the Functioning of the European Union, TFEU) ορίζει τα πιο κάτω πεδία επάρκειας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο:

- Νόμιμη μετανάστευση – Η ΕΕ καθορίζει τους όρους που διέπουν την είσοδο και νόμιμη διαμονή σε ένα κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων και σκοπών οικογενειακής επανένωσης, για υπηκόους Τρίτων Χωρών. Τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να καθορίσουν τον όγκο των υπηκόων Τρίτων Χωρών που εισέρχονται στην επικράτειά τους για να αναζητήσουν εργασία είτε ως μισθωτοί είτε ως μη-μισθωτοί εργαζόμενοι.
- Καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης – Η ΕΕ εμποδίζει και μειώνει την παράτυπη μετανάστευση και εφαρμόζει αποτελεσματικά μια πολιτική επαναπατρισμού που συνάδει με τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα⁸.
- Συμφωνίες επανεισδοχής – Η ΕΕ είναι σε θέση να συνάψει συμφωνίες με Τρίτες Χώρες για επανεισδοχή στη χώρα καταγωγής ή προέλευσής τους των υπηκόων Τρίτων Χωρών που δεν πληρούν, ή δεν πληρούν πλέον, τις προϋποθέσεις εισόδου, παρουσίας ή διαμονής σε ένα κράτος μέλος.
- Ενσωμάτωση – Η ΕΕ είναι σε θέση να παρέχει κίνητρα και να υποστηρίξει τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για την προώθηση της ενσωμάτωσης των νόμιμων υπηκόων Τρίτων Χωρών. Η νομοθεσία της ΕΕ δεν προβλέπει την εναρμόνιση των κρατικών νόμων και κανονισμών, αφού αυτοί αποτελούν εσωτερική υπόθεση των κρατών μελών.

Τέλος, το άρθρο 80 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεσπίζει την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, μεταξύ άλλων και στο οικονομικό επίπεδο, μεταξύ των κρατών μελών.

2.1 Πλαίσιο πολιτικής

Το ισχύον πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ εμπεριέχει το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης για τη Μετανάστευση (European Agenda for Migration) και τη Συνολική Προσέγγιση της

⁸ Η πλήρης συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα κατά την εφαρμογή μιας πολιτικής της ΕΕ είναι επίσης μια προϋπόθεση που προβλέπεται από το χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ.

Μετανάστευσης και της Κινητικότητας (Global Approach to Migration and Mobility⁹). Και τα δύο έγγραφα πολιτικής¹⁰ παρέχουν στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές και αρχές που διέπουν την υπάρχουσα και επερχόμενη νομοθεσία της ΕΕ αναφορικά με τους πιο πάνω μεταναστευτικούς τομείς. Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης για τη Μετανάστευση¹¹, που ξεκίνησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Μάιο του 2015, υπέδειξε βραχυπρόθεσμα μέτρα που στόχευαν στο να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τη μεταναστευτική και προσφυγική κρίση. Πρότεινε, ωστόσο, και μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες διατάξεις, σκιαγραφώντας μια ολοκληρωμένη απάντηση στα μεταναστευτικά ζητήματα και τα ζητήματα ασύλου στην Ευρώπη. Αυτές βασίζονται σε τέσσερις πυλώνες: 1) Μείωση των κινήτρων για παράτυπη μετανάστευση 2) Διαχείριση συνόρων – διάσωση ζωών και προστασία εξωτερικών συνόρων 3) Το καθήκον της Ευρώπης για προστασία – μια κοινή πολιτική ασύλου 4) Νέα πολιτική για τη νόμιμη μετανάστευση. Στις ακόλουθες σελίδες, η ανάλυση θα επικεντρωθεί στην τρέχουσα πολιτική και νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ που αφορά στο κοινό σύστημα ασύλου και τη νόμιμη μετανάστευση, καθώς και στις τελευταίες και αναμενόμενες εξελίξεις, δεδομένου ότι αποτελούν τους τομείς που αφορούν άμεσα τις ομάδες στόχους του έργου αλλά και τον κύριο στόχο του, αυτόν της συμβολής στη διαδικασία ενσωμάτωσης των μεταναστών και προσφύγων στην ΕΕ.

Η νέα πολιτική για τη νόμιμη μετανάστευση προτείνει την αναθεώρηση της Οδηγίας για την Μπλε Κάρτα (Blue Card Directive), έτσι ώστε να προσελκύσει καινοτόμους επιχειρηματίες στην ΕΕ, να αναπτύξει ένα πιο συνεκτικό και αποτελεσματικό μοντέλο για τη νόμιμη μετανάστευση στην ΕΕ με αξιολόγηση του ισχύοντος πλαισίου και να ενδυναμώσει τη συνεργασία με τις κύριες χώρες προέλευσης.

Εξετάζοντας προσεκτικά τις κύριες συστάσεις που προέκυψαν από το Πρόγραμμα Δράσης, το 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή ένα Έλεγχο Καταλληλότητας της τρέχουσας νομοθεσίας της ΕΕ για τη νόμιμη μετανάστευση. Ο σκοπός αυτού του Ελέγχου Καταλληλότητας, που βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη, είναι να αξιολογήσει και να κάνει μια αποτίμηση της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ για τη νόμιμη μετανάστευση, ώστε να επισημάνει κενά και ελλείψεις και να απλοποιήσει κατάλληλα το πλαίσιο της ΕΕ.

⁹ Η Συνολική Προσέγγιση της Μετανάστευσης και της Κινητικότητας (ΣΠΜΚ) ρυθμίζει, από το 2005, το κυρίαρχο πλαίσιο της εξωτερικής διάστασης της μετανάστευσης και του ασύλου, περιγράφοντας τη βάση και τις αρχές του διαλόγου σχετικά με τις πολιτικές και τη συνεργασία με Τρίτες Χώρες. Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης δεν θα αναλύσουμε την εξωτερική διάσταση της πολιτικής της ευρωπαϊκής μετανάστευσης, η οποία ούτως ή άλλως αποτελεί βασικό συστατικό της συνολικής μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ.

¹⁰ Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

¹¹ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/backgroundinformation/docs/communication_on_the_european_agenda_on_migration_en.pdf

2.2 Η βασική ισχύουσα νομοθεσία

Τα τελευταία δέκα χρόνια η ΕΕ έχει θεσπίσει νομοθεσία σε διάφορους τομείς, η οποία ρυθμίζει την είσοδο και διαμονή υπηκόων Τρίτων Χωρών στην επικράτεια των κρατών μελών της για τους ακόλουθους σκοπούς: εργασία, οικογενειακή επανένωση, σπουδές και έρευνα. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ καθορίζει, επίσης, τις νομικές διατάξεις για το καθεστώς των υπηκόων από χώρες εκτός της ΕΕ που διαμένουν για μεγάλο χρονικό διάστημα στην ΕΕ. Παρά την κρατική δικαιοδοσία των κρατών μελών της ΕΕ στη διαδικασία ενσωμάτωσης υπηκόων Τρίτων Χωρών, η ΕΕ έχει αυξήσει την παρεχόμενη οικονομική βοήθεια και τους πόρους, προκειμένου να ενισχύσει τόσο τον πολιτικό συντονισμό όσο και τα μέτρα και τις δράσεις που ενθαρρύνουν και προωθούν τη διαδικασία ενσωμάτωσης.

Οι κύριες οδηγίες της ΕΕ που σχετίζονται με τη μετανάστευση είναι οι εξής:

- 1) **Οδηγία για την Μπλε Κάρτα (2009/50/ΕΚ)** — Είσοδος και διαμονή εργαζομένων με υψηλή εξειδίκευση. Καθορίζει τους όρους εισόδου και διαμονής για υπηκόους χωρών εκτός της ΕΕ με υψηλή εξειδίκευση που επιθυμούν να εργαστούν σε μια χώρα της ΕΕ (εκτός από τη Δανία, την Ιρλανδία και το Ήνωμένο Βασίλειο) και για τις οικογένειές τους, θεσπίζοντας μια ταχεία διαδικασία. Ωστόσο, οι επόμενες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της, επισήμαναν αρκετά ζητήματα που ήταν σε εκκρεμότητα. Για παράδειγμα, πολλές χώρες της ΕΕ έχουν παράλληλους κανόνες και διαδικασίες για την ίδια κατηγορία εργατών. Επιπλέον, ο περιορισμένος αριθμός αδειών που παραχωρήθηκαν έδειξε ότι η οδηγία δεν υπήρξε τόσο αποτελεσματική όσο προοριζόταν. Τον Ιούνιο του 2016, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε μια πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας για την Μπλε Κάρτα. Η τροποποίηση της νομοθεσίας έχει αρχίσει και πρόκειται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2018.
- 2) **Η Οδηγία για την Ενιαία Άδεια Διαμονής (2011/98/ΕΕ)** Θεσπίζει ενιαία άδεια διαμονής και εργασίας για εργαζόμενους από χώρες εκτός της ΕΕ. Ορίζει, επίσης, μια σειρά από συγκεκριμένα δικαιώματα, έτσι ώστε να παρέχει ίση μεταχείριση στους εργαζόμενους από χώρες εκτός της ΕΕ που καλύπτονται από την εν λόγω οδηγία. Είναι ένα “πλαίσιο” ή μια “οριζόντια” οδηγία που καλύπτει εργαζόμενους Τρίτων Χωρών που εισέρχονται σε ένα κράτος μέλος σύμφωνα με τον εκάστοτε κρατικό νόμο για τη μετανάστευση.
- 3) **Η Οδηγία για τους Εποχικά Εργαζόμενους (2014/36/ΕΕ)** ρυθμίζει την είσοδο και διαμονή υπηκόων Τρίτων Χωρών που εισέρχονται προσωρινά για να κάνουν εποχική εργασία συνήθως στους τομείς της γεωργίας και του τουρισμού. Περιλαμβάνει δικαιώματα που εξασφαλίζουν ότι εν λόγω εργαζόμενοι δε θα τύχουν εκμετάλλευσης κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στη χώρα.
- 4) **Η Οδηγία για τις Ενδοεπιχειρησιακές Μεταθέσεις (2014/66/ΕΕ)** περιγράφει τους όρους εισόδου και διαμονής υπηκόων Τρίτων Χωρών στο πλαίσιο ενδοεπιχειρησιακών μεταθέσεων. Η οδηγία απλοποιεί τις διαδικασίες για τις

επιχειρήσεις και τους πολυεθνικούς οργανισμούς, ώστε να μεταθέτουν τους διευθυντές, τους εμπειρογνόμονες και τους εκπαιδευόμενούς τους στα παραρτήματα ή γραφεία τους που βρίσκονται στην ΕΕ.

5) **Η Οδηγία για τους Σπουδαστές και Ερευνητές (2016/801/ΕΕ)** καλύπτει τους όρους εισόδου και διαμονής υπηκόων Τρίτων Χωρών για σκοπούς έρευνας, σπουδών, εκπαίδευσης, εθελοντικής εργασίας, προγραμμάτων ανταλλαγής μαθητών ή εκπαιδευτικών έργων και εσωτερικών άμισθων βοηθών¹².

6) **Η Οδηγία για την Οικογενειακή Επανένωση (2003/86/ΕΚ)** αποσκοπεί στη θέσπιση κοινών κανονισμών σχετικά με το δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης. Πρόθεση είναι να δοθεί η δυνατότητα στα μέλη μιας οικογένειας που είναι υπήκοοι χώρας εκτός της ΕΕ να συναντήσουν τους συγγενείς τους που διαμένουν νόμιμα στην επικράτεια της ΕΕ. Ο σκοπός είναι να προστατευτούν οι οικογένειες και να διευκολυνθεί η ενσωμάτωση υπηκόων από χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΕ.

7) **Η Οδηγία για τους επί μακρόν διαμένοντες (2003/109/ΕΚ)**, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2011/51/ΕΕ, επιτρέπει σε υπηκόους Τρίτων Χωρών που διαμένουν νόμιμα και συνεχόμενα σε ένα κράτος μέλος για πέντε χρόνια να αποκτήσουν καθεστώς “κατοίκου μακράς διαρκείας” και τα σχετικά δικαιώματα. Το 2011, η οδηγία τροποποιήθηκε για να καλύπτει υπηκόους εκτός της ΕΕ, όπως οι πρόσφυγες ή οι απάτριδες, οι οποίοι είναι δέκτες διεθνούς προστασίας.

Μια νέα ευρωπαϊκή πολιτική για τη νόμιμη μετανάστευση – οι τελευταίες εξελίξεις και η μελλοντική πορεία

Από το 2015, οι θεσμοί της ΕΕ έχουν επανειλημμένα αναγνωρίσει την ανάγκη για μια ολιστική προσέγγιση στη μεταναστευτική και προσφυγική κρίση¹³. Για το σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει υποβάλει ένα σύνολο μεταρρυθμίσεων που στοχεύουν στην εφαρμογή των βασικών δράσεων που περιγράφονται από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης για τη Μετανάστευση. Η αναθεώρηση της Οδηγίας για τη Μπλε Κάρτα, το 2016, αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες εξελίξεις που αφορούν στη νόμιμη μετανάστευση. Αποσκοπεί στην προσέλκυση εξειδικευμένων εργαζομένων από χώρες εκτός της ΕΕ, διασφαλίζοντας νόμιμη πρόσβαση και είσοδο στην ΕΕ, ανταποκρινόμενη παράλληλα στην έλλειψη εργατικού δυναμικού και στις δημογραφικές αλλαγές που προκαλούνται από τη γήρανση του ευρωπαϊκού πληθυσμού. Επιπρόσθετα, οι βελτιώσεις που εισήγαγε η αναθεωρημένη οδηγία περιλαμβάνουν λιγότερο αυστηρά κριτήρια εισδοχής, όπως για παράδειγμα

¹² Η οδηγία τέθηκε σε ισχύ μία μέρα μετά τη δημοσίευσή της στο Επίσημο Περιοδικό της ΕΕ, στις 22 Μαΐου 2016. Τα κράτη μέλη πρέπει να μεταφράσουν την οδηγία στην κρατική τους νομοθεσία εντός δύο ετών.

¹³ 12 Απριλίου 2016 Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0102+0+DOC+XML+V0//EN>

χαμηλότερο κατώτατο όριο μισθού και συμβόλαια εργασίας μικρότερης διάρκειας, καλύτερες συνθήκες οικογενειακής επανένωσης, διευκόλυνση της κινητικότητας και κατάργηση των παράλληλων εθνικών συστημάτων. Το Δεκέμβριο του 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε ένα πολιτικό οδικό χάρτη¹⁴, συστήνοντας την ταχεία υιοθέτηση μέσα στο 2018 όλου του πακέτου της μεταναστευτικής μεταρρύθμισης που ήταν σε εκκρεμότητα¹⁵. Ενθάρρυνε, επίσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο όπως ολοκληρώσουν τη νομοθεσία του φακέλου της Μπλε Κάρτας μέχρι τον Ιούνιο του 2018.

2.3 Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)

Η νομική βάση για το Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ) καθορίζεται από το άρθρο 68.2 και το άρθρο 78 (ΣΛΕΕ) της Συνθήκης της Λισαβόνας¹⁶. Επιπλέον, το άρθρο 18 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, δηλώνει ότι “το δικαίωμα στο άσυλο πρέπει να διασφαλίζεται με σεβασμό στους κανόνες της Σύμβασης της Γενεύης της 28^{ης} Ιουλίου 1951 και του Πρωτοκόλλου της 31^{ης} Ιανουαρίου 1967,

¹⁴ https://ec.europa.eu/commission/news/political-roadmap-sustainable-migration-policy-2017-dec-07_en

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/news/political-roadmap-sustainable-migration-policy-2017-dec-07_en

¹⁶ 1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας με στόχο να παρέχεται το κατάλληλο καθεστώς σε οποιοδήποτε υπήκοο τρίτης χώρας χρήζει διεθνούς προστασίας και να εξασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης. Η πολιτική αυτή πρέπει να συνάδει με τη Σύμβαση της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και με το Πρωτόκολλο της 31ης Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των προσφύγων, καθώς και με άλλες συναφείς συμβάσεις. 2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο, ενεργώντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα για ένα κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου που περιλαμβάνει: (α) ενιαίο καθεστώς υπέρ των υπηκόων Τρίτων Χωρών, το οποίο ισχύει σε όλη την Ένωση (β) ενιαίο καθεστώς επικουρικής προστασίας για τους υπηκόους Τρίτων Χωρών που χρήζουν προστασίας, χωρίς να τους χορηγείται άσυλο (γ) κοινό σύστημα για την προσωρινή προστασία εκτοπισμένων προσώπων σε περιπτώσεις μαζικής εισροής (δ) κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του ενιαίου καθεστώτος ασύλου ή επικουρικής προστασίας (ε) κριτήρια και μηχανισμοί για τον καθορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου ή της επικουρικής προστασίας (στ) προδιαγραφές σχετικά με τις προϋποθέσεις υποδοχής αιτούντων άσυλο ή επικουρική προστασία (ζ) εταιρικές σχέσεις και συνεργασία με Τρίτες Χώρες για τη διαχείριση των ροών προσώπων που ζητούν άσυλο ή επικουρική ή προσωρινή προστασία. 3. Εφόσον ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επείγουσα κατάσταση, λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων Τρίτων Χωρών, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προσωρινά μέτρα υπέρ του εν λόγω κράτους μέλους ή των εν λόγω κρατών μελών.

σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων και σε συμφωνία με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης".

Σκοπός του ΚΕΣΑ είναι να εναρμονιστούν οι διαδικασίες ασύλου σε όλα τα κράτη μέλη, θεσπίζοντας κοινούς κανόνες που να εξασφαλίζουν ενιαίο καθεστώς, διαδικασίες και ελάχιστες προδιαγραφές για υπηκόους Τρίτων Χωρών που χρήζουν διεθνούς προστασίας στην ΕΕ. Η πρώτη εκδοχή του ΚΕΣΑ, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2013, αποτελεί το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ για το άσυλο. Η βασική ισχύουσα νομοθεσία αποτελείται από δύο κανονισμούς και τρεις οδηγίες.

Η βασική νομοθεσία της ΕΕ για το άσυλο

1) **Ο αναθεωρημένος Κανονισμός του Δουβλίνου (ΕΕ) 604/2013 (Κανονισμός Δουβλίνο III)¹⁷**, ο οποίος αντικατέστησε τον Κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) 343/2003 (Κανονισμός Δουβλίνο II), θέτει τα κριτήρια καθορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου. Στοχεύει στην αναχαίτιση του λεγόμενου φαινομένου των "προσφύγων σε τροχιά", που αναφέρεται σε αιτούντες άσυλο για τους οποίους κανένα κράτος μέλος δεν αναλαμβάνει την ευθύνη για την εξέταση των αιτήσεών τους. Στόχος του είναι επίσης να αποτρέψει τις πολλαπλές αιτήσεις ασύλου. Σύμφωνα με τον Κανονισμό Δουβλίνο III, η χώρα της ΕΕ που είναι υπεύθυνη για την εξέταση μιας αίτησης ασύλου είναι η πρώτη στην οποία εισέρχεται ο αιτών. Ο κανονισμός διευκρινίζει επίσης τους κανόνες που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των κρατών. Τέθηκε σε εφαρμογή την 1^η Ιανουαρίου 2014.

2) **Ο κανονισμός (ΕΕ) 603/2013¹⁸** που θέσπισε το EURODAC για την αντιπαραβολή των δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων άσυλο τέθηκε σε ισχύ στις 20 Ιουλίου 2015. Το αρχικό σύστημα EURODAC θεσπίστηκε από τον Κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) 2725/2000 και λειτουργεί από το 2003. Δημιούργησε μια βιομετρική βάση δεδομένων σε όλη την ΕΕ, η οποία περιλαμβάνει δακτυλικά αποτυπώματα αιτούντων άσυλο και υπηκόων χωρών εκτός της ΕΕ/ΕΟΧ, για σύγκριση μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Ο αναθεωρημένος κανονισμός του 2013 για το EURODAC επιτρέπει τη συλλογή και αποστολή των δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων άσυλο (και υπηκόων χωρών εκτός ΕΕ/ΕΟΧ) στην κεντρική βάση δεδομένων EURODAC, κάνοντας έτσι πιο εύκολη την ταυτοποίηση και καθορισμό της υπεύθυνης χώρας της ΕΕ για την εξέταση της αίτησης ασύλου.

3) **Η Οδηγία για την Αναγνώριση (2011/95/ΕΕ)¹⁹** καθορίζει τις προϋποθέσεις για χορήγηση διεθνούς προστασίας σε υπηκόους Τρίτων Χωρών ή

¹⁷ Το νομοθετικό κείμενο είναι διαθέσιμο εδώ:

<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/LSU/?uri=CELEX:32013R0604>

¹⁸ Για μια πιο λεπτομερή επεξήγηση: http://eurlex.europa.eu/summary/EN/230105_1

¹⁹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32011L0095>

ανιθαγενείς, θεσπίζοντας ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας. Καθορίζει επίσης το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας. Η τελική προθεσμία για τις χώρες της ΕΕ για την πλήρη μεταφορά της στο νομικό τους καθεστώς ήταν η 21^η Δεκεμβρίου 2013.

4) Η Οδηγία για τις Διαδικασίες Ασύλου (2013/32/EΕ)²⁰ στοχεύει σε πιο δίκαιες, γρήγορες και ποιοτικά καλύτερες αποφάσεις για το άσυλο. Αιτούντες άσυλο με ειδικές ανάγκες θα λάβουν την απαραίτητη υποστήριξη για να στηρίξουν την αίτησή τους, ενώ θα υπάρχει, ειδικότερα, μεγαλύτερη προστασία ασυνόδευτων ανηλίκων και θυμάτων βασανιστηρίων. Η οδηγία ορίζει ότι η αρχική διαδικασία για το άσυλο, εξαιρουμένης της διαδικασίας της προσφυγής, δεν πρέπει να ξεπερνά τους έξι μήνες. Τέθηκε σε ισχύ στις 19 Ιουλίου 2013, ενώ οι χώρες της ΕΕ όφειλαν να ενσωματώσουν την οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο μέχρι τις 20 Ιουλίου 2015, εκτός από συγκεκριμένες πτυχές που αφορούν τη διαδικασία εξέτασης, οι οποίες θα εφαρμοστούν από τις 20 Ιουλίου 2018.

5) Η Οδηγία για τις Συνθήκες Υποδοχής (2013/33/EΕ)²¹ διασφαλίζει την ύπαρξη ανθρώπινων υλικών συνθηκών υποδοχής (όπως είναι η στέγαση) για τους αιτούντες άσυλο στην ΕΕ και ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα των εν λόγω ατόμων γίνονται πλήρως σεβαστά. Διασφαλίζει, επίσης, ότι η κράτηση εφαρμόζεται μόνο ως μέτρο έσχατης ανάγκης. Η οδηγία ισχύει από τις 19 Ιουλίου 2015, ενώ τα κράτη μέλη έπρεπε να την ενσωματώσουν στο εθνικό τους δίκαιο μέχρι τις 21 Ιουλίου 2015.

Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο, το Πρόγραμμα Δράσης της ΕΕ για τη μετανάστευση οδήγησε σε μια σειρά από βραχυπρόθεσμα μέτρα²², τα οποία υποστηρίζουν τις χώρες εκείνες που δέχονται μαζικές ροές μεταναστών και προσφύγων και που αντιμετωπίζουν, επομένως, σημαντική πίεση στα συστήματα ασύλου τους. Για να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της μετανάστευσης και του ασύλου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε σε ισχύ για πρώτη φορά το άρθρο 78 (3) της ΣΛΕΕ εφαρμόζοντας μια σειρά από συγκεκριμένα μέτρα. Ενεργοποίησε το μηχανισμό αντίδρασης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, για να δημιουργήσει ένα πρόγραμμα μετεγκατάστασης και να βοηθήσει την Ιταλία και την Ελλάδα²³ στη διαχείριση των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων, και πρότεινε ένα πρόγραμμα επανεγκατάστασης, ζητώντας από τα κράτη μέλη να επανεγκαταστήσουν τα άτομα που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, όπως αυτά ορίζονται από την Ύπατη Αρμοστεία, και παρέχοντας επιπρόσθετη οικονομική βοήθεια στις εν λόγω χώρες²⁴.

²⁰ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/LSU/?uri=CELEX:32013L0032>

²¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/LSU/?uri=celex:32013L0033>

²² Για μια πιο ξεκάθαρη επισκόπηση των πρώτων μέτρων της ΕΕ: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5039_en.htm

²³ Απόφαση του Συμβουλίου 14 Σεπτεμβρίου 2015:

http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=OJ%3AJOL_2015_239_R_0011

²⁴ Σύσταση της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/documents/policies/asylum/general/docs/recommendation_on_a_european_resettlement_scheme_en.pdf

Προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και μελλοντική πορεία

Οι πιο πάνω κανονισμοί και οδηγίες αποτελούν τον κύριο άξονα του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου, όπως εφαρμόζεται σήμερα. Ωστόσο, οι μαζικές εισροές μεταναστών και αιτούντων άσυλο το 2015 άσκησαν μεγάλη πίεση στα συστήματα ασύλου πολλών κρατών μελών, αλλά και στο ΚΕΣΑ ως σύνολο, φανερώνοντας τις δομικές ελλείψεις και κενά του. Τα ζητήματα αυτά αντιμετωπίστηκαν εν μέρει από το Πρόγραμμα Δράσης της ΕΕ για τη Μετανάστευση, μέσα από μια σειρά βραχυπρόθεσμων μέτρων και δράσεων. Παρόλα αυτά, το 2016 η Επιτροπή υιοθέτησε δύο πακέτα προτάσεων που αποσκοπούν στην αναμόρφωση του ΚΕΣΑ και στην ανάπτυξη ενός πλήρως δίκαιου και ανθρωπιστικού συστήματος ασύλου.

Τον Απρίλιο του 2016, η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο “Μεταρρύθμιση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου και προώθηση των νόμιμων οδών προς την Ευρώπη”, εντόπισε πέντε τομείς προτεραιότητας που χρήζουν βελτίωσης: 1) Μεταρρύθμιση του συστήματος του Δουβλίνου για την καλύτερη αντιμετώπιση των μαζικών αφίξεων προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, δημιουργώντας ένα δικαιότερο μηχανισμό κατανομής μεταξύ των κρατών μελών 2) Ενίσχυση του EURODAC για την ενσωμάτωση των αλλαγών στο σύστημα του Δουβλίνου και για τη διεύρυνση του σκοπού του πέρα από το άσυλο 3) Επίτευξη μεγαλύτερης σύγκλισης στο σύστημα ασύλου της ΕΕ ώστε να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση σε όλη την Ευρώπη, μέσα από τη μεταρρύθμιση των τριών οδηγιών για το άσυλο που αποτελούν τον άξονα του ΚΕΣΑ 4) Αποτροπή και αποθάρρυνση δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων άσυλο εντός της ΕΕ, ώστε να αποφευχθεί η κατάχρηση και το φαινόμενο της “αγοράς ασύλου” 5) Ενδυνάμωση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης Ασύλου (ΕΕΥΑ) (European Asylum Support Office, EASO), ενίσχυση του εκτελεστικού και επιχειρησιακού της ρόλου, με τη χορήγηση των απαραίτητων οικονομικών πόρων και την παροχή των νομικών μέσων για την επίτευξη των στόχων της.

Οι νομοθετικές προτάσεις που υποβλήθηκαν το 2016 συζητούνται από το Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3. Πλαίσιο πολιτικής σχετικά με την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών και προσφύγων

3.1 Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενσωμάτωση

Σύμφωνα με το άρθρο 79, παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ, “το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κρατών μελών, με στόχο τη διευκόλυνση της ένταξης των υπηκόων Τρίτων Χωρών οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στο έδαφός τους, αποκλειόμενης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών”. Αυτή η παράγραφος ορίζει τη νομική βάση για τα κίνητρα και τα μέτρα που λαμβάνονται στο επίπεδο της ΕΕ για την ένταξη των μεταναστών και προσφύγων (υπηκόων Τρίτων Χωρών) που διαμένουν νόμιμα στις επικράτειες των κρατών μελών. Οι θεσμοί της ΕΕ δεν μπορούν να θεσπίσουν διατάξεις για την ενσωμάτωση των υπηκόων Τρίτων Χωρών, αφού εναπόκειται στο κάθε κράτος μέλος να αποφασίσει για αυτή τη διαδικασία σε κρατικό επίπεδο.

Ενόψει των μεταναστευτικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν πολλές χώρες της ΕΕ τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ ενέτεινε τις προσπάθειές της προς μια ενισχυμένη προσέγγιση της ενσωμάτωσης. Ως αποτέλεσμα των συντονιστικών προσπαθειών της, η Επιτροπή ενέκρινε τον Ιούνιο του 2016 ένα Πρόγραμμα Δράσης για την ενσωμάτωση υπηκόων Τρίτων Χωρών. Το έγγραφο παρέχει ένα κοινό πλαίσιο πολιτικής για τη κράτη μέλη καθώς αναπτύσσουν περαιτέρω και ενισχύουν τις εθνικές τους πολιτικές ενσωμάτωσης μεταναστών από Τρίτες Χώρες, και περιγράφει την πολιτική, επιχειρησιακή και οικονομική βοήθεια που έχει σχεδιάσει η Επιτροπή για να τα βοηθήσει στις προσπάθειές τους.

Όπως έχει επανειλημμένα δηλώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι μετανάστες και οι πρόσφυγες φέρνουν τόσο προκλήσεις όσο και ευκαιρίες, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν και να αξιοποιηθούν κατάλληλα. Σε βάθος χρόνου, η διαδικασία ενσωμάτωσης αποφέρει οφέλη στις κοινότητες και κοινωνίες υποδοχής, προστατεύοντας παράλληλα τα θεμελιώδη δικαιώματα όλων των μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων και των προσφύγων. Προς το σκοπό αυτό, η κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση θα πρέπει να ενισχυθεί μέσα από στοχευμένα μέτρα και παρεμβάσεις, που εμπλέκουν τους θεσμούς της ΕΕ, τα κράτη μέλη, περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και κοινωνικούς εταίρους και οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών.

Εν προκειμένω, το Σχέδιο Δράσης, που βασίζεται στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης για την Ενσωμάτωση του 2011, επισημαίνει βασικούς τομείς πολιτικής, όπως είναι η εκπαίδευση, η αγορά εργασίας και η επαγγελματική κατάρτιση, η πρόσβαση σε

βασικές υπηρεσίες, η ενεργή συμμετοχή και η κοινωνική ενσωμάτωση. Η Επιτροπή προβλέπει την διεξαγωγή συγκεκριμένων δράσεων και δραστηριοτήτων από τα κράτη μέλη και τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, σε όλους αυτούς τους τομείς. Πιο κάτω, παρουσιάζεται μια σύντομη επισκόπηση των κύριων δράσεων που έγιναν το 2016 και 2017 σε κάθε τομέα πολιτικής και που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ και άλλα οικονομικά όργανα της ΕΕ.

Εκπαίδευση

- Αξιολόγηση των γλωσσικών δεξιοτήτων και παρακολούθηση διαδικτυακών γλωσσικών μαθημάτων από την Διαδικτυακή Γλωσσική Υποστήριξη (Online Linguistic Support, OLS) στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, μια υπηρεσία από την οποία επωφελήθηκαν περίπου 100.000 υπήκοοι Τρίτων Χωρών, και συγκεκριμένα πρόσφυγες
- Υποστήριξη των κρατικών και περιφερειακών αρχών για τη δημιουργία τάξεων υποδοχής, την αξιολόγηση δεξιοτήτων και γλώσσας, την διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση, τη βοήθεια σε ασυνόδευτα παιδιά και την ένταξη στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
- Παροχή βοήθειας και υποστήριξης σε δασκάλους και σχολικό προσωπικό για την προώθηση της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών των εκπαιδευόμενων μεταναστών και την ενσωμάτωση των προσφύγων μέσω διαδικτυακών μαθημάτων
- Ανάπτυξη ενός “Εγχειριδίου Δεξιοτήτων για Υπηκόους Τρίτων Χωρών”, στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης για Νέες Δεξιότητες στην Ευρώπη, για τον έγκαιρο εντοπισμό των δεξιοτήτων και προσόντων των αιτούντων άσυλο, των προσφύγων και άλλων υπηκόων Τρίτων Χωρών.

Αγορά εργασίας και επαγγελματική κατάρτιση

- Προώθηση της ταχείας εισαγωγής των προσφύγων στην αγορά εργασίας και της επαγγελματικής κατάρτισης για γυναίκες και πρόσφυγες
- Προώθηση της ανταλλαγής υποσχόμενων πρακτικών για την ένταξη στην αγορά εργασίας, μέσα από υπάρχοντα προγράμματα και ταμεία χρηματοδότησης
- Ενίσχυση των δυνατοτήτων των δήμων και των τοπικών αρχών σχετικά με πρακτικές ενσωμάτωσης για πρόσφυγες, με έμφαση στην ένταξη στην αγορά εργασίας
- Εντοπισμός των βέλτιστων πρακτικών για την ενίσχυση και υποστήριξη της επιχειρηματικότητας των μεταναστών, καθώς και χρηματοδότηση πιλοτικών έργων για τη διάχυσή τους.

Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες

- Προώθηση της αξιοποίησης της χρηματοδότησης από την ΕΕ για την υποδοχή, εκπαίδευση, στέγαση και δημιουργία υποδομών υγείας και κοινωνικών υποδομών για υπηκόους Τρίτων Χωρών

- Ενίσχυση της συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης και στέγασης σε νεοαφιχθέντες υπηκόους Τρίτων Χωρών
- Ανάπτυξη της επαγγελματικής επιμόρφωσης των επαγγελματιών της υγείας και των λειτουργών επιβολής του νόμου που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της υποδοχής, με στόχο την ολιστική προσέγγιση στην υγειονομική περίθαλψη των μεταναστών.

Ενεργή συμμετοχή και κοινωνική ενσωμάτωση

- Προώθηση της ενεργής συμμετοχής των υπηκόων Τρίτων Χωρών στην πολιτική, κοινωνική, πολιτιστική και αθλητική ζωή στις κοινωνίες υποδοχής
- Υλοποίηση έργων για την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου περί ευρωπαϊκών αξιών, μέσα από τον πολιτισμό, τις ταινίες και τις τέχνες
- Χρηματοδότηση έργων για τον έγκαιρο εντοπισμό, προστασία και ενσωμάτωση υπηκόων Τρίτων Χωρών που έπεσαν θύματα εμπορίας ανθρώπων, με ιδιαίτερη έμφαση στα παιδιά και τους ασυνόδευτους ανηλίκους.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η ενσωμάτωση των υπηκόων Τρίτων Χωρών είναι μια πολιτική προτεραιότητα που περιλαμβάνει όλους τους προαναφερθέντες τομείς πολιτικής και εμπλέκει διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης (ΕΕ, εθνικό, περιφερειακό, τοπικό) και ενδιαφερόμενα μέρη (ΜΚΟ, οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων κοινοτήτων διασποράς και μεταναστών και οργανώσεων θρησκευτικού χαρακτήρα).

3.2 Πολιτική ενσωμάτωσης στις χώρες εταίρους

Η κοινή μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στις χώρες εταίρους επέτρεψε μια συγκριτική ανάλυση των βασικών στοιχείων που αφορούν στις πτυχές ενσωμάτωσης και αποκλεισμού και συνέβαλε στην ανάπτυξη συστάσεων πολιτικής για την εργασιακή και κοινωνική ενσωμάτωση οι οποίες αποσκοπούν σε αποτελέσματα.

Σε μια προσπάθεια να γίνει αποτελεσματική διαχείριση των μαζικών εισροών προσφύγων, η κάθε χώρα εφάρμοσε διαφορετικά μέτρα για να προωθήσει την εργασιακή απασχόληση των προσφύγων. Στους πίνακες Δ και Ε παρουσιάζονται οι κύριες δραστηριότητες για κάθε χώρα, όπως αυτές αναφέρθηκαν από τους εταίρους:

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ: Μέτρα που λαμβάνονται από τις χώρες εταίρους για την προώθηση της εργασιακής απασχόλησης των μεταναστών

Χώρα	Πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης και εκπαίδευσης
------	--

Αυστρία	<p>Εκδόθηκαν 3 κρατικές νομοθετικές πρωτοβουλίες σε ομοσπονδιακό επίπεδο:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το Διάταγμα Αναγνώρισης και Αξιολόγησης (AuBG) – Ειδικές διαδικασίες για πρόσωπα χωρίς έγγραφα που δικαιούνται άσυλο ή επικουρική προστασία. 2. Το Διάταγμα Ενσωμάτωσης (IntG) - Μαθήματα γλώσσας για αιτούντες άσυλο, με μεγάλες πιθανότητες αναγνώρισης (§ 68 AsylG). 3. Το Διάταγμα Έτους Ενσωμάτωσης (IJG) – Αποσαφήνιση ικανοτήτων, μαθήματα γλώσσας από το επίπεδο A2, διευκρινήσεις και υποστήριξη για την αναγνώριση των προσόντων και των διπλωμάτων, μαθήματα αξιών και προσανατολισμού, εκπαίδευση επαγγελματικού προσανατολισμού και αιτήσεων, μέτρα προετοιμασίας για εργασία, εργασιακή κατάρτιση, υπηρεσίες.
Κύπρος	<ul style="list-style-type: none"> • Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου παρέχει στους υπηκόους Τρίτων Χωρών δωρεάν μαθήματα ελληνικών. • Υπηρεσίες για την ικανοποίηση των καθημερινών αναγκών των παιδιών των υπηκόων Τρίτων Χωρών (όπως είναι η μεταφορά τους στο σχολείο, η καθοδήγηση και η βοήθειά τους για την κατ' οίκον εργασία, η απασχόληση τους με δημιουργικές δραστηριότητες). • Προγράμματα διατήρησης της πολιτιστικής ταυτότητας (για παράδειγμα παροχή μαθημάτων στη μητρική τους γλώσσα). • Υπηρεσίες Ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης σε υπηκόους Τρίτων Χωρών (όπως είναι οι συμβούλευτικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες υποστήριξης). • Υπηρεσίες από το Κέντρο Πληροφόρησης και Υποστήριξης Μεταναστών (ΚΕΠΛΥΜ) – Καθοδήγηση, πληροφόρηση και υπηρεσίες δικτύωσης. • Προγράμματα προσανατολισμού και πληροφόρησης (σεμινάρια για την Κύπρο). • Εκδηλώσεις πολιτιστικής ανταλλαγής – Φεστιβάλ και παιχνίδια. • Αθλητικές δραστηριότητες. • Δικτύωση και συνεργασία μεταξύ υπηκόων τρίτων χωρών, ΜΚΟ και τοπικών αρχών (Δήμος Λευκωσίας, 2016).
Γαλλία	<p>Η πολιτική του προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας είναι πολιτική ενσωμάτωσης και αποσκοπεί στην ενσωμάτωση των προσφύγων και των πολιτογραφημένων Γάλλων υπηκόων στη γαλλική κοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό, το κυβερνητικό πρόγραμμα δράσης της 12^{ης} Ιουλίου για “εξασφάλιση του δικαιώματος στο άσυλο και καλύτερο έλεγχο των μεταναστευτικών ροών”, το οποίο προνοεί καινούργια μέτρα στους τομείς της υποδοχής και ενσωμάτωσης, ενίσχυσε τη γλωσσική εκπαίδευση και στέγαση που παρέχεται στους νεοαφιχθέντες μετανάστες, για να εξασφαλίσει την υποδοχή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε εθνικό επίπεδο.</p>
Γερμανία	<p>Οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες και τα πρόσωπα που δικαιούνται άσυλο ή επικουρική προστασία έχουν πλήρη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και τη μη-μισθωτή εργασία. Όταν εγγραφούν ως άνεργοι, λαμβάνουν ένα βασικό ποσό σύμφωνα με τους κανόνες του Sozialgesetzbuch II (Νομοθεσία για την Κοινωνική Ασφάλιση). Τα ωφελήματα για τους αλλοδαπούς αντιστοιχούν με αυτά των υπηκόων. Όσοι δεν εργάζονται μπορούν να λάβουν κοινωνική βοήθεια. Οι υπηρεσίες είναι παρόμοιες με αυτές για τους υπηκόους.</p> <p>Οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες και τα πρόσωπα που δικαιούνται άσυλο ή επικουρική προστασία δικαιούνται επίσης να συμμετέχουν σε ένα κύκλο μαθημάτων ενσωμάτωσης. Όταν λαμβάνουν κοινωνικές παροχές, η συμμετοχή μπορεί να είναι υποχρεωτική²⁵. Οι αιτούντες άσυλο και οι πρόσφυγες που δεν έχουν άδεια παραμονής δεν μπορούν να επωφεληθούν</p>

²⁵ https://www.bundesregierung.de/Webs/Breg/DE/Themen/Fluechtlings-Asylpolitik/4-FAQ/_function/glossar_catalog.html?nn=1419512&lv2=1663008&id=GlossarEntry2085790

	<p>πλήρως από τις κοινωνικές παροχές στη Γερμανία. Μπορούν, ωστόσο, να δεχτούν οικονομική βοήθεια σε περίπτωση ανάγκης και να τύχουν υποστήριξης σε φαγητό, στέγη, ρουχισμό, προσωπική φροντίδα, είδη για το σπίτι και ιατρική περίθαλψη. Λαμβάνουν επίσης ένα συγκεκριμένο ποσό ως μικρή χρηματική βοήθεια μεταξύ 79 και 135 ευρώ, ανάλογα με την ηλικία και την οικογενειακή κατάσταση.^{26 27}</p>
Ιταλία	<ul style="list-style-type: none"> • Η Ιταλία αναγνωρίζει το δικαίωμα παροχής εκπαίδευσης σε όλους, νεαρούς και ενήλικες μετανάστες, χωρίς περιορισμούς που έχουν να κάνουν με την άδεια διαμονής τους. • Οι τοπικές αρχές και οργανισμοί παρέχουν δωρεάν μαθήματα γλώσσας για τους μετανάστες. • Οι “Ανθρωπιστικοί Διάδρομοι” είναι έργο που επιτρέπει στους πρόσφυγες, ειδικά τους πιο ευάλωτους, δηλαδή τα παιδιά, τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους και τους αρρώστους, να φτάσουν με ασφάλεια στην Ευρώπη, χωρίς να κάνουν ταξίδια θανάτου διασχίζοντας τη Μεσόγειο Θάλασσα. Το έργο, που άρχισε σε συνεργασία με άλλους χριστιανικούς οργανισμούς (FCEI, Tavola Valdese), είναι αυτοχρηματοδοτούμενο, και βάζει σε εφαρμογή όχι μόνο την παραλαβή των μεταναστών, αλλά και ένα σύστημα κοινωνικής ενσωμάτωσης που περιλαμβάνει στέγαση, μαθήματα γλώσσας, εκπαίδευση και εργασιακή ένταξη. <p>Κατά τη διάρκεια του 2015, η κυβέρνηση εφάρμοσε 17 περιφερειακά σχέδια δράσης, όπου οι περιφερειακές αρχές έπρεπε να καθορίσουν δράσεις και έργα για τους μετανάστες. Η υπηρεσία αποσκοπεί στην διευκόλυνση της πρόσβασης των μεταναστών σε όλες τις υπηρεσίες, με σότοχο την κοινωνική και οικονομική τους ενσωμάτωση. Οι κύριες δράσεις των σχεδίων είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση και ανάλυση των δεδομένων της τοπικής μεταναστευτικής ροής, με την αξιοποίηση του τοπικού δικτύου μεταξύ τοπικών υπηρεσιών και οργανισμών του τριτογενούς τομέα. • Ανάπτυξη ενός παρατηρητηρίου για την αγορά εργασίας. • Χαρτογράφηση και αναζήτηση των υπαρχόντων τοπικών υπηρεσιών (εκπαίδευση και υπηρεσίες εργασιακής ενσωμάτωσης), και εστίαση στη βέλτιστη πρακτική. • Ίδρυση και/ή συγχώνευση των υπηρεσιακών δικτύων και των κέντρων υποδοχής των μεταναστών (Cpl, URP, κ.λπ.). • Εισαγωγή ενός πολιτισμικού διαμεσολαβητή για την υποστήριξη των μεταναστών στην αναζήτηση εργασίας. • Ανάπτυξη σχεδίων διάδοσης σε διαφορετικές γλώσσες, για να βοηθηθούν οι μετανάστες να κατανοήσουν τα δικαιώματά τους και τις ευκαιρίες για πρόσβαση σε διαφορετικές υπηρεσίες.
Ισπανία	<p>Ο Οργανικός Νόμος 4/2000 της 11^η Ιανουαρίου για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των αλλοδαπών στην Ισπανία, αλλά και την κοινωνική τους ενσωμάτωση, περιλαμβάνει το δικαίωμα της εκπαίδευσης. Ειδικότερα, στο άρθρο 9, ο νόμος θεσπίζει τα ακόλουθα σημεία σχετικά με τα εκπαιδευτικά δικαιώματα:</p> <p>Άρθρο 9. Δικαιώματα στην εκπαίδευση:</p> <p>Οι αλλοδαποί κάτω από την ηλικία των 16 έχουν δικαίωμα και υποχρέωση στην εκπαίδευση, το οποίο περιλαμβάνει πρόσβαση στη βασική, δωρεάν και υποχρεωτική εκπαίδευση. Οι αλλοδαποί κάτω των 18 ετών επίσης δικαιώματα στην μετα-υποχρεωτική εκπαίδευση.</p> <p>Το δικαίωμα στην εκπαίδευση περιλαμβάνει επίσης την παροχή ακαδημαϊκού τίτλου και πρόσβαση στο δημόσιο σύστημα υποτροφιών με τους ίδιους όρους με αυτούς των Ισπανών υπηκόων.</p>

²⁶ http://www.betanet.de/betanet/soziales_recht/Auslaender-41.html

²⁷ <https://de.wikipedia.org/wiki/Asylbewerberleistungsgesetz>

Σε περίπτωση που οι αλλοδαποί συμπληρώσουν το 18^ο έτος της ηλικίας τους κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, μπορούν να εξασκήσουν το δικαίωμά τους μέχρι την ολοκλήρωσή του.

Οι αλλοδαποί άνω των 18 ετών έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση σύμφωνα με όσα προνοεί η εκπαιδευτική νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση, οι αλλοδαποί μαθητές άνω των 18 έχουν το δικαίωμα πρόσβασης σε άλλα μετα-υποχρεωτικά εκπαιδευτικά στάδια, για απόκτηση των αντίστοιχων προσόντων και πρόσβαση στο δημόσιο σύστημα υποτροφιών με τους ίδιους όρους όπως οι Ισπανοί υπήκοοι.

Οι δημόσιες αρχές προωθούν τη δυνατότητα εκπαίδευσης των αλλοδαπών υπηκόων για την καλύτερή τους κοινωνική ενσωμάτωση.

Οι αλλοδαποί κάτοικοι που φροντίζουν ανηλίκους σε ηλικία υποχρεωτικής εκπαίδευσης οφείλουν να αποδείξουν ότι οι τελευταίοι πηγαίνουν στο σχολείο, συμπληρώνοντας ένα έγγραφο που εκδίδεται από τις αυτόνομες αρμόδιες αρχές, κατά την αίτησή τους για ανανέωση της άδειας διαμονής τους ή της διαμονής μακράς διαρκείας.

Πηγή: Επεξεργασία του συντάκτη. Εθνικές Εκθέσεις των εταίρων του MigrEmpower

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε: Μέτρα που λαμβάνονται από τις χώρες εταίρους για πρόσβαση των μεταναστών στην αγορά εργασίας

Χώρα	Μέτρα για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας
Αυστρία	<p>Με βάση μια τροπολογία στο Διάταγμα για την Εργοδότηση Αλλοδαπών Υπηκόων (AusIBG), το οποίο τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2008, η Αυστρία άνοιξε εξολοκήρου την αγορά εργασίας της σε διεθνείς ερευνητές. Ερευνητές από Τρίτες Χώρες που έχουν άδεια διαμονής ή κάποια άλλη άδεια μπορούν να πραγματοποιήσουν ερευνητική δραστηριότητα. Οι άδειες παραμονής δίνονται μόνο για δραστηριότητες που δεν υπάγονται στους κανονισμούς του Αυστριακού Διατάγματος για την Εργοδότηση Αλλοδαπών Υπηκόων. Εκτός από αυτές τις δραστηριότητες δεν επιτρέπεται άλλη απασχόληση. Το Διάταγμα για την Εργοδότηση Αλλοδαπών Υπηκόων αναφέρει ότι ένας εργοδότης μπορεί να πάρει άδεια απασχόλησης για ένα αιτούντα άσυλο 3 μήνες μετά την υποβολή της αίτησης ασύλου, δεδομένου ότι δεν έχει παρθεί καμιά τελική απόφαση για το άσυλο πριν από αυτή την ημερομηνία.</p> <p>Στις 25 Ιανουαρίου 2017, το Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων υπέβαλε ένα διάταγμα στην Υπηρεσία Αγοράς Εργασίας (AMS). Το διάταγμα προνοεί ότι: Οι αιτούντες άσυλο μπορούν να ολοκληρώσουν την πρακτική άσκησή που γίνεται στο πλαίσιο της εκπαίδευσής τους, σε επαγγελματικές σχολές κατάρτισης ή σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.</p> <p>Οι ενήλικες αιτούντες άσυλο μπορούν επίσης να κάνουν απλήρωτη εθελοντική εργασία για εταιρείες. Ένας αιτών άσυλο μπορεί να δουλέψει για 3 μήνες σε περίοδο ενός έτους, με διάφορες εταιρείες.</p>
Κύπρος	<p>Αναφορικά με την κυπριακή νομοθεσία για τη μετανάστευση, δεν υπάρχει επί του παρόντος κάποιος νόμος για την ενσωμάτωση αυτή καθαυτή. Ωστόσο έχουν προταθεί και εφαρμοστεί πολλοί άλλοι νόμοι που σχετίζονται με την ενσωμάτωση των μεταναστών στην Κύπρο. Αυτοί συνοψίζονται πιο κάτω:</p> <p>Νόμος περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης: Ο νόμος εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 1952 κατά τη διάρκεια της βρετανικής αποικιοκρατίας και αναφέρεται σε όλους τους κανονισμούς για την νόμιμη παραμονή των υπηκόων Τρίτων Χωρών στην Κύπρο. Από το 1960 έγιναν σχετικές τροποποιήσεις, με την τελευταία να λαμβάνει χώρα το 2017. Ο νόμος συνάδει τώρα με την Οδηγία της ΕΕ 2014/36/ΕΕ, που αφορά τους όρους για την είσοδο και παραμονή των υπηκόων Τρίτων Χωρών. Επιπλέον, ο νόμος αναφέρεται στην εργοδότηση αλλοδαπών εποχικών</p>

εργατών και στην διαμονή τους στην Κύπρο ως μέρος ενδοεπιχειρησιακής μετάθεσης. Η άδεια εργασίας των μεταναστών τούς επιτρέπει να αλλάξουν δουλειά μετά από ένα χρόνο, σε σύγκριση με την προηγούμενη πολιτική των πέντε χρόνων. Ωστόσο, η νέα δουλειά πρέπει να ανήκει στον ίδιο τομέα. Επιπλέον, οι μετανάστες πρέπει να έχουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο γνώσης της ελληνικής γλώσσας, όπως αποφασίστηκε διά νόμου το 2009.

Ο περί Ιθαγένειας Νόμος:

Ο συγκεκριμένος νόμος ορίζει τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες ένας υπήκοος Τρίτης Χώρας μπορεί να αποκτήσει την κυπριακή υπηκοότητα. Σύμφωνα με τον Αστικό Ληξιαρχικό Νόμο, ένας υπήκοος Τρίτης Χώρας μπορεί να αιτηθεί την κυπριακή υπηκοότητα στην περίπτωση που έχει συμπληρώσει τουλάχιστον επτά χρόνια νόμιμης παραμονής στην Κύπρο ή αν γίνει γονιός ενός Κύπριου υπηκόου. Επιπλέον, αν ένας υπήκοος Τρίτης Χώρας παντρευτεί Κύπριο υπήκοο, μπορεί να κάνει αίτηση για κυπριακή υπηκοότητα μετά από τρία χρόνια γάμου, δεδομένου ότι κατοικεί στην Κύπρο για τουλάχιστον δύο χρόνια.

Ο περί Προσφύγων Νόμος:

Ο εν λόγω νόμος εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στην Κύπρο το 2000 και τροποποιήθηκε το 2016 για να συνάδει με την Οδηγία της ΕΕ (2013/32/EΕ), ενώ συμπληρώνει το νόμο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Βάσει αυτού του νόμου, όλοι οι υπήκοοι Τρίτων Χωρών που έρχονται στην Κύπρο, συμπεριλαμβανομένων και αυτών με καθεστώς διεθνούς προστασίας, πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους Κύπριους υπηκόους.

Νόμοι για την καταπολέμηση των διακρίσεων:

Υπάρχει πληθώρα νόμων που θεσπίστηκαν στην Κύπρο, με απώτερο σκοπό την καταπολέμηση κάθε είδους διάκρισης απέναντι σε μετανάστες που διαμένουν στην Κύπρο. Το 2004, θεσπίστηκε ο “Περί Ισης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμος”, για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης και ειδικά στους τομείς της εκπαίδευσης, της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, της πρόσβασης σε υπηρεσίες και κοινωνική προστασία. Επιπρόσθετα, έγινε η εφαρμογή και ενός άλλου νόμου, αυτού της “Ισης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και στο Χώρο Εργασίας”, ο οποίος αναφέρεται αποκλειστικά στο χώρο εργασίας και στα περιστατικά ρατσισμού που ενδέχεται να συμβαίνουν.

Σε αυτό το πλαίσιο, εφαρμόστηκε ο “Περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων άλλων Διακρίσεων Νόμος”, για την αποτροπή και/ή καταπολέμηση όλων των πιθανών μορφών διάκρισης σχετικά με τη φυλή ή την εθνικότητα.

Γαλλία	Το κυβερνητικό πρόγραμμα δράσης της 12 ^{ης} Ιουλίου για “εξασφάλιση του δικαιώματος στο άσυλο και καλύτερο έλεγχο των μεταναστευτικών ροών”, το οποίο προνοεί καινούργια μέτρα στους τομείς της υποδοχής και ενσωμάτωσης, αναπτύχθηκε για να διευκολύνει την πρόσβαση στην απασχόληση, ειδικά σε απομονωμένους πρόσφυγες κάτω των 25. Εφαρμόζεται ο συνδυασμός επαγγελματικής κατάρτισης και στέγασης, ακολουθώντας το παράδειγμα της “πορείας επαγγελματικής ενσωμάτωσης για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας”, που συνδυάζει τη στέγαση, την εκπαίδευση και την πρόσβαση στην απασχόληση, σε συνεργασία με το Rôle Emploi και το Mission locale και Γαλλικές συνδικαλιστικές οργανώσεις, όπως είναι η CGT.
Γερμανία	Η πρόσβαση των προσφύγων στην αγορά εργασίας εξαρτάται από το καθεστώς διαμονής τους. Δεν υπάρχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας τους πρώτους τρεις μήνες της διαμονής, ούτε κατά τη διάρκεια παραμονής σε μια αρχική εγκατάσταση υποδοχής, όπως ούτε και για πρόσωπα υπό καθεστώς

ανοχής ή που έχουν παραβιάσει τις υποχρεώσεις τους για άρση του εμποδίου απέλασης. Από τις 24 Οκτωβρίου, αιτούντες άσυλο και πρόσωπα υπό καθεστώς ανοχής που προέρχονται από ασφαλείς χώρες απαγορεύεται να εργάζονται αν η αίτηση για άσυλο έγινε μετά τις 31 Αυγούστου 2015. Οι αιτούντες άσυλο ή τα πρόσωπα υπό καθεστώς ανοχής έχουν βασικά ίση πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Η περίοδος αναμονής τους για πρόσβαση στην αγορά εργασίας έχει πρόσφατα μειωθεί σε τρεις μήνες.

Ιταλία	<p>Δεδομένου ότι η Ιταλία είναι τόσο μέλος της ΕΕ όσο και συμβαλλόμενο μέρος στη Συνθήκη του Σένγκεν, εφαρμόζονται διαφορετικοί κανόνες για τους αλλοδαπούς εργαζομένους που έρχονται στην Ιταλία ανάλογα με την εθνικότητά τους. Οι υπήκοοι των χωρών της ΕΕ/ΕΟΧ, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές αρχές της ελεύθερης διακίνησης, είναι ελεύθεροι να δουλέψουν στην Ιταλία χωρίς να χρειάζονται άδεια εργασίας. Άλλοδαποί εργαζόμενοι από χώρες εκτός της ΕΕ/ΕΟΧ χρειάζεται γενικά να έχουν έγκυρη άδεια παραμονής από τον εργοδότη τους και βίζα εργασίας από το ιταλικό προξενείο στη χώρα τους, πριν έρθουν στην Ιταλία. Ενώ η πρόσληψη υπηκόων εκτός της ΕΕ/ΕΟΧ υπόκειται σε ένα ετήσιο σύστημα ποσοστώσεων, οι εξειδικευμένοι εργάτες γενικά εξαιρούνται από αυτό το σύστημα. Παρόλα αυτά, παραμένουν υποχρεωμένοι να ακολουθούν τη σχετική διαδικασία για την αίτηση, για να αποκτήσουν άδεια εργασίας και βίζα.</p> <p>Το Ενιαίο Γραφείο για τη Μετανάστευση (Immigration Single Desk) είναι υπεύθυνο για όλη τη διαδικασία πρόσληψης αλλοδαπών εργαζομένων στην Ιταλία.</p> <p>Για την ύπαρξη ενός νόμιμου συμβολαίου, το Ενιαίο Γραφείο για τη Μετανάστευση πρέπει να εκδώσει μια Αίτηση Εγκρίσεως (Nulla Osta). Αυτή η αίτηση λειτουργεί ως επικύρωση από το γραφείο, το οποίο διενεργεί έλεγχο των εγγράφων του εργαζόμενου μετανάστη, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατοικίας • Βίζα • Γραπτή δήλωση από τον εργοδότη σχετικά με το συμβόλαιο και το εισιτήριο της πτήσης για επαναπατρισμό.
Ισπανία	<p>Η πρόσβαση στην εργασία και την επαγγελματική κατάρτιση για άτομα από χώρες εκτός ΕΕ ρυθμίζεται από τη Μονάδα Συλλογικών Στρατηγικών και Μεγάλων Επιχειρήσεων (Large Business and Strategic Collectives Unit, UGE-CE) που καθιερώθηκε το 2007 μέσω συμφωνίας του ισπανικού υπουργικού συμβουλίου. Το UGE-CE επεξεργάζεται τις άδειες παραμονής βάσει του νόμου 14/2013 της 27ης Σεπτεμβρίου, για την υποστήριξη των επιχειρηματιών και της διεθνοποίησής τους, διευκολύνοντας την είσοδο και παραμονή τους στην Ισπανία για λόγους οικονομικού συμφέροντος.</p>

Πηγή: Επεξεργασία του συντάκτη. Εθνικές Εκθέσεις των εταίρων του MigrEmpower

3.3 Συγκριτική ανάλυση των εθνικών πλαισίων

Η κυβέρνηση της κάθε χώρας που συμμετέχει στο έργο MigrEmpower θέσπισε συγκεκριμένους νόμους και έθεσε σε εφαρμογή σχέδια δράσης και υπηρεσίες για τους μετανάστες. Κάποιες κοινές προτάσεις είναι:

- Η γλώσσα γίνεται, δικαίως, αντιληπτή ως ο βασικός παράγοντας κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης: η κάθε χώρα ανέπτυξε εκπαιδευτικές υπηρεσίες για να βοηθήσει τους μετανάστες στην εκμάθηση της μητρικής γλώσσας της χώρας υποδοχής.
- Για πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας απαιτείται καθεστώς διαμονής και νόμιμα έγγραφα διαμονής.
- Παρά το γεγονός ότι η στέγαση είναι ένας βασικός παράγοντας στη διαδικασία ενσωμάτωσης, ώστε να αποκτηθούν δικαιώματα και να βρεθεί εργασία, υπάρχει ακόμη έλλειψη συγκεκριμένων δράσεων σε κάποιες χώρες σχετικά με αυτό το θέμα.
- Η κυβέρνηση της Κύπρου φαίνεται να είναι η πιο προσεκτική στον τομέα της καταπολέμησης των διακρίσεων, αφού υπάρχουν πολλοί νόμοι με απώτερο σκοπό την καταπολέμηση οποιουδήποτε είδους διάκρισης απέναντι στους μετανάστες.

Αυτές οι πτυχές θα θεωρηθούν η αφετηρία για τις συστάσεις πολιτικής που παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 5.2 της παρούσας έκθεσης.

4. Καλές πρακτικές

4.1 Εισαγωγή

Στις ακόλουθες σελίδες παρουσιάζεται μια επισκόπηση των καλών πρακτικών (ΚΠ) που επιλέγηκαν από τους εταίρους του MigrEmpower, καθώς και μια συγκριτική ανάλυση των βασικών στοιχείων τους, με έμφαση στις πτυχές ενσωμάτωσης και αποκλεισμού που σχετίζονται με την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών και των προσφύγων.

4.2 Επισκόπηση

Ξεκινώντας από μια συνολική ανάλυση των καλών πρακτικών που συλλέχθηκαν και περιγράφηκαν από τους εταίρους του έργου, στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μια συνοπτική επισκόπηση των δράσεων, η οποία εξετάζει τις ακόλουθες διαστάσεις:

- Βασικός τύπος της παρέμβασης
- Βασικός διαχειριστής/διοργανωτής
- Κύρια πηγή χρηματοδότησης
- Βασική ομάδα στόχος
- Είδος δραστηριοτήτων που διεξάγονται στο έργο

Ο στόχος αυτής της ανάλυσης είναι να παρέχει μια σύνοψη δεδομένων που μπορούν να φανούν χρήσιμα για μετέπειτα αναστοχασμό. Για το λόγο αυτό, η πολυπλοκότητα των καλών πρακτικών που περιγράφονται από τις διάφορες χώρες έχει απλοποιηθεί και για κάθε τυπολογική διάσταση εφαρμόστηκε το κριτήριο της “υπεροχής”. Για παράδειγμα, σχετικά με τον τύπο της παρέμβασης, λήφθηκε υπόψη η κύρια παρέμβαση, παρά το γεγονός ότι κάποιες Καλές Πρακτικές ασχολήθηκαν με την κοινωνική ενσωμάτωση αλλά και την πολιτισμική διαμεσολάβηση ή την εξεύρεση εργασίας. Η ίδια λογική εφαρμόστηκε και στις υπόλοιπες διαστάσεις, εκτός από την τελευταία (είδος δραστηριοτήτων που διεξάγονται στο έργο), στην οποία γίνεται διεξοδική αναφορά των δράσεων.

Η συνολική αυτή ανάλυση επιτρέπει κάποιους πρώτους συγκριτικούς αναστοχασμούς. Μπορούμε, βέβαια, να υποθέσουμε ότι η επιλογή που έκαναν οι εταίροι του έργου αποτελεί ήδη ένα πρώτο αποτέλεσμα κάποιων σταθμισμένων κριτηρίων επιλογής, τα οποία μπορούν να υποδείξουν ποιες είναι οι πιο συναφείς, αποτελεσματικές, αποδοτικές, καινοτόμες και βιώσιμες δράσεις σε εθνικό επίπεδο.

Αναφορικά με τον τύπο της παρέμβασης, η επιλογή των εταίρων του MigrEmpower εστιάζεται κυρίως σε παρεμβάσεις που έχουν ως κύριο στόχο τους την “κοινωνική ένταξη/ενσωμάτωση”. Αυτές οι Καλές Πρακτικές αφορούν τη διδασκαλία της

γλώσσας, τη στέγαση, αλλά και συμβουλευτικές δραστηριότητες και δραστηριότητες καθοδήγησης, με προώθηση από τοπικά δίκτυα. Ακολουθούν οι καλές πρακτικές που βασικός τους στόχος είναι η “εξεύρεση εργασίας”, οι οποίες περιλαμβάνουν δραστηριότητες που στοχεύουν πιο αποφασιστικά στην αγορά εργασίας: από την ανάλυση των ικανοτήτων και γνώσεων μέχρι και τον επαγγελματικό προσανατολισμό. Οι καλές πρακτικές που αφορούν μόνο την επαγγελματική κατάρτιση ή την πολιτισμική διαμεσολάβηση είναι λιγότερες.

Εξετάζοντας την κατηγορία των “διαχειριστών” ή “διοργανωτών” των καλών πρακτικών, βλέπουμε ότι οι μισές σχεδόν καλές πρακτικές που επιλέγηκαν από τους εταίρους διοργανώνονται από μη-κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Ακολουθούν οι οργανώσεις και τα ιδρύματα, που μπορεί να ανήκουν στον μη-κερδοσκοπικό κόσμο, έχουν ωστόσο διαφορετικές νομικές κατηγορίες: στην πρώτη περίπτωση, ενδέχεται να υπάρχει ένας πιο άτυπος χαρακτήρας και πιο ισχυρή συμμετοχή εθελοντών, ενώ στη δεύτερη περίπτωση πρόκειται για πιο οργανωμένους φορείς που συνηθίζουν να αυτοχρηματοδοτούν τα έργα τους. Μόνο μια καλή πρακτική διοργανώθηκε από έναν αντιπροσωπευτικό οργανισμό (Mentoring für Migrantinnen und Migranten, Αυστρία).

ΚΠ που επιλέγηκαν από τους εταίρους του MigrEmpower: Συνοπτικός πίνακας

Βασικός τύπος παρέμβασης	N.
Κοινωνική ένταξη/ενσωμάτωση	29
Πολιτισμική διαμεσολάβηση	7
Επαγγελματική εκπαίδευση	10
Εξεύρεση εργασίας	14
Σύνολο (N)	60
Βασικός διαχειριστής/διοργανωτής	N.
Οργανισμός ή δημόσια επιτροπή	8
Ίδρυμα	5
Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί (συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών συνεταιρισμών)	28
Οργανισμοί μεταναστών ή προσφύγων	2
Κοινωνικοί εταίροι (οργανώσεις εργοδοτών και συνδικαλιστικές οργανώσεις)	2
Εθνικά ίδρυματα	5
Τοπικές αρχές (δήμοι, επαρχίες, περιφέρειες κ.α.)	5
Σχολεία και πανεπιστήμια	3
Ιδιωτικές εταιρείες	2
Σύνολο (N)	60
Κύρια πηγή χρηματοδότησης	N.
Αυτοχρηματοδότηση (από τους εταίρους του έργου, εθελοντές)	9
Δημόσια χρηματοδότηση (από διεθνείς, κρατικούς ή τοπικούς θεσμούς)	29
Ιδιωτική χρηματοδότηση (από την πώληση αγαθών και υπηρεσιών στην “αγορά”)	8
Δωρεές και αυτοχρηματοδότηση	7
Δωρεές και δημόσια χρηματοδότηση	5
Αυτοχρηματοδότηση και δημόσια χρηματοδότηση	1
Δημόσια χρηματοδότηση και ιδιωτική χρηματοδότηση	1
Σύνολο (N)	60

Βασική ομάδα στόχος	N.
Μετανάστες εκτός της ΕΕ (γενικά)	23
Πρόσφυγες	13
Αιτούντες πολιτικό άσυλο	5
Γυναίκες θύματα εμπορίας προσώπων	3
Ασυνόδευτοι ανήλικοι πρόσφυγες	5
Μειονεκτούντα άτομα (ντόπιοι και μετανάστες)	7
Μετανάστες και πρόσφυγες + εθελοντές, ενδιαφερόμενοι πολίτες	2
Εκπαιδευτές	2
Σύνολο (N)	60
Δραστηριότητες του έργου	N.
Στέγαση	7
Διδασκαλία της γλώσσας	15
Αναγνώριση των προσόντων και ικανοτήτων των μεταναστών και των προσφύγων	8
Επαγγελματική κατάρτιση	18
Προσανατολισμός, συμβουλευτικές υπηρεσίες και εξεύρεση εργασίας	24
Ομαδική εκπαίδευση (εργαστήρια, συζητήσεις, προσομοιώσεις, αστικοί κήποι, κ.α.)	13
Δημόσιες εκδηλώσεις (πολιτιστικές, πολιτικές, έρανοι, κ.α.)	4
Ευαισθητοποίηση (διαφημιστικά φυλλάδια, δημοσιεύσεις, εκδηλώσεις, αναγνώσεις)	5
Πολιτική προώθηση	4
Εκθέσεις	3
Κουπόνια	2
Σύνολο (N)	10

* Το σύνολο είναι πάνω από 60 γιατί το έργο μπορούσε να πραγματοποιήσει περισσότερες δραστηριότητες

Πηγή: Επεξεργασία του συντάκτη. Εθνικές εκθέσεις των εταίρων του MigrEmpower

Υπάρχουν μόνο δέκα καλές πρακτικές που διοργανώνονται από δημόσιους κρατικούς και τοπικούς θεσμούς: αυτό επιβεβαιώνει ότι η διαχείριση των προσφύγων γίνεται στο πλαίσιο της συνεργασίας δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, όπου η επαφή με τους δικαιούχους ανατίθεται στους μη-κερδοσκοπικούς φορείς. Σημαντικό είναι και το γεγονός ότι δεν υπάρχουν καλές πρακτικές που διοργανώνονται από ιδιωτικούς κερδοσκοπικούς φορείς, κάτι που μπορεί να είναι αποτέλεσμα των ευαισθησιών των εταίρων, παραμένει ωστόσο ένα στοιχείο που πρέπει να τονιστεί.

Οι ιδιώτες συμμετέχουν σε συγκεκριμένες καλές πρακτικές μέσα από οικονομική υποστήριξη: δωρεές έγιναν για έξι καλές πρακτικές· οι δωρεές όμως δεν είναι αρκετές για την υποστήριξη των έργων, επομένως συνοδεύονται πάντα από αυτοχρηματοδότηση ή δημόσια χρηματοδότηση (12 καλές πρακτικές). Μόνο δύο καλές πρακτικές χρηματοδοτούνται από την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών στην αγορά: Το Barikamà, ένας συνεταιρισμός μεταναστών στη Ρώμη, και ο συνεταιρισμός Siamo.

Η δημόσια χρηματοδότηση είναι ο πιο συχνός τύπος χρηματοδότησης των επιλεγμένων καλών πρακτικών (29 από τις 60). Αυτό πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη για τους ακόλουθους λόγους:

- Η εξάρτηση από τη δημόσια χρηματοδότηση μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο για τη βιωσιμότητα των παρεμβάσεων

- Συχνά, οι χρηματοδοτήσεις είναι δάνεια με προθεσμία (έχουν να κάνουν με χρηματοδότηση από την ΕΕ ή με μη-συστηματικά εθνικά προγράμματα)
- Η χρηματοδότηση γίνεται πολλές φορές στο πλαίσιο μιας “μεταναστευτικής κρίσης” ή “προσφυγικής κρίσης”. Αυτό σημαίνει ότι η χρηματοδότηση συνδέεται άμεσα με συγκεκριμένα έξοδα (διδασκαλία της γλώσσας, γεύματα, αρχική υποδοχή, στέγαση), δραστηριότητες που δεν μεταφράζονται απαραίτητα σε ενσωμάτωση, αντίθετα παρατείνουν τις συνθήκες διαχωρισμού από την τοπική κοινωνία.

Η λογική αυτή αφορά ιδιαίτερα τις δράσεις που έχουν να κάνουν με πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, οι οποίες αντιστοιχούν στο ένα τρίτο των καλών πρακτικών που συνέλεξαν οι εταίροι (18 από 60). Μάλιστα, αν αναλύσουμε τη διάσταση της “βασικής ομάδας στόχου”, οι επιλεγμένες Καλές Πρακτικές αφορούν κυρίως δράσεις που στοχεύουν σε μετανάστες από χώρες εκτός ΕΕ (23). Πιο ειδικές δράσεις στοχεύουν σε θύματα εμπορίας προσώπων, ενώ κάποιες ενδιαφέρουσες καλές πρακτικές αφορούν γενικά “μειονεκτούντα άτομα”, χωρίς τη διάκριση της εθνικότητας. Αυτές οι δράσεις είναι πολύ χρήσιμες και θα πρέπει να αναπαραχθούν, γιατί βασίζονται στην αρχή της “ομαλοποίησης” της υποδοχής των μεταναστών, των οποίων οι ανάγκες δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ειδικές περιπτώσεις ή εξαιρέσεις, αλλά θα πρέπει να συστηματοποιηθούν και να ενοποιηθούν με τις ανάγκες όλων των προσώπων που βρίσκονται σε δυσμενή θέση στη χώρα υποδοχής.

Ακόμη, ιδιαίτερα αποτελεσματικές φαίνεται να είναι οι καλές πρακτικές που περιλαμβάνουν και τους “εκπαιδευτές” ως δικαιούχους, όπως είναι το έργο “Us and Them” (Κύπρος) ή το έργο “Νέοι Πολίτες υπέρ των Παιδιών του Δρόμου” (Γαλλία, ΕΕΥ), στο οποίο η εκπαίδευση των εκπαιδευτών γίνεται μέσω της ανταλλαγής εμπειριών στις χώρες προέλευσης (συγκεκριμένα στο Μαρόκο).

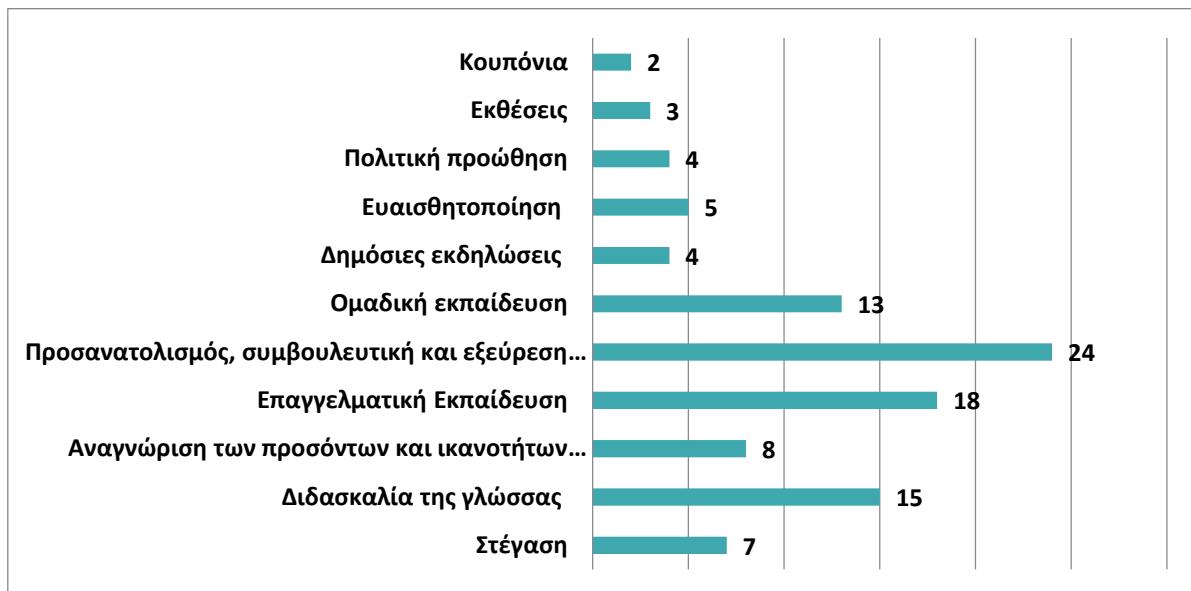
Όσο αφορά στον τύπο της δραστηριότητας που πραγματοποιείται στο πλαίσιο των καλών πρακτικών, όπως παρουσιάζεται στην πιο κάτω γραφική παράσταση, ο προσανατολισμός, η συμβουλευτική και η εξεύρεση εργασίας είναι οι πιο διαδεδομένες δραστηριότητες (24), ενώ ακολουθούν η επαγγελματική εκπαίδευση (18) και η διδασκαλία της γλώσσας (15). Η ομαδική εκπαίδευση (εργαστήρια, συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης, προσομοιώσεις, αστικοί κήποι, κ.α.) είναι επίσης αρκετά διαδεδομένη και υποκίνησε καινοτόμες πρακτικές, όπως εξηγείται στον πιο κάτω πίνακα σχετικά με την καινοτομία.

Μόνο δύο έργα προωθούν κουπόνια: Το έργο “Ενσωμάτωση και Πολυμορφία” στην Αυστρία και το έργο “INSIDE – INSerimento Integrazione nordsuD inclusion” στην Ιταλία.

Πριν προχωρήσουμε στη συγκριτική ανάλυση των διαστάσεων των Καλών Πρακτικών, παρουσιάζεται μια ανάλυση 13 Καλών Πρακτικών που περιλαμβάνουν στις δραστηριότητές τους και κάποιες μορφές “ακτιβισμού” πολιτικού χαρακτήρα. Αυτές οι μορφές ακτιβισμού εφαρμόστηκαν μέσω:

- Δημόσιων εκδηλώσεων, όπως είναι οι πολιτιστικές και διαπολιτισμικές εκδηλώσεις, συνέδρια, αναγνώσεις, πολιτικές και φιλανθρωπικές εκδηλώσεις, κ.α.
- Ευαισθητοποίησης μέσω διαφημιστικών φυλλαδίων, δημοσιεύσεων, κ.α.
- Πολιτικής προώθησης προς εθνικούς και διεθνείς θεσμούς.

Γραφική παράσταση: Δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των Καλών Πρακτικών (με αλφαριθμητική σειρά)

Πηγή: Επεξεργασία του συντάκτη. Εθνικές εκθέσεις των εταίρων του MigrEmpower

Οι δράσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές, γιατί συνδυάζουν τις “υπηρεσίες” με μια πολιτική αποστολή και αναζητούν τη συνάφεια με το πλαίσιο στο οποίο λαμβάνουν χώρα. Στην πραγματικότητα, στα περιβάλλοντα αυτά παρατηρείται έντονα μια έλλειψη ανεκτικότητας προς τους ξένους, με κύματα ξενοφοβίας και φονταμενταλισμού που μπορούν να υπονομεύσουν κάθε διαδικασία ενσωμάτωσης. Για το λόγο αυτό, είναι πολύ σημαντικό να υπάρξει μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των οργανισμών που ασχολούνται με τη μετανάστευση, όσον αφορά στην πολιτική σκοπιά της υποδοχής μεταναστών.

4.3 Διακρατική ανάλυση

Στο πλαίσιο της συγκριτικής ανάλυσης των βασικών στοιχείων των επιλεγμένων Καλών Πρακτικών, παρουσιάζεται πιο κάτω μια ανάλυση που αφορά στις διαστάσεις των Καλών Πρακτικών, η οποία επικεντρώνεται στις πτυχές ενσωμάτωσης/αποκλεισμού που σχετίζονται με την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών και των προσφύγων στις χώρες εταίρους.,

Συγκεκριμένα, οι διαστάσεις των καλών πρακτικών που αναλύθηκαν είναι:

- **Συνάφεια** – ο τρόπος με τον οποίο οι δράσεις του έργου/παρέμβασης είναι σημαντικές για τους δικαιούχους, σε ποιο βαθμό η παρέμβαση έχει οικοδομήσει λύσεις για προβλήματα
- **Καινοτομία** – η ικανότητα για παραγωγή καινούριων, δημιουργικών και ποιοτικά συνεπών λύσεων για τη βελτίωση της αρχικής κατάστασης ή για την αντιμετώπιση/λύση της αρχικής ανάγκης/προβλήματος
- **Αποτελεσματικότητα** – ο βαθμός στον οποίο οι υπηρεσίες/τα προϊόντα/η προστιθέμενη αξία που εισήγαγε το έργο/παρέμβαση επιτρέπουν στους δικαιούχους να επιτύχουν τα αναμενόμενα οφέλη
- **Αποδοτικότητα** – η ποιότητα και η ποσότητα των υπηρεσιών που προσφέρει η παρέμβαση, σε σχέση με το συνολικό κόστος που προκύπτει από την παροχή τους
- **Επίδραση** – οι αλλαγές που προτίθεται να πετύχει η παρέμβαση σχετίζονται με συνθήκες που τείνουν να παραμένουν σταθερές στο πέρασμα του χρόνου
- **Βιωσιμότητα** – ο προσανατολισμός του έργου/παρέμβασης στη στήριξη σε υπάρχοντες πόρους ή η ικανότητα για παραγωγή νέων πόρων. Πέρα από την ικανότητα για οικονομική αυτοϋποστήριξη, οι πτυχές της βιωσιμότητας στις οποίες δίνεται έμφαση αφορούν επίσης στη σταθερότητα των ωφελημάτων που προκύπτουν από την εξεύρεση εργασίας στους δικαιούχους.
- **Προσέγγιση του φύλου** – η έμφαση που δίνει μια καλή πρακτική, κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της, στη διάσταση του φύλου, φέρνοντας στο προσκήνιο, ανάλογα με τις περιστάσεις, τις ανάγκες και τα συγκεκριμένα προβλήματα των γυναικών μεταναστριών/προσφύγων.

Κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης της ανάλυσης, εντοπίστηκαν οι βασικοί παράγοντες για την κάθε διάσταση, οι οποίοι έδειξαν τον “τρόπο λειτουργίας” και τα “ζητήματα” που αφορούν τις Καλές Πρακτικές. Λήφθηκαν υπόψη οι βασικές πτυχές από κάθε δράση, έτσι ώστε να επισημανθούν οι πιο αποτελεσματικές στρατηγικές.

Η αξιοποίηση της μη-μισθωτής εργασίας, που συνδέεται με την έννοια της ενδυνάμωσης των μεταναστών, αποτελεί ένα καλό και σχετικό παράδειγμα από κάποιες Καλές Πρακτικές. Για παράδειγμα, κάποιες καλές πρακτικές εστιάζουν στην αξιοποίηση των δεξιοτήτων κάθε μετανάστη, τις οποίες οι περισσότεροι από αυτούς δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν στην αναζήτηση εργασίας.

Είναι σημαντικό, επίσης, να συμπεριληφθεί στις δράσεις ενσωμάτωσης και η επαγγελματική κατάρτιση (γνωστή και ως πρακτική εξάσκηση), η οποία διευκολύνει την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και την οικονομική ανεξαρτησία των μεταναστών.

Παρά τη δυσκολία στην υλοποίηση αυτών των προοπτικών, υπάρχει ένα ευρύ δίκτυο από τοπικά ενδιαφερόμενα μέρη και οργανώσεις του τριτογενούς τομέα που μπορούν να υποστηρίξουν τα προτεινόμενα μέτρα.

Μια από τις πτυχές που προέκυψε από την ανάλυση είναι η αξία που έχουν τα τοπικά αυτά δίκτυα και η λειτουργική συνεργασία τους με το καθένα από τα έργα.

Όπως έχει αναφερθεί πιο πάνω, σε αυτά τα τοπικά δίκτυα εμπλέκονται:

- Οργανισμοί του τριτογενούς τομέα
- Τοπικές αρχές
- Ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού τομέα (ακόμη κι αν δεν είναι άμεσα εμπλεκόμενοι στα έργα).

Χάρη στη συνεργασία μεταξύ αυτών των παραγόντων έχουν επιτευχθεί επιτυχείς δράσεις με υψηλό επίπεδο αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας, ακόμα και σε περιβάλλοντα χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης.

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	<p><u>Για ένταξη/ενσωμάτωση</u></p> <p>- Κοινή χρήση κοινωνικών και καθημερινών χώρων</p> <p>Η δυνατότητα οι πολίτες μιας χώρας και οι μετανάστες να μοιράζονται κοινούς καθημερινούς κοινωνικούς χώρους είναι σχετική και χρήσιμη για την ανταπόκριση στις ανάγκες των δικαιούχων των Καλών Πρακτικών. Για παράδειγμα, το έργο “Nachbarinnen in Wien” (Γείτονες στη Βιέννη) προσφέρει διάφορες κοινές δραστηριότητες, όπως το “Εκπαιδευτικό πρόγευμα”, στο οποίο ένα πρόσωπο μπορεί να καλέσει ένα “γείτονα” του ίδιου πολιτισμικού υπόβαθρου για “πρωινό μιας ώρας”, όπου θα έχουν την ευκαιρία να κάνουν ερωτήσεις και να συζητήσουν όλα τα θέματα για τα οποία θέλουν να γνωρίζουν ή να μοιραστούν κάτι. Μεταξύ των θεμάτων στο Εκπαιδευτικό Πρόγευμα είναι οι προθεσμίες που υπάρχουν σε συγκεκριμένες αρχές, το εκπαιδευτικό σύστημα, πληροφορίες και εκδηλώσεις για τη γνωριμία με τις υπηρεσίες του Γραφείου Μέριμνας Παίδων, ευκαιρίες και διαχείριση ελεύθερου χρόνου, ριζοσπαστικοίση, δικαιώματα κατοικίας, ψυχική υγεία, διασκορπισμένη οικογένεια, και πολλά άλλα.</p> <p>Παράλληλα με αυτές τις δραστηριότητες, είναι σχετικό να αναφερθούν και οι Καλές Πρακτικές που ωθούν τους μετανάστες ή τους πρόσφυγες στη συμμετοχή στα κοινά ή στην πολιτική (π.χ. τα έργα “WIR Zusammen” [ΕΜΕΙΣ Μαζί] και “Συμμετοχή μέσα από διαδικασίες ενσωμάτωσης” στην Αυστρία και το έργο “Zona 8 Solidale” στην Ιταλία).</p>

	<p>Όσον αφορά στην κοινή χρήση κοινωνικών χώρων, θα πρέπει να γίνει μια ξεχωριστή ανάλυση των έργων που αφορούν την ευρεία υποδοχή ή ευρεία φιλοξενία.</p> <p>Ένα μοντέλο, για παράδειγμα, που εδραιώθηκε από το συνεταιρισμό Cadorse S.C.S. στην Ιταλία, προνοεί τη διάχυση των προσφύγων σε μικρές ομάδες που διανέμονται ομοιόμορφα σε διάφορους δήμους μιας περιοχής. Αυτή η φόρμουλα προωθεί την ταχύτερη ενσωμάτωση, γιατί οι μετανάστες τείνουν να έρχονται σε επαφή με τους Ιταλούς πολίτες, αποφεύγοντας ταυτόχρονα τον ισχυρό αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία.</p> <p>Το έργο “Urbagri4Women” προωθεί την κοινωνική ενσωμάτωση και ενδυνάμωση των γυναικών, μέσα από την αποκατάσταση προαστίων τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση εγκατάλειψης ή παρακμής και στα οποία εφαρμόζεται η αστική γεωργία μέσα από πρακτικά εργαστήρια που αποσκοπούν στην ενίσχυση τόσο του διαπολιτισμικού διαλόγου όσο και περισσότερο βιώσιμων πόλεων και κοινοτήτων.</p> <p>- Προώθηση της αυτονομίας των μεταναστών και των προσφύγων και της ικανότητάς τους για αυτοδιάθεση</p> <p>Αυτοδιάθεση, αυτονομία των επιλογών, ανεξαρτησία στην καθημερινή ζωή, είναι όλα επαναλαμβανόμενα στοιχεία στην εν λόγω Καλή Πρακτική. Η αυτονομία περνά, πρώτα από όλα, μέσα από τη γνώση του περιβάλλοντος στο οποίο καλούνται να ζήσουν οι μετανάστες: Το έργο “Ψηφιακό Σπίτι: Επιμορφωτικά μαθήματα στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τη ψηφιακή εκπαίδευση” (Γαλλία), για παράδειγμα, παρέχει πληροφορίες για τις δημόσιες υπηρεσίες (όπως και ο πολύγλωσσος οδηγός της δράσης “Ενημερωτικός Οδηγός για την Κύπρο”). Το ίδιο κάνει και η δράση “Ατομική υποστήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή έλεγχο των εργαλείων εισδοχής”, στο πλαίσιο του έργου PANTINE, και πάλι στη Γαλλία. Στην προώθηση της αυτονομίας συμβάλλουν, επίσης, δράσεις που αφορούν στη χώρα προέλευσης των μεταναστών, την ιστορία τους, την κατασκευή μιας θετικής αυτοεικόνας, τη βελτίωση της διδασκαλίας της γλώσσας και της πρόσβασης στην αγορά εργασίας (π.χ. Κοινότητα Μαύρων Γυναικών, Αυστρία).</p> <p>Η συναισθηματική και ψυχολογική πτυχή σχετίζεται επίσης με τα έργα που στοχεύουν στην κοινωνική ενσωμάτωση, όπως:</p> <p>Το έργο “Bolsa de empleo” (Τράπεζα Θέσεων Εργασίας) στην Ισπανία, που εστιάζει όχι μόνο στην παροχή στους</p>
--	---

	<p>δικαιούχους όλων των πληροφοριών που χρειάζονται για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας, αλλά και στην ανάπτυξη της κατάλληλης ενεργής στάσης για την αναζήτηση εργασίας. Επομένως, οι δικαιούχοι αυτού του προγράμματος δεν αποκτούν μόνο τα κατάλληλα εργαλεία για τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό, αλλά αποκτούν και τις ικανότητες εκείνες που χρειάζονται για να βρουν εργασία, βελτιώνοντας ταυτόχρονα την προσωπική τους στάση ώστε να αναζητήσουν αποτελεσματικά εργασία.</p> <p><u>Εκπαίδευση και εξεύρεση εργασίας</u></p> <p>-Αναγνώριση των προσόντων και ικανοτήτων των μεταναστών και των προσφύγων</p> <p>Αυτή είναι μια παραδοσιακή πτυχή των έργων που αφορούν τον επαγγελματικό προσανατολισμό, στην οποία ωστόσο ενυπάρχει ένα διαχρονικό πρόβλημα: η δυσκολία στην αναγνώριση των προσόντων που έχουν οι μετανάστες, η κατανόηση των δεξιοτήτων τους· είναι για αυτό το λόγο που πολλοί από αυτούς εργάζονται σε δουλειές που δεν ανταποκρίνονται στις ικανότητές τους. Για το λόγο αυτό, οι δράσεις για την αναγνώριση των προσόντων και ικανοτήτων (και των μη-τυπικών ικανοτήτων) των μεταναστών και των προσφύγων είναι πολύ σημαντικές, όπως και η προετοιμασία των επίσημων εγγράφων (π.χ. το έργο “Δημόσιος Συγγραφέας” στη Γαλλία).</p> <p>-Έμφαση στην αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης εργασίας</p> <p>Τα πιο αποτελεσματικά έργα που αφορούν στην εξεύρεση εργασίας είναι αυτά που κατάφεραν να προσαρμόσουν την προσφορά κατάρτισης και επαγγελματικού προσανατολισμού στους οικονομικούς τομείς στους οποίους υπάρχει μεγαλύτερη ζήτηση για εργασία. Πιο κάτω παρουσιάζονται κάποια παραδείγματα:</p> <p>Το έργο “Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης” που πραγματοποιήθηκε από το Αυστριακό Κίνημα Νεαρών Εργαζομένων (ÖJAB) προσανατόλισε τους δικαιούχους στην επεξεργασία και μεταποίηση του ξύλου, του γυαλιού και του μετάλλου, στοχεύοντας στην εξοικείωση των συμμετεχόντων με επαγγέλματα όπως μηχατρονική, ηλεκτρική μηχανολογία, τεχνολογία μετάλλων, τεχνολογία κατασκευής γυαλιού και λευκοσιδηρουργία, τους τομείς δηλαδή που απαιτούνται για να θεωρηθεί κάποιος ειδικευμένος εργάτης στην Αυστρία.</p>
--	---

	<p>Σχετικός είναι επίσης ο επαγγελματικός κλάδος του προγραμματισμού υπολογιστών, όπως για παράδειγμα στο έργο “Συντονισμός για το ‘Άσυλο’” στην Αυστρία, ή η χρήση ψηφιακών εργαλείων για την εκπαίδευση και κατάρτιση των νεοαφιχθέντων μεταναστών, στο έργο “Ψηφιακή Ενσωμάτωση” (Κύπρος).</p> <p>Οι δεξιότητες στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και η προώθηση επιστημονικών κλάδων για γυναίκες μετανάστριες επιτεύχθηκαν με το έργο “Ψηφιακός Γραμματισμός”, μέσα από κινητά ομαδικά εργαστήρια σε ευαίσθητες αστικές ζώνες (ZUS neighbourhoods) στη Γαλλία.</p> <p>Μια άλλη σχετική δράση επαγγελματικού προσανατολισμού ήταν η ενίσχυση των γλωσσικών δεξιοτήτων των μεταναστών, ώστε να ενταχθούν σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε διεθνείς αγορές (π.χ. το έργο “Καθοδήγηση για Μετανάστες” στην Κύπρο). Ο γεωργικός τομέας, και η οικολογία γενικότερα, έχουν να επιδείξουν, επίσης, σημαντικά παραδείγματα συνάφειας, όπως είναι η “Πύλη και Δράσεις για την Εργοδότηση των Ρομά” (Γαλλία), όπου γίνονται δραστηριότητες καλλιέργειας κηπευτικών, παραγωγή και αποξήρανση αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, εργαστήριο επεξεργασίας λαχανικών (κονσερβοποίηση), ξυλουργική. Παρόλα αυτά, το φαινόμενο της παράνομης απασχόλησης (“caporalato”) πρέπει να ληφθεί υπόψη, ιδιαίτερα στην Ιταλία.</p> <p>Για το θέμα αυτό, υπάρχει το έργο “Casa Scalabrini 634”, το οποίο προωθεί την εργασιακή ενσωμάτωση στη γεωργία και την καταπολέμηση της παράνομης απασχόλησης εργατικού δυναμικού. Τέλος, ένας άλλος πολύ σημαντικός παράγοντας σχετικά με την απασχόληση των μεταναστών αφορά στον οικιακό τομέα: η γήρανση του ευρωπαϊκού πληθυσμού και η ζήτηση για νοσηλευτικές και οικιακές υπηρεσίες (οι αποκαλούμενες λευκές θέσεις εργασίας) είναι ένα σημαντικό άνοιγμα και όχημα για ενσωμάτωση (π.χ. το έργο “Υπέρ της Ισότητας στην Οικιακή Απασχόληση” στην Ισπανία).</p> <p>-Δικτύωση</p> <p>Εφαρμόστηκε η μεθοδολογία τριγωνοποίησης (από εργαζόμενους, ενδιάμεσους φορείς και εργοδότες) σε διάφορες Καλές Πρακτικές, π.χ. στο έργο “Hacia la Igualdad en el Empleo del Hogar” (Υπέρ της Ισότητας στην Οικιακή Απασχόληση, Ισπανία), με τη μεθοδολογική υποστήριξη του Πανεπιστημίου της Λογιόλα στην Ανδαλουσία. Το έργο “Red de Centros de empleo Itaca”</p>
--	---

	(Δίκτυο Απασχόλησης Ιθάκη), επίσης στην Ισπανία, προωθεί τη δικτύωση και το σχεδιασμό δραστηριοτήτων σε συνεργασία με εταιρείες (χωρίς να τις αντιμετωπίζει απλά ως προμηθευτές προσφορών). Επίσης, το έργο “Συντονισμός για το Άσυλο” (Asylum Coordination, Αυστρία) και το έργο “INSIDE – INSerimento Integrazione nordsuD inclusion” (Ιταλία) αποτελούν παραδείγματα δια-ιδρυματικών δραστηριοτήτων δικτύωσης για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ γραφείων και υπηρεσιών στην περιοχή. Επίσης, στον τομέα της γεωργίας, το έργο “Campi riaperti” (Fields Re-opened) στην Ιταλία, έχει ενεργοποιήσει ένα μεγάλο δίκτυο ιδιωτικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κοινωνικής γεωργίας, το οποίο ενισχύει σημαντικά το έργο, επιδρώντας θετικά στην εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών. Παρά τις οικονομικές δυσκολίες, οι εταιρείες που δέχονται ασκούμενους είναι πολλές φορές σε θέση να προσφέρουν στους μετανάστες την ευκαιρία να συνεχίσουν την εμπειρία τους με ένα καινούριο συμβόλαιο.
Καινοτομία	Οι πιο καινοτόμες πτυχές των επιλεγμένων καλών πρακτικών είναι: Η χρήση νέων μέσων (π.χ. στο έργο “Συντονισμός για το Άσυλο” στην Αυστρία), όπως είναι η ανταλλαγή εκπαίδευσης, οι Κοινότητες Πρακτικής (π.χ. στα έργα “Είμαστε Μαζί, Συμμετοχή μέσα από διαδικασίες ενσωμάτωσης” στην Αυστρία), ή οι καλλιτεχνικές δραστηριότητες, όπως το τραγούδι, τα εργαστήρια ζωγραφικής, τα θεατρικά έργα, το τσίρκο για νεαρά κορίτσια Ρομά, που πραγματοποιούνται στο έργο “Καλλιτεχνικά Εργαστήρια” στη Γαλλία και το έργο “MigrArte” στην Ιταλία. Το έργο “BLEND-IN” (Κύπρος) αποσκοπεί στα να αναπτύξει ένα εγχειρίδιο προσανατολισμού με τη μορφή μιας εφαρμογής σε κινητά, το οποίο θα αφορά στην ικανοποίηση των αναγκών των πρώτων ημερών νεαρών μεταναστών, προσφύγων και αιτούντων άσυλο, οι οποίες έχουν να κάνουν με τη γλώσσα και την επικοινωνία, την εξεύρεση κατοικίας και δουλειάς, τις υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, κ.α.
Αποτελεσματικότητα	Για την εξεύρεση εργασίας, κάποιες Καλές Πρακτικές ήταν αποτελεσματικές στους ακόλουθους τομείς: Προώθηση της μη-μισθωτής εργασίας, αυτοχρηματοδότηση, έρανοι και πληθυχρηματοδότηση (crowdfunding): αυτή είναι μια ενδιαφέρουσα

	<p>κατεύθυνση σχετικά με την αποτελεσματική ένταξη των μεταναστών στην αγορά εργασίας, ακόμα και με όρους μη-μισθωτής εργασίας, π.χ. το έργο "Servicio de atención integral". Μια ολοκληρωμένη υπηρεσία φροντίδας είναι η υπηρεσία "Προσφορές αυτοαπασχόλησης" (Self-employment offers): Η συγκεκριμένη κατάρτιση στοχεύει στην προώθηση της μη-μισθωτής εργασίας, και παρόλο που απευθύνεται σε ολόκληρο τον πληθυσμό, δίνει έμφαση στη συμμετοχή των γυναικών μεταναστριών, καθώς είναι η πιο ευάλωτη ομάδα στο θέμα της εξεύρεσης εργασίας. Με την ολοκλήρωση αυτής της προ-κατάρτισης, οι συμμετέχοντες θεωρείται ότι έχουν τα εργαλεία και τις δεξιότητες για αυτόνομη αναζήτηση εργασίας. Ταυτόχρονα, η υπηρεσία λαμβάνει μια σειρά από προσφορές απασχόλησης και κάνει μια προεπιλογή των ατόμων που ανταποκρίνονται στο προφίλ που ζητά ο εργοδότης. Δίνουν στον εργοδότη τα τηλέφωνα των υποψηφίων για να επικοινωνήσουν μαζί τους και να κάνουν τις συνεντεύξεις. Ακόμη, η υπηρεσία βρίσκει προσφορές μέσω του δικτύου ή άλλων σχετικών φορέων, κάνοντας μια διαλογή όσων πληρούν τα προσόντα μέσα από τη βάση δεδομένων. Επικοινωνούν μαζί τους μέσω τηλεφώνου και τους εξηγούν την προσφορά προσωπικά στο γραφείο. Στη συνέχεια, τους προωθούν την προσφορά και ξεκινούν να κάνουν τις συνεντεύξεις.</p> <p>Παράλληλα με την εξεύρεση εργασίας, το έργο "Χορηγία Εργασίας" (Job Sponsorship) βοηθά τα άτομα να ενταχθούν στην αγορά εργασίας χάρη σε μια χορηγία που τίθεται σε ισχύ ανάμεσα σε ένα χορηγό και ένα χορηγούμενο πρόσωπο. Συχνά τα χορηγούμενα πρόσωπα είναι πρόσφυγες, ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, που εξαιτίας των δυσκολιών με τη γλώσσα ή την ενσωμάτωσή τους δεν μπορούν να βρουν μια κατάλληλη δουλειά. Η συγκεκριμένη Καλή Πρακτική τους κάνει να αισθάνονται ότι έχουν υποστήριξη από κάπου και τους δίνει κίνητρο στο να βρουν δουλειά. Αυτό δεν είναι κάτι καινοτόμο, είναι όμως απαραίτητο, αφού η ανθρώπινη επαφή και υποστήριξη είναι κρίσιμης σημασίας για την σωστή κοινωνική ενσωμάτωση. Οι χορηγοί συμμετέχουν ήδη στην αγορά εργασίας και έχουν εμπειρία σε αυτή, κάτι που κάνει την παρέμβασή τους αποτελεσματική και κατάλληλη για τους χορηγούμενους. Το γεγονός ότι το εν λόγω σύστημα στηρίζεται σε εθελοντική βάση, δυσχεραίνει την εξεύρεση καινούριων χορηγών και την κινητοποίηση τους για συμμετοχή στο πρόγραμμα.</p>
--	---

Αποδοτικότητα	<p>Οι Καλές Πρακτικές που συλλέχθηκαν παρουσιάζουν, σε γενικές γραμμές, μεγάλο βαθμό αποδοτικότητας, όσον αφορά στη σχέση μεταξύ των υλοποιημένων δράσεων και των διαθέσιμων πόρων. Αυτό αφορά διάφορες πτυχές, που εκτείνονται από τη διαχείριση των οικονομικών πόρων που διατίθενται για την εφαρμογή των πρωτοβουλιών μέχρι την διαχείριση του κόστους για την πληρωμή του εμπλεκόμενου ανθρώπινου δυναμικού. Η προσεκτική διαχείριση των οικονομικών πτυχών συχνά διευκολύνεται από την υποστήριξη που προσφέρει το δίκτυο των παραγόντων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες, των οποίων η συμβολή συμβάλλει στην επίτευξη αποτελεσμάτων που πολλές φορές ξεπερνούν τις προσδοκίες.</p> <p>Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις όπου έχουν επιτευχθεί καλά αποτελέσματα με περιορισμένους πόρους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η συμβολή των εθελοντών έκανε δυνατή την βελτίωση της αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων, ακόμα και με ελλιπείς πόρους και εν όψει της αυξανόμενης ζήτησης για βοήθεια σε μετανάστες και πρόσφυγες.</p> <p>Επίσης, οι δράσεις που προτάθηκαν ήταν αποτελεσματικές από άποψη διαδικασίας. Η κοινωνική και/ή εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών συνοδεύεται από παρεμβάσεις που προτείνουν μοντέλα ενσωμάτωσης τα οποία επιτυγχάνουν την ισορροπία μεταξύ της διάστασης της εκπαίδευσης, του επαγγελματικού προσανατολισμού και της εξεύρεσης εργασίας. Από το διδακτικό υλικό που χρησιμοποιείται στην εκπαίδευση μέχρι και τη φάση της “ανίχνευσης” των ευκαιριών για εξεύρεση εργασίας στους μετανάστες/πρόσφυγες, η αποδοτικότητα των παρεμβάσεων αντικατοπτρίζεται από την ικανότητα για δημιουργία σταθερών και μακροχρόνιων σχέσεων με τους συμμετέχοντες, η οποία ενεργοποιεί τους πόρους του κοινωνικού κεφαλαίου της περιοχής και τροφοδοτεί τα ανεπίσημα δίκτυα που μπορούν να κάνουν τις διαδικασίες ενσωμάτωσης πιο ευέλικτες.</p>
Επίδραση	<p>Οι Καλές Πρακτικές φαίνεται να έχουν σημαντική επίδραση στους αποδέκτες των παρεμβάσεων, όσον αφορά στην εκπαίδευση και την εργασία. Τα αποτελέσματα που κατακτήθηκαν κατά τη διάρκεια των προτεινόμενων δράσεων ήταν σταθερά και μακροχρόνια. Τέτοια αποτελέσματα αφορούν για παράδειγμα, στην απόκτηση της γλώσσας, την επίσημη αναγνώριση των</p>

	<p>δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν από τους μετανάστες, καθώς και στις δυνατότητες που προσφέρθηκαν στους μετανάστες/πρόσφυγες να χρησιμοποιούν αυτόνομα τα εργαλεία για αναζήτηση εργασίας. Σε πολλές από τις Καλές Πρακτικές, ο αριθμός των συμμετεχόντων αυξανόταν σταδιακά, ενώ θετικά αποτελέσματα παρουσιάστηκαν επίσης στους οργανισμούς που πραγματοποίησαν τις παρεμβάσεις, οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις έγιναν πρότυπα που ενέπνευσαν και άλλους τοπικούς και μη-τοπικούς παράγοντες.</p> <p>Από πολιτισμική σκοπιά, συχνά οι παρεμβάσεις έχουν εμπλέξει και ντόπιους υπηκόους, ώστε να δημιουργηθεί ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στους μετανάστες/πρόσφυγες και τους ντόπιους, που διευκολύνει τις διαδικασίες ενσωμάτωσης. Ο βασικός στόχος πολλών από τις Καλές Πρακτικές είναι να αποκτήσουν οι μετανάστες/πρόσφυγες και οι πολίτες των χωρών υποδοχής μια καλύτερη κατανόηση του “άλλου”. Αυτή η οπτική έδωσε στους συμμετέχοντες την ικανότητα να αντιμετωπίσουν πιο αποτελεσματικά τις συγκρούσεις και την έλλειψη ενσωμάτωσης και να αποτρέψουν διάφορες μορφές παρεξηγήσεων.</p> <p>Ακολουθώντας αυτή τη λογική, οι δραστηριότητες οι οποίες περιγράφηκαν στις καλές πρακτικές και αφορούν σε διάφορα θέματα, αποσκοπούν στην ενίσχυση της δημιουργίας διαπολιτισμικών ομάδων, στις οποίες ο κάθε μετανάστης έχει την ευκαιρία να μοιραστεί τις εμπειρίες του/της και τις ανάγκες του/της μέσα από κοινή μάθηση.</p> <p>Επιπρόσθετα, δεν πρέπει να υποτιμηθεί η θετική επίδραση που είχε η εμπειρία της μη-μισθωτής εργασίας στους μετανάστες/πρόσφυγες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα δεδομένα προσφέρουν θετικές ενδείξεις: αρκετά χρόνια μετά την έναρξη της αυτόνομης εργασιακής τους δραστηριότητας, οι μετανάστες απέκτησαν την ανεξαρτησία τους, θεωρώντας τους εαυτούς τους ως πλήρως ενσωματωμένα άτομα.</p> <p>Μπορούμε ενδεχομένως να επιβεβαιώσουμε ότι η κύρια ένδειξη που αντικατοπτρίζει τη θετική επίδραση των παρεμβάσεων στις ομάδες στόχους είναι η γενική βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης τους, η ενεργοποίηση διαδικασιών ενσωμάτωσης που συνδέουν την εκμάθηση της γλώσσας, την επαγγελματική εκπαίδευση, την εξεύρεση εργασίας -ακόμη και με τη χρήση στοχευμένων εργαλείων – και η κοινωνική ενσωμάτωση.</p>
--	---

	<p>Η βιωσιμότητα των έργων/πρωτοβουλιών πρέπει να αναλυθεί με βάση τρεις παραμέτρους:</p> <p>α) Η πρώτη παράμετρος αφορά τα μοντέλα παρέμβασης που εφαρμόστηκαν, με χαρακτηριστικά που μπορούν να αναπαραχθούν σε διαφορετικά περιβάλλοντα και τομείς. Αυτή είναι η περίπτωση των πρακτικών ασκήσεων, καθώς και των μαθημάτων κατάρτισης για τη μεταβίβαση γλωσσικών δεξιοτήτων ή συγκεκριμένων δεξιοτήτων για την αγορά εργασίας.</p> <p>Το στοιχείο της αναπαραγωγής σε διαφορετικά περιβάλλοντα είναι κομβικό σημείο για τις περισσότερες από τις καλές πρακτικές που επιλέγηκαν.</p> <p>β) Η δεύτερη παράμετρος αφορά στην οικονομική πτυχή, η οποία σε μερικές περιπτώσεις κάνει τις πρωτοβουλίες βιώσιμες ακόμη και μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, σε άλλες όμως παρουσιάζει προβλήματα, στα οποία οι πολιτικοί θα πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή.</p> <p>γ) Η τρίτη παράμετρος σχετίζεται με τη σημασία των περιφερειακών δικτύων και συμπράξεων, οι οποίες επιτρέπουν την υπερνίκηση μιας σειράς προβλημάτων τόσο οικονομικών όσο και οργανωτικών, μέσα από την έντονη ενίσχυση των δικτύων που εμπλέκονται με το έργο.</p>
Προσέγγιση του φύλου	<p>Η ισότητα των φύλων είναι ένα θέμα που συναντάται σε πολλές Καλές Πρακτικές· κάποιες από αυτές αφορούν δράσεις που απευθύνονται σε γυναίκες, με ιδιαίτερη έμφαση στους τρόπους με τους οποίους γίνονται διακρίσεις εις βάρος τους. Σε κάποιες περιπτώσεις, για παράδειγμα, δόθηκε προσοχή στις γυναίκες και τους νέους, με σκοπό να αποδειχθεί η ισχυρή αλληλεξάρτηση μεταξύ της ευημερίας των γυναικών και της ευημερίας των παιδιών τους.</p> <p>Σε άλλες περιπτώσεις, οι δράσεις επικεντρώθηκαν αποκλειστικά στις γυναίκες μετανάστριες, μια ευάλωτη ομάδα εξαιτίας της διπλής διάκρισης εναντίον τους (επειδή είναι γυναίκες και επειδή είναι μετανάστριες, π.χ. το έργο “Κοινότητα Μαύρων Γυναικών” (Black Women Community)). Η διαδικασία της κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης προορίζεται όχι μόνο για την παρέμβαση στις περιπτώσεις υλικών ή άυλων αναγκών, αλλά και για να παρέχει, σε πολιτισμικό επίπεδο, μια σαφή απάντηση στα κυριαρχα στερεότυπα.</p>

	<p>Για παράδειγμα, το έργο “Urbagri4Women” είναι ένα ευρωπαϊκό έργο που αποσκοπεί στην ενίσχυση της ενσωμάτωσης των γυναικών στην κοινωνία υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων και των αιτούντων άσυλο και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να αναπτύξουν καινοτόμες και αυτάρκεις πρωτοβουλίες στο γεωργικό τομέα, οι οποίες συμβάλλουν στην αστική αποκατάσταση.</p> <p>Το έργο προωθεί την κοινωνική ενσωμάτωση και τη γυναικεία ενδυνάμωση, μέσα από την αποκατάσταση των προαστίων που βρίσκονται σε κατάσταση εγκατάλειψης ή παρακμής, όπου η πρακτική της αστικής γεωργίας εφαρμόζεται μέσα από πρακτικά εργαστήρια που αποσκοπούν στην ενίσχυση του διαπολιτισμικού διαλόγου, αλλά και πιο βιώσιμων πόλεων και κοινοτήτων.</p>
--	---

4.4 Καλές Πρακτικές (ΚΠ) που επιλέγηκαν σε κάθε χώρα εταίρο

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις Καλές Πρακτικές που έχουν επιλέξει οι εταίροι του έργου, σύμφωνα με τα πιο πάνω κριτήρια:

ΑΥΣΤΡΙΑ	
Όνομα ΚΠ 1	Nachbarinnen in Wien (Γείτονες στη Βιέννη)
Διοργανωτής	Γείτονες στη Βιέννη - Nachbarinnen in Wien
Βασικό Θέμα	Διαπολιτισμικότητα, διαπολιτισμική γνώση και κοινωνική εργασία
Όνομα ΚΠ 2	refugees{code} Σχολή προγραμματισμού υπολογιστών για ενσωμάτωση
Διοργανωτής	refugees{code}]
Βασικό Θέμα	Το πεδίο σχετίζεται με την εκπαίδευση, με έμφαση στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας στον τομέα της πληροφορικής (προγραμματισμός και ανάπτυξη λογισμικού)
Όνομα ΚΠ 3	Συντονισμός για το Άσυλο στην Αυστρία (Asylum Coordination Austria)
Διοργανωτής	Asylkoordination
Βασικό Θέμα	Ενδυνάμωση των προσφύγων (με έμφαση στους Ασυνόδευτους Ανήλικους Πρόσφυγες)· εφαρμογή μιας ανοιχτής πολιτικής για το άσυλο στην Αυστρία και την Ευρώπη· υπηρεσίες για κοινότητες μεταναστών και την ενδιαφερόμενη κοινωνία των πολιτών.
Όνομα ΚΠ 4	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Vocational Pedagogical Institute)
Διοργανωτής	Αυστριακό Κίνημα Νεαρών Εργαζομένων (Austrian Young Workers Movement) (ÖJAB)

Βασικό Θέμα	Επαγγελματικός προσανατολισμός και επαγγελματική κατάρτιση σε τεχνικούς τομείς και στη γερμανική γλώσσα: ενίσχυση των προσόντων και των ικανοτήτων των μεταναστών, με έμφαση στις ικανότητες για την αγορά εργασίας.
Όνομα ΚΠ 5	Ενσωμάτωση και Πολυμορφία (Integration and Diversity)
Διοργανωτής	Δημοτική Αρχή της Βιέννης
Βασικό Θέμα	Υπηρεσίες που προσφέρονται από Δημοτικούς Θεσμούς σε όλους τους καινούριους κατοίκους της Βιέννης: το κύριο πεδίο είναι η καθοδήγηση που προσφέρει η δημόσια διοίκηση
Όνομα ΚΠ 6	Συμμετοχή μέσα από Διαδικασίες Ενσωμάτωσης (Accompanying by Integration Processes)
Διοργανωτής	We Together
Βασικό Θέμα	Κοινωνική και πολιτική συμμετοχή με έμφαση στην ενδυνάμωση και ενεργή συμμετοχή των εθελοντών, προσφύγων και των ενδιαφερόμενων πολιτών σε μικρούς δήμους.
Όνομα ΚΠ 7	Κοινότητα Μαύρων Γυναικών (Black Women Community)
Διοργανωτής	Black Women Community
Βασικό Θέμα	Κοινοτική εργασία στη Βιέννη για τη διαπολιτισμικότητα, τη διαπολιτισμική γνώση, την καταπολέμηση των διακρίσεων, την πολιτισμική ευαισθητοποίηση, καθώς και την κοινωνική εργασία, με έμφαση στους νέους και τις γυναίκες.
Όνομα ΚΠ 8	Στέγαση και ενσωμάτωση (Housing & Integration)
Διοργανωτής	Ute Bock Association
Βασικό Θέμα	Καθοδήγηση κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης ενσωμάτωσης, έργο για την εκπαίδευση και στέγαση.
Όνομα ΚΠ 9	Καθοδήγηση για Μετανάστες (Mentoring for Migrants)
Διοργανωτής	Εμπορικό Επιμελητήριο της Αυστρίας
Βασικό Θέμα	Εργασιακή ενσωμάτωση ειδικευμένων μεταναστών, καθώς και ενδυνάμωση των διαπολιτισμικών ικανοτήτων εμπειρογνωμόνων στις επιχειρήσεις.
Όνομα ΚΠ 10	Κέντρο Ενσωμάτωσης του Κρατιδίου της Κάτω Αυστρίας (Integration Centre of the state government of Lower Austria)
Διοργανωτής	Integration Centre of the state government of Lower Austria
Βασικό Θέμα	Ενσωμάτωση

ΚΥΠΡΟΣ

Όνομα ΚΠ 1	Έργο "Us and Them"
Διοργανωτής	Cardet
Βασικό Θέμα	Ο στόχος του έργου ήταν να εκπαιδεύσει τα άτομα που δουλεύουν με ενήλικες να γίνουν πιο ανεκτικοί απέναντι σε ανθρώπους με διαφορετικό υπόβαθρο.
Όνομα ΚΠ 2	Έργο LIGHTHOUSE
Διοργανωτής	Cardet
Βασικό Θέμα	Οικονομική και εργασιακή ενδυνάμωση των μεταναστών για ενσωμάτωσή τους στη χώρα υποδοχής.
Όνομα ΚΠ 3	Ψηφιακή Ενσωμάτωση (Digital Inclusion)
Διοργανωτής	Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
Βασικό Θέμα	Διαδικτυακή εκπαίδευση για μετανάστες και/ή πρόσφυγες

Όνομα ΚΠ 4	miHub Κέντρο Εξυπηρέτησης Μεταναστών (Migrant Information Center)
Διοργανωτής	miHub (Κέντρο Εξυπηρέτησης Μεταναστών)
Βασικό Θέμα	Κοινωνική υποστήριξη, βοήθεια στην εξεύρεση εργασίας, υπεράσπιση, κινητή ψυχοκοινωνική υποστήριξη και ψυχολογική υποστήριξη.
Όνομα ΚΠ 5	BLEND-IN
Διοργανωτής	Cardet
Βασικό Θέμα	Γλωσσικός, πολιτισμικός και κοινωνικός προσανατολισμός για νεαρούς πρόσφυγες
Όνομα ΚΠ 6	URBAGRI4WOMEN
Διοργανωτής	Cardet
Βασικό Θέμα	Μετανάστευση, κοινωνική και πολιτική ενδυνάμωση και επιχειρηματικότητα.
Όνομα ΚΠ 7	L2M (Mothers and children in L2)
Διοργανωτής	Cardet
Βασικό Θέμα	Κοινωνική ενδυνάμωση, ενίσχυση της συμμετοχής στα κοινά, μετανάστευση, γλωσσική ενδυνάμωση, εκπαίδευτική ενδυνάμωση
Όνομα ΚΠ 8	Αναβάθμιση του Ενημερωτικού Οδηγού για την Κύπρο
Διοργανωτής	Innovade
Βασικό Θέμα	Οδηγός με γενικές πληροφορίες για την Κύπρο για τη διευκόλυνση της κοινωνικής ενσωμάτωσης.
Όνομα ΚΠ 9	Μεσογειακό Δίκτυο Μετανάστευσης (Mediterranean Migration Network)
Διοργανωτής	Μεσογειακό Δίκτυο Μετανάστευσης
Βασικό Θέμα	Υποστήριξη της ανταλλαγής ιδεών, των καλών πρακτικών και της συνεργασίας ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη, τους φορείς χάραξης πολιτικής, του γενικού πληθυσμού και δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών που δουλεύουν με μετανάστες στους τομείς της πολυμορφίας και ενσωμάτωσης.
Όνομα ΚΠ 10	iLearn Greek
Διοργανωτής	Δήμος Αγίου Αθανασίου
Βασικό Θέμα	Μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε υπηκόους Τρίτων Χωρών

ΓΑΛΛΙΑ

Όνομα ΚΠ 1	Εργαστήρια Υπηκοότητας και Γαλλικής Κουλτούρας
Διοργανωτής	ARSEA (Ass. Régionale Spécialisé d'action sociale d'Education et d'Animation)
Βασικό Θέμα	Ενσωμάτωση νεαρών προσφύγων, παρέχοντάς τους τις αξίες και τους κώδικες που χρειάζονται για να επικοινωνήσουν, να αλληλεπιδράσουν και να βελτιώσουν το επίπεδο ζωής τους.
Όνομα ΚΠ 2	Καλλιτεχνικά εργαστήρια
Διοργανωτής	Πόλη του Στρασβούργου
Βασικό Θέμα	Κοινωνικο-πολιτισμική ενσωμάτωση
Όνομα ΚΠ 3	Μαθήματα γλώσσας
Διοργανωτής	Caritas

Βασικό Θέμα	Μη τυπική μάθηση, για την απόκτηση βασικών επικοινωνιακών δεξιοτήτων
Όνομα ΚΠ 4	Ψηφιακό Σπίτι (Digital House)
Διοργανωτής	Amsed
Βασικό Θέμα	Επιμορφωτικά μαθήματα στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και ψηφιακή εκπαίδευση για μετανάστες
Όνομα ΚΠ 5	Δημόσιος Συγγραφέας (Public Writer)
Διοργανωτής	Amsed
Βασικό Θέμα	Πρόσβαση στα δικαιώματα για διάφορες ομάδες δικαιούχων
Όνομα ΚΠ 6	Ευαίσθητες Αστικές Περιοχές
Διοργανωτής	Amsed
Βασικό Θέμα	Ψηφιακός γραμματισμός μέσα από ομαδικά εργαστήρια σε γειτονιές που βρίσκονται σε ευαίσθητες αστικές ζώνες (τομέας κοινωνικο-εργασιακής ενσωμάτωσης)
Όνομα ΚΠ 7	Πύλη και Δράσεις για την Εργοδότηση των Ρομά
Διοργανωτής	Les Jardins de La Montagne Verte
Βασικό Θέμα	Κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση μέσα από διάφορες δραστηριότητες: καλλιέργεια κηπευτικών, παραγωγή και αποξήρανση αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, εργαστήριο επεξεργασίας λαχανικών (κονσερβοποίηση), ξυλουργική
Όνομα ΚΠ 8	Έργο PANTINE
Διοργανωτής	Amsed
Βασικό Θέμα	Επαγγελματική ενσωμάτωση (επαγγελματική καθοδήγηση για όσους αναζητούν δουλειά και για μη δραστήρια άτομα): Ατομική υποστήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή έλεγχο των εργαλείων ένταξης.
Όνομα ΚΠ 9	Χορηγία Εργασίας (Job Sponsorship)
Διοργανωτής	Amsed
Βασικό Θέμα	Υποστήριξη των ατόμων, ώστε να ενσωματωθούν στην αγορά εργασίας, χάρη σε μια χορηγία που γίνεται ανάμεσα σε ένα χορηγό και ένα χορηγούμενο άτομο.
Όνομα ΚΠ 10	Δημιουργία βιογραφικού
Διοργανωτής	Pole Emploi
Βασικό Θέμα	Η καλή πρακτική χρησιμοποιείται για την παροχή βοήθειας στους νέους για την εργασιακή και κοινωνική τους ενσωμάτωση.
Όνομα ΚΠ 11	Πρωτοβουλίες Νεαρών Πολιτών υπέρ των Παιδιών του Δρόμου (Young citizen initiatives for the benefit of street children EVS)
Διοργανωτής	Amsed
Βασικό Θέμα	Αποστολή εθελοντών από τη Γαλλία σε ένα οργανισμό εταίρο στο Μαρόκο.

GERMANIA

Όνομα ΚΠ 1	Mosaik Leipzig e.V. – Κέντρο για την Ικανότητα Διαπολιτισμικού Διαλόγου (Centre of competence for transcultural dialogue e.V.).
Διοργανωτής	Mosaik Leipzig e. V, Οργάνωση φιλανθρωπικού χαρακτήρα, ΜΚΟ
Βασικό Θέμα	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε μετανάστες, ψυχολογική υποστήριξη, θεραπεία, συμβουλές για εξοικονόμηση ενέργειας.
Όνομα ΚΠ 2	Honorary Hotel – Κέντρο Διαπολιτισμικών Συναντήσεων

Διοργανωτής	Honorary Hotel (HELDEN WIDER WILLEN e.V.) Οργάνωση φιλανθρωπικού χαρακτήρα
Βασικό Θέμα	Το “Honorary Hotel” είναι ένα σπίτι όπου οι ντόπιοι καλλιτέχνες ανοίγουν τις πόρτες τους, για να διευκολύνουν τη συνάντηση της τοπικής πολιτιστικής κοινότητας, των κατοίκων της περιοχής και των νεοεισερχομένων.
Όνομα ΚΠ 3	Start with a Friend e.V.
Διοργανωτής	Start with a Friend e.V. (Οργάνωση φιλανθρωπικού χαρακτήρα)
Βασικό Θέμα	Οι ξένοι μπορούν να γίνουν φίλοι: Κοινωνική ενσωμάτωση μέσα από τη δημιουργία συνεργασιών μεταξύ ντόπιων και προσφύγων. Το έργο “Start with a Friend” θέλει να δώσει σε όλους την ευκαιρία να συμμετέχουν ανάλογα με τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα. Δημιουργήθηκε ένα δίκτυο εθελοντών που οργανώνει τη ζωή με βάση την οικογένεια, τη δουλειά και την εθελοντική εργασία.
Όνομα ΚΠ 4	Τροφοδοσία εκδηλώσεων στη Λειψία
Διοργανωτής	Event Catering Leipzig LTD (Υπηρεσία γαστρονομίας/εστιατόριο)
Βασικό Θέμα	Προσφορά εργασίας και ευκαιριών μάθησης σε μετανάστες στον τομέα της γαστρονομίας/εστιατορίων
Όνομα ΚΠ 5	Μαθήματα ενσωμάτωσης
Διοργανωτής	Wisamar Bildungsgesellschaft LTD
Βασικό Θέμα	Προσφορά μιας εισαγωγής σχετικά με τη γλώσσα και τον πολιτισμό της χώρας υποδοχής των μεταναστών και προσφύγων, διευκολύνοντας έτσι την ένταξή τους.
Όνομα ΚΠ 6	Μαθήματα επαγγελματικής γλώσσας
Διοργανωτής	Wisamar Bildungsgesellschaft LTD
Βασικό Θέμα	Εκμάθηση του επιπέδου B2 της επαγγελματικής γερμανικής γλώσσας σε άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο και παροχή βοήθειας για την προετοιμασία μιας αίτησης για δουλειά ή πρακτική άσκηση.
Όνομα ΚΠ 7	Οδικός χάρτης της ΕΕ (EU Roadmap)
Διοργανωτής	Wisamar Bildungsgesellschaft LTD
Βασικό Θέμα	Ο οδικός χάρτης της ΕΕ (EU Roadmap) στοχεύει στη διευκόλυνση της πρόσβασης των μεταναστών στην αγορά εργασίας, υλοποιώντας συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και ανταλλάσσοντας εμπειρίες από τους εργοδότες.
Όνομα ΚΠ 8	Διεθνές Κέντρο Φιλοξενίας
Διοργανωτής	International Guesthouse
Βασικό Θέμα	Παροχή ευκαιριών εργοδότησης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας στον ξενοδοχειακό τομέα σε μετανάστες και πρόσφυγες, στη Λειψία.
Όνομα ΚΠ 9	Οργανισμός Punktde
Διοργανωτής	Agentur Punktde
Βασικό Θέμα	Ευκαιρίες εκπαίδευσης και εργοδότησης σε ταλαντούχους μετανάστες/πρόσφυγες στον τομέα της πληροφορικής.
Όνομα ΚΠ 10	MyStory
Διοργανωτής	Wisamar Bildungsgesellschaft LTD
Βασικό Θέμα	Η ιστορία μου είναι μια πρωτοβουλία για την ευαισθητοποίηση, προώθηση της συζήτησης και την υποστήριξη των δημοσιογράφων, μεταναστών, προσφύγων και των οργανισμών που εργάζονται μαζί τους, ώστε να συμβάλουν στη βελτίωση των ψηφιακών αφηγήσεων των εκτομισμένων, με ένα ψίκαιο τρόπο.

ΙΤΑΛΙΑ

Όνομα ΚΠ 1	Έργο “Campi riaperti” (Re-opened fields)
Διοργανωτής	Casa Scalabruni 634
Βασικό Θέμα	Εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα που αρχίζει από την υποδοχή και φτάνει μέχρι την κοινωνικο-εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών. Από το 2014 έχουν δημιουργήσει και ξεκινήσει το έργο “Campi riaperti”, μια εξατομικευμένη προσέγγιση για εξεύρεση εργασίας σε νεαρούς πρόσφυγες (άνω των 18), στον τομέα της κοινωνικής γεωργίας.
Όνομα ΚΠ 2	Παραγωγή ενθυμίων για πάρτυ/μπομπονιέρων
Διοργανωτής	Cooperativa sociale SIAMO (Κοινωνικός συνεταιρισμός SIAMO).
Βασικό Θέμα	Ο στόχος του έργου είναι να δημιουργήσει ευκαιρίες εργασίας, στην οποία οι μετανάστες μπορούν να εκφραστούν, αναδεικνύοντας τα ταλέντα και το “πάθος” τους. Ο συναισθηματικός παράγοντας θεωρείται απαραίτητο στοιχείο στην πρωτοβουλία αυτή, αφού λειτουργεί ως αφετηρία για την κοινωνικο-εργασιακή ενσωμάτωση, η οποία έχει σημαντική επίδραση στην ζωή του μετανάστη.
Όνομα ΚΠ 3	Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας των μεταναστών και της δημιουργίας καινοτόμων νεοφυών επιχειρήσεων
Διοργανωτής	Κοινωνική επιχείρηση Less Onlus
Βασικό Θέμα	Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας των μεταναστών και της δημιουργίας καινοτόμων νεοφυών επιχειρήσεων με σκοπό την επίτευξη της κοινωνικής και εργασιακής αυτονομίας.
Όνομα ΚΠ 4	Θεατρικό εργαστήρι MigrArte
Διοργανωτής	Οργάνωση Traparentesi Onlus
Βασικό Θέμα	Το Θεατρικό εργαστήρι MigrArte απευθύνεται κυρίως στις ανάγκες των ανθρώπων που συχνάζουν στην οργάνωση, ανταποκρινόμενο στην ανάγκη τους για κοινωνικοποίηση και καλλιτεχνική έκφραση, μακριά από την καθημερινότητα της δουλειάς και την τυπική μάθηση της γλώσσας.
Όνομα ΚΠ 5	Barikamà
Διοργανωτής	Κοινωνικός συνεταιρισμός Barikamà
Βασικό Θέμα	Οργανισμός που δημιουργήθηκε από μια ομάδα νεαρών ανδρών από την Αφρική, με σκοπό την ανεξάρτητη παραγωγή οργανικών προϊόντων, χωρίς την εκμετάλλευση αγροτικού εργατικού δυναμικού.
Όνομα ΚΠ 6	Ex Caserma Montello – Κανένας δεν είναι παράνομος
Διοργανωτής	Zona 8 Solidale (Επιτροπή Πολιτών)
Βασικό Θέμα	Ο σκοπός του Zona 8 Solidale είναι να θέσει σε πειραματισμό μορφές ενεργής συμμετοχής στα κοινά, οι οποίες στοχεύουν στην υποδοχή των προσφύγων που φιλοξενούνται στο Κέντρο Έκτακτης Υποδοχής (Centre of Extraordinary Reception, CAS), στους χώρους του πρώην στρατοπέδου Montello, που βρίσκεται στο Μιλάνο.
Όνομα ΚΠ 7	Φιλοξενία Cadore SCS
Διοργανωτής	Cadore S.C.S. (Κοινωνικός συνεταιρισμός)
Βασικό Θέμα	Ο κοινωνικός συνεταιρισμός Cadore S.C.S. προσφέρει ένα μοντέλο “ευρείας υποδοχής” ή “ευρείας φιλοξενίας” για τους πρόσφυγες που χρήζουν διεθνούς προστασίας. Το μοντέλο αυτό προωθεί την διάχυση των προσφύγων σε μικρές ομάδες που κατανέμονται ομοιόμορφα στους διάφορους δήμους της περιοχής.

Όνομα ΚΠ 8	Έργο “Faro in città” (Φάρος στην Πόλη)
Διοργανωτής	Ίδρυμα Albero della Vita
Βασικό θέμα	Το έργο “Faro in città” (Φάρος στην πόλη) στοχεύει στην κάλυψη των βασικών αναγκών των οικογενειών με παιδιά που αναζητούν άσυλο στην Ιταλία, π.χ. κατοικίας, φαγητού, iατροφαρμακευτικής περίθαλψης και πρόσβασης σε βασικές πληροφορίες, καθώς και στην προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των οικογενειών.
Όνομα ΚΠ 9	INSIDE – INSerimento Integrazione nordsuD inclusion
Διοργανωτής	ANPAL (Agenzia Nazionale Politiche Attive del Lavoro)
Βασικό θέμα	Εξεύρεση εργασίας: προώθηση της πρακτικής άσκησης με σκοπό την εξεύρεση εργασίας σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας που φιλοξενούνται στο πλαίσιο του Συστήματος Προστασίας για τους Αιτούντες Άσυλο και τους Πρόσφυγες (Protection System for Asylum Seekers and Refugees, SPRAR). Το SPRAR είναι ένα δίκτυο από τοπικές αρχές και ΜΚΟ που δουλεύουν με αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες.
Όνομα ΚΠ 10	Έργο “Οχι μόνο άσυλο” (Non solo asilo)
Διοργανωτής	Cooperativa O.RSo SCS (Κοινωνικός συνεταιρισμός O.RSo SCS)
Βασικό θέμα	Το έργο έχει ως κύριο στόχο του την ενδυνάμωση της κοινωνικο-οικονομικής ένταξης των μεταναστών, μέσα από την εφαρμογή παρεμβάσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και της υγείας τους.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Όνομα ΚΠ 1	Τράπεζα Θέσεων Εργασίας (Bolsa de empleo)
Διοργανωτής	Ίδρυμα Acobe
Βασικό θέμα	Ενσωμάτωση προγραμμάτων με κοινωνική οπτική, που αποσκοπούν στην εργασιακή ένταξη των μεταναστών.
Όνομα ΚΠ 2	Υπέρ της Ισότητας στην Οικιακή Απασχόληση (Hacia la Igualdad en el Empleo del Hogar)
Διοργανωτής	Οργάνωση Claver
Βασικό θέμα	Εργασιακός τομέας: Ανάλυση της επίδρασης του αναθεωρημένου νόμου για τις γυναίκες μετανάστριες που απασχολούνται στον οικιακό τομέα, από την οπτική των εργαζόμενων γυναικών, των διαμεσολαβητικών φορέων και των εργοδοτών.
Όνομα ΚΠ 3	Δίκτυο Κέντρων απασχόλησης “Ιθάκη” (Red de Centros de empleo Ítaca)
Διοργανωτής	Ίδρυμα Cepaim
Βασικό θέμα	Εργασιακός τομέας: Υποβολή προτάσεων από την Υπηρεσία Ενσωμάτωσης για υπηκόους από χώρες εκτός της ΕΕ.
Όνομα ΚΠ 4	Actúa, Empléate y TRATAme bien
Διοργανωτής	Ίδρυμα Cepaim
Βασικό θέμα	Εργασιακός τομέας: Υπηρεσία εργοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος υποδοχής.
Όνομα ΚΠ 5	Εργασιακός τομέας: Υπηρεσία απασχόλησης στο πλαίσιο του προγράμματος υποδοχής
Διοργανωτής	AD Los Molinos

Βασικό Θέμα	Εργασιακός και κοινωνικός τομέας: Το πρόγραμμα προωθεί την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών μέσα από την ανάπτυξη εξατομικευμένων πρακτικών ένταξης.
Όνομα ΚΠ 6	Ενδυνάμωση και ενίσχυση των γυναικών που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση μέσα από συνολική φροντίδα και εκπαίδευση
Διοργανωτής	MZC – Mujeres en Zona de Conflicto (Γυναίκες σε Ζώνες Σύγκρουσης)
Βασικό Θέμα	Έργο για την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση
Όνομα ΚΠ 7	Enredaderas por el empleo (Vines for employment)
Διοργανωτής	Prodiversa
Βασικό Θέμα	Έργο για την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση
Όνομα ΚΠ 8	Ολοκληρωμένο πρόγραμμα περίθαλψης (Servicio de atención integral)
Διοργανωτής	Codenaf
Βασικό Θέμα	Κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών, με έμφαση στις γυναίκες, εξαιτίας της διπλής διάκρισης που υφίστανται.
Όνομα ΚΠ 9	“Πάντα υπάρχει χρόνος” (Siempre hay tiempo)
Διοργανωτής	Accem
Βασικό Θέμα	Κοινωνικός και εκπαιδευτικός τομέας: Ο στόχος του έργου είναι η ενσωμάτωση των μεταναστών μέσα από την εκπαίδευση και την κατάρτιση.
Όνομα ΚΠ 10	RAI
Διοργανωτής	Ίδρυμα Surt
Βασικό Θέμα	Το έργο αυτό αποσκοπεί στην κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των γυναικών θυμάτων εμπορίας προσώπων, μέσα από την ανάπτυξη διάφορων πτυχών.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις Καλές Πρακτικές που περιλαμβάνουν τις περισσότερες από τις πτυχές που αναλύθηκαν. Στις επόμενες σελίδες παρουσιάζονται δύο Καλές Πρακτικές ανά χώρα, ως παράδειγμα. Για να ενημερωθείτε περισσότερο για όλες τις Καλές Πρακτικές που επιλέχθηκαν από τις χώρες εταίρους παρακαλούμε όπως επισκεφθείτε το αντίστοιχο τμήμα στην ιστοσελίδα του έργου²⁸.

ΑΥΣΤΡΙΑ	ΚΥΠΡΟΣ	ΓΑΛΛΙΑ
Έργο WIR Zusammen (EMEIS Μαζί) Συμμετοχή μέσα από διαδικασίες ενσωμάτωσης	Αναβάθμιση του Ενημερωτικού Οδηγού για την Κύπρο	Ψηφιακό Σπίτι: Επιμορφωτικά μαθήματα στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τη ψηφιακή εκπαίδευση
ΜΑ17 – Πόλη της Βιέννης Ενσωμάτωση και Πολυμορφία	URBAGRI4WOMEN	Πύλη και Δράσεις για την Εργοδότηση των Ρομά
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΙΣΠΑΝΙΑ

²⁸ www.migrempower.eu

Mosaik Leipzig e.V. - Κέντρο για την Ικανότητα Διαπολιτισμικού Διαλόγου, Λειψία	'Εργο Zona 8 Solidale	Τράπεζα Θέσεων Εργασίας (Bolsa de empleo)
Start with a Friend e.V.	'Εργο Casa Scalabrini 634	Υπέρ της Ισότητας στην Οικιακή Απασχόληση (Hacia la Igualdad en el Empleo del Hogar)

Αυστρία

ΚΠ: WIR Zusammen – ΕΜΕΙΣ Μαζί – Συμμετοχή μέσα από διαδικασίες ενσωμάτωσης

Συνοπτική περιγραφή

Τίτλος της Καλής Πρακτικής:	Επικοινωνία: Empathy Now! Φορέας: Οργάνωση Verein Προφίλ: ΜΚΟ (Empathy Now!) Διεύθυνση: Gloriette 9, 3423 St. Andrä Wördern Τηλέφωνο: +43 650 84 88 168 E-Mail: ssteyrer@wir-zusammen.at
Πεδίο δράσης:	Το “ΕΜΕΙΣ Μαζί” είναι ένας μη-κερδοσκοπικός οργανισμός που συμβάλλει με τις εμπειρογνωμοσύνη του στην υποστήριξη μακροπρόθεσμων διαδικασιών ενσωμάτωσης σε συγκεκριμένες περιοχές της Κάτω Αυστρίας. Το πεδίο δράσης είναι η κοινωνική ενσωμάτωση και η πολιτική συμμετοχή, με έμφαση στην ενδυνάμωση και ενεργή συμμετοχή εθελοντών, προσφύγων και ενδιαφερόμενων πολιτών σε μικρούς δήμους.
Χρηματοδότηση:	Κυβερνητική χρηματοδότηση από την Κάτω Αυστρία για μία από τις προσφερόμενες δραστηριότητες της ΜΚΟ Empathy Now!, τις Κοινότητες Πρακτικής (Communities of Practice).
Caritas Diocese St. Pölten	

Στρατηγικές συγχρηματοδότησης από τοπικούς ΜΚΟ και μικρότερα ταμεία, για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων του έργου (απαραίτητη η διαδικασία ατομικής αίτησης).

Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:

Στόχοι:

- Να μάθουμε ο ένας από τον άλλο και όλοι μαζί (όλοι είμαστε ειδικοί!)
- Να εργαστούμε από κοινού για τη δημιουργία μιας κοινής κουλτούρας όπου θα ζούμε ειρηνικά και με σεβασμό ο ένας απέναντι στον άλλο, σε ένα μεταβαλλόμενο πολυπολιτισμικό περιβάλλον· να συνειδητοποιήσουμε ότι όλοι μαζί δημιουργούμε κουλτούρα
- Να μάθουμε και να διδάξουμε πώς να ακούμε προσεκτικά
- Να συνεργαστούμε για την επίλυση τρεχόντων και μελλοντικών προκλήσεων και προβλημάτων
- Να δημιουργήσουμε δημιουργικές λύσεις, ιδέες και απαντήσεις και να διατυπώσουμε βαθύτερα ερωτήματα για τις προκλήσεις
- Να ενισχύσουμε την ενσυναίσθηση και την ικανότητα να βλέπουμε τα πράγματα από άλλη οπτική γωνία.

Με την διαπολιτισμική κατανόηση, μια κοινωνία μπορεί να αποβάλει (ή να μειώσει) τις προκαταλήψεις και να απαλλαγεί από τις διακρίσεις → ο σκοπός των δραστηριοτήτων είναι να ενισχύσουν και να καλλιεργήσουν διαπολιτισμικές ικανότητες).

Ακόμη, στόχος είναι να γίνουν ορατοί οι πολλαπλοί τρόποι με τους οποίους συμμετέχει η κοινωνία των πολιτών και να δημιουργηθεί μια πλατφόρμα για ανταλλαγή καλών πρακτικών.

...και τέλος: "Θέλουμε να είμαστε αχρείαστοι ξανά"²⁹ → να διδάξουμε εργαλεία και μεθόδους για ενδυνάμωση (πολιτικών) διαδικασιών στο επίπεδο των δήμων, να ενθαρρύνουμε την ενδυνάμωση.

Μέθοδοι που εφαρμόστηκαν:

Στο πλαίσιο των Κοινοτήτων Πρακτικής, χρησιμοποιούνται μέθοδοι ανάλογα με το σκοπό του θέματος, καθώς και με την τρέχουσα κατάσταση σε κάθε συνεδρία Κοινότητας Πρακτικής. Κάποιες από αυτές αναφέρθηκαν στη συνέντευξη 1: Η Τέχνη της Φιλοξενίας (συμπεριλαμβανομένης της "πρακτικής του κύκλου", του παγκόσμιου καφέ, της αφήγησης ιστορίας, της ζωγραφικής, κ.λπ.), το Θέατρο του Καταπιεσμένου, μη βίαιη επικοινωνία, κ.α. Είναι σημαντικό, επίσης, το γεγονός ότι το θέμα είναι πάντα προσανατολισμένο στο κοινοτικό συμφέρον και αποφασίζεται από κοινού από μια μικρή ομάδα (όπου όλοι είναι ευπρόσδεκτοι να συμμετέχουν) κατά τη διάρκεια μιας συνάντησης προετοιμασίας.

²⁹ Σημείωση: Σύμφωνα με τη συνέντευξη με την κ. Steyrer στις 12 Φεβρουαρίου 2018

Μια μέθοδος που ακολουθήθηκε σε όλες τις συναντήσεις του ΜΚΟ "WIR-ZUSSAMEN" είναι ο σχηματισμός ενός κύκλου με καρέκλες από τους συμμετέχοντες και τους διαμεσολαβητές (Πρακτική του Κύκλου), καθώς και άλλα συμμετοχικά εργαλεία επικοινωνίας, όπως το "ραβδί της ομιλίας" (talking stick)³⁰.

Δραστηριότητες:

Κοινότητες Πρακτικής για μια καλύτερη συμβίωση μεταξύ των ανθρώπων.

Διάρκεια:

Μια Κοινότητα Πρακτικής αποτελείται από τη φάση προετοιμασίας (συνάντηση) και την κυρία δράση, καθώς και μια διαδικασία απολογισμού που ονομάζεται "συγκομιδή" (harvest), η οποία γίνεται με τη μορφή γραπτών πρακτικών (αποτελέσματα, σημαντικότερα γεγονότα, ερωτήσεις, θέματα, διοργανωτής για τον επόμενο γύρο, κ.λπ.) και με τη σύναψη φωτογραφιών. Αυτά πραγματοποιούνται από την WIR-ZUSSAMEN".

1 τρίωρη συνέδρια προετοιμασίας (για εξεύρεση θέματος)

Χρόνος για την οργάνωση της δράσης/κοινότητας πρακτικής: 3-4 εβδομάδες.

1 τρίωρη δράση της Κοινότητας Πρακτικής στην κοινότητα φιλοξενίας.

Οι συμμετέχοντες αποφασίζουν μόνοι τους κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ποιος δήμος/περιφέρεια της ομοσπονδιακής περιφέρειας της Κάτω Αυστρίας θα είναι ο επόμενος διοργανωτής. Περίπου στο 80% των πραγματοποιούμενων Κοινοτήτων Πρακτικής το θέμα και ο επόμενος διοργανωτής προτάθηκαν στο τέλος της κύριας συνεδρίας.

Αριθμός των ατόμων που συμμετέχουν στη δραση:

1 Κοινότητα Πρακτικής → μια καινούρια Κοινότητα πρακτικής κάθε 6-8 εβδομάδες σε μια κοινότητα/χωριό της Κάτω Αυστρίας

2-3 μέλη της ομάδας του "WiR-ZUSAMMEN"

1 άτομο από τον συνεταιρισμό εταίρο Caritas (υπεύθυνο για το συντονισμό των εθελοντών)

1 άτομο από τον εταίρο Diakonie, που είναι ένας μη-χρηματοπιστωτικός συνεταιρισμός (υπεύθυνο για το συντονισμό των εθελοντών)

1-2 άτομα από περιφερειακές αρχές (αν είναι διαθέσιμα)

³⁰ Εννοώντας, για παράδειγμα, ένα αντικείμενο (πέτρα, μπάλα) που πηγαίνει από τον ένα στον άλλο μέσα στον κύκλο. Μόνο το άτομο που το κρατά μπορεί να μιλήσει. Οι υπόλοιποι υποχρεώνονται να ακούν πλήρως συγκεντρωμένοι.

<p>6-8 άτομα από τοπικά ενδιαφερόμενα μέρη, κατά την πρώτη περίοδο της προετοιμασίας</p> <p>35-45 συμμετέχοντες</p> <p>Δημοσιογράφοι από τοπικές εφημερίδες (αν είναι διαθέσιμοι)</p>
<p>Ομάδα στόχος:</p> <p>“Alle, die jetzt da sind” “Όλοι όσοι βρίσκονται εδώ τώρα”</p> <p>Όλοι όσοι μπορούν να επωφεληθούν από αυτή τη δράση και επιθυμούν να συμμετέχουν. Το 1/3 των συμμετεχόντων έως τώρα ήταν πρόσφυγες (αιτούντες άσυλο) ή μετανάστες. Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες προσφέρουν κάποιου είδους εθελοντική εργασία στην περιοχή τους.</p> <p>Η συγκεκριμένη Κοινότητα Πρακτικής διεξάγεται στα Γερμανικά· επομένως, η στοιχειώδης γνώση της γλώσσας είναι απαραίτητη. Συχνά υπάρχουν διερμηνείς από διάφορες χώρες για υποστήριξη, οι οποίοι κάνουν τη διερμηνεία ψιθυριστά. Επιπλέον, υπάρχει η δυνατότητα για εκ των προτέρων επικοινωνία με την "WiR-ZUSAMMEN" για να οργανώσει εθελοντές διερμηνείς για την Κοινότητα Πρακτικής (ψιθυριστή διερμηνεία).</p>
<p>Ιστοσελίδα:</p> <p>http://www.wir-zusammen.at/</p>
<p>Επιπρόσθετα σχόλια:</p> <p>Χωρίς την εθελοντική εργασία και την έντονη δραστηριοποίηση της ομάδας της "WiR-ZUSAMMEN" για ενάμιση χρόνο, το έργο αυτό δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί. Η συνεχής υποβολή αιτήσεων για χρηματοδοτήσεις και η έντονη επιθυμία για περαιτέρω εξέλιξη της μορφής αυτής ενδυνάμωσης, για ενάμιση χρόνο, ήταν ο λόγος που το έργο υλοποιήθηκε.</p> <p>Οι πρόσφυγες μπορεί να βρίσκονται σε μεγαλύτερη ανάγκη από την πλειοψηφία της κοινωνίας μιας χώρας, αυτό όμως δεν μπορεί να αποτελεί τη βασική πτυχή της επαφής ή των διαδικασιών επικοινωνίας → π.χ. η επικοινωνία με όλους τους συμμετέχοντες μετά την πρώτη επαφή γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου – ποτέ μέσω ενός θεσμού, επόπτη, κ.λπ., ακόμη κι αν οι συμμετέχοντες είναι εγγεγραμμένοι σε διαφορετικά υποστηρικτικά δίκτυα. Η επικοινωνία μεταξύ όλων των μερών – συμμετεχόντων, διοργανωτών και διαμεσολαβητών – γίνεται στο ίδιο επίπεδο.</p>

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	Ενίσχυση της (πολιτικής) συμμετοχής και δημιουργία ασφαλών χώρων για "αλληλογνωριμία", με εξειδικευμένη καθοδήγηση.

	<p>Η μεταναστευτική κίνηση και οι νέες προκλήσεις που προκύπτουν από τη συνύπαρξη απαιτούν αυτή τη μορφή ενδυνάμωσης.</p>
Καινοτομία	<p>Η μορφή της διαδικασίας → διαδικαστική προσέγγιση! → υποστήριξη βάσει αναγκών, μέσα από Κοινότητες Πρακτικής, προς μια συγκεκριμένη περιοχή/ομάδα στόχο. Η συνεργατική οικονομία είναι μια αναδυόμενη πρακτική σε όλο τον κόσμο. Το εν λόγω έργο βασίζεται στην πεποίθηση ότι όλοι μαθαίνουμε ο ένας από τον άλλο – ανταλλάζοντας γνώσεις, ιδέες, συναισθήματα, δύναμη και ενέργεια· όλοι είμαστε ειδικοί → Κοινότητες Πρακτικής!</p> <p>Οι Κοινότητες Πρακτικής είναι μια μορφή κατώτατου ορίου (<i>niederschwellig</i>) “εποπτείας”, η οποία δεν παρέχεται από άλλα συστήματα ή θεσμούς (στην περίπτωση των εθελοντών/ενεργών πολιτών).</p> <p>Μεγάλη ποικιλία συμμετεχόντων σε κάθε Κοινότητα Πρακτικής.</p> <p>Βιωματική μάθηση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενσωμάτωσης.</p>
Αποτελεσματικότητα	<p>Από τα πολύ αρχικά στάδια της διαδικασίας → αποτελεσματικές λύσεις από την ίδια την κοινότητα.</p> <p>Προσέγγιση βάσει αναγκών, για ατομική υποστήριξη και υπηρεσίες.</p> <p>Βασική δέσμευση από τους συμμετέχοντες, επειδή αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο ως διοργανωτές από την αρχή ενός καινούριου κύκλου Κοινότητας Πρακτικής.</p>
Αποδοτικότητα	<p>Οι συμμετέχοντες επεκτείνουν και λειτουργούν ως πρεσβευτές της “καλής συμβίωσης” → με μια μικρή προσπάθεια μπορεί να δημιουργηθεί το “φαινόμενο της χιονοστιβάδας”, που μπορεί να διευρύνει το φάσμα των παραδειγμάτων μάθησης.</p> <p>Οι προκλήσεις και τα προβλήματα των ανθρώπων στις κοινότητες της Αυστρίας είναι συχνά παρόμοια – μια Κοινότητα Πρακτικής δίνει την ευκαιρία σε άλλες περιφέρειες να αποκομίσουν κι αυτές γνώση από την Κοινότητα Πρακτικής.</p>
Επίδραση	<p>Οι περιφέρειες και οι δήμοι μαθαίνουν ο ένας από τον άλλο → προκαλεί σημαντική ενδυνάμωση και λειτουργεί ως κίνητρο για συνέχιση των προσπαθειών.</p> <p>Η ιδέα ότι η κουλτούρα είναι κάτι που διαμορφώνεται από ανθρώπους που ζουν μαζί και όχι κάτι που κάνει κάποιος σε έναν άλλο – η κουλτούρα είναι μια από κοινού κατασκευή.</p>

	<p>Οι συμμετέχοντες κατανοούν καλύτερα “το άγνωστο”, “τον ξένο”³¹, είναι σε θέση να επιλύσουν καλύτερα τις συγκρούσεις και να αποτρέψουν τις παρεξηγήσεις. Οι εθελοντές δήλωσαν ότι νιώθουν ενδυνάμωση, υποστήριξη και κινητοποίηση από τις δραστηριότητες της Κοινότητας Πρακτικής → αποφεύγεται η εξουθένωση.</p>
Βιωσιμότητα	<p>Η δυνατότητα αναπαραγωγής σε άλλα πλαίσια είναι ένας στόχος του WiR-ZUSAMMEN – συνεργάζεται με συνεργατικές πλατφόρμες για την ανταλλαγή των πρακτικών (αποτελεσμάτων) κάθε Κοινότητας Πρακτικής και είναι ανοιχτός σε προσκλήσεις συνεργασίας από άλλους ΜΚΟ.</p>
Προσέγγιση του φύλου	<p>Η εθελοντική εργασία γίνεται, στην παρούσα φάση, περισσότερο από γυναίκες – επομένως οι περισσότεροι από τους εθελοντές-συμμετέχοντες είναι γυναίκες → μέσα από τις επιλεγμένες μεθόδους και τη μορφή τους (δείτε πιο πάνω), δεν βρίσκουν θέση οι στερεοτυπικές αντιλήψεις (π.χ. οι άντρες μιλούν και ζητούν περισσότερα, είναι πιο έντονοι, οι γυναίκες δεν είναι πρόθυμες να εκφράσουν έντονα οτιδήποτε δημόσια, κ.λπ.).</p> <p>Σύμφωνα με το άτομο από το οποίο πάρθηκε συνέντευξη, η ομάδα των διαμεσολαβητών είναι κατάλληλα εκπαιδευμένη στην ισότητα των φύλων – έχουν πάντα υπόψη τους τις μετα-διαδικασίες, δίνοντας έμφαση σε ζητήματα φύλου, συμμεριζόμενοι παράλληλα την άποψη ότι σε μια μη-βίαιη και ανοιχτή επικοινωνία το φύλο δεν αποτελεί πια κατηγορία.</p> <p>Φυσικά, όλη η ομάδα του “WiR-ZUSAMMEN” εκφράζεται υπέρ της ισότητας των φύλων.</p>

³¹ Σύμφωνα με μια διαδικτυακή έρευνα που έκανε η ομάδα του “WiR-ZUSAMMEN” μετά από ένα χρόνο Κοινοτήτων Πρακτικής

ΚΠ: ΜΑ17 – Πόλη της Βιέννης: Ενσωμάτωση και Πολυμορφία

Συνοπτική περιγραφή

<p>Τίτλος της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Ενσωμάτωση και Πολυμορφία – Δημοτική Αρχή της Βιέννης MA17 – Integration und Diversität</p>	<p>Επικοινωνία:</p> <p>Φορέας: Δημόσια Διοίκηση του Δήμου της Βιέννης</p> <p>Προφίλ: Κυβερνητικός οργανισμός</p> <p>Διεύθυνση: Friedrich-Schmidt-Platz 3, 1080 Wien</p> <p>Τηλέφωνο: +43 1 4000-10 926</p> <p>E-Mail: fatme.khalil-hammoud@wien.gv.at</p>
Πεδίο δράσης:	
<p>Η “Αρχή στη Βιέννη – Υποστήριξη για μια καλή αρχή στη Βιέννη” (Start Wien – Getting a head start in Vienna) είναι μια ειδική υπηρεσία που παρέχεται από το Διοικητικό Διαμέρισμα 17 – Ενσωμάτωση και Πολυμορφία (MA 17) σε όλους τους καινούριους κατοίκους της Βιέννης που έρχονται για λόγους οικογενειακής επανένωσης με μέλος της οικογένειάς τους που είναι υπήκοος της Αυστρίας ή μιας Τρίτης Χώρας. Οι εργαζόμενοι στο MA 17, οι οποίοι μιλούν τη μητρική γλώσσα των πελατών, τους βοηθούν να προσανατολιστούν στη Βιέννη. Το βασικό πεδίο δράσης είναι η καθοδήγηση από τη δημόσια διοίκηση.</p>	
Χρηματοδότηση:	
<p>ΜΑ17 – Το έργο “Ενσωμάτωση και Πολυμορφία” υπάγεται στη δομή της Δημοτικής Αρχής της Βιέννης</p> <p>Συνεργασία με πολλούς εταίρους (π.χ. VHS, intervace, Wirtschaftsagentur Wien, WKO, AK, AMS, migrant.at, WAFF).</p>	
Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:	
<p>Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Παροχή του Εκπαιδευτικού Οδηγού για τη Βιέννη και κουπονιών γλώσσας αξίας €150 για τους υπηκόους της ΕΕ και €300 για τους υπηκόους χώρας εκτός ΕΕ - Συμβουλευτικές υπηρεσίες και καθοδήγηση για τα επόμενα βήματα του πελάτη 	

- Προσφορά βοήθειας για την εύρεση ενός κατάλληλου γερμανικού προγράμματος ενσωμάτωσης
- Παροχή επιπρόσθετων ενημερωτικών ενοτήτων
- Παροχή συστάσεων για συμβουλευτικά κέντρα (εξεύρεσης εργασίας, αναγνώρισης των προσόντων, κ.λπ.)
- Παροχή ενός φιλικού περιβάλλοντος που απαντά στις βασικές ερωτήσεις των πελατών (π.χ. εγγραφή σε σχολεία, σύστημα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, κ.λπ.).

Μέθοδοι που εφαρμόστηκαν:

Καθοδήγηση και βοήθεια από την πρώτη μέρα στην Αυστρία.

Ενημερωτικές Ενότητες σε πολλές διαφορετικές γλώσσες (π.χ. Αραβικά, Φαρσί, Παστούν, Σομαλικά) για τους πρόσφυγες.

Δραστηριότητες:

Αρχή στη Βιέννη (Start Wien) → Ενσωμάτωση και βοήθεια σε αιτούντες άσυλο στη Βιέννη· προσανατολισμός και υποστήριξη για πρωτοβάθμια περίθαλψη (“Grundversorgung”), δωρεάν ενημερωτικές ενότητες σε τέσσερις γλώσσες, με έμφαση σε θέματα και παροχές για νέους.

Πολλές συμπράξεις, π.χ. Jugendcollege (δείτε την Καλή Πρακτική 4 – BPI).

Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν στη δράση:

Στατιστικά στοιχεία για το 2017 (δεν συμπεριλαμβάνονται μόνιμες υπηρεσίες δια τηλεφώνου):

1.157 πελάτες – 65,2 % γυναίκες, 34,8 % άνδρες.

Παροχή υπηρεσιών σε 8 διαφορετικές γλώσσες (24% Αραβικά, 18% Ουγγρικά/Πολωνικά/Ουκρανικά/Βουλγαρικά, 16% Αλβανικά, 14% Ρωσικά/Ουκρανικά, 9% Βοσνιακά/Κροατικά/Σερβικά, 8% Τουρκικά, 7% Αγγλικά, 4% Γαλλικά).

Στατιστικά δεδομένα από συνέντευξη, για την περίοδο από το 2008 και εξής, χωρίς τις τηλεφωνικές υπηρεσίες:

17.000 “Bildungspässe” (Εκπαιδευτικές άδειες)

35.000 πελάτες

24 γλώσσες

1.400 δημόσιες ομιλίες (PR)

24 γλώσσες – συμπεριλαμβανομένων όλων των υπηρεσιών από το MA17 “Αρχή στη Βιέννη”

7 διοικητικοί υπάλληλοι του MA17 που παρείχαν καθοδήγηση δεύτερου επιπέδου σε 1.157 πελάτες.

Ομάδα στόχος:

Η “Αρχή στη Βιέννη” είναι μια υπηρεσία που προσφέρεται σε όλους τους καινούριους κατοίκους της Βιέννης που έχουν λάβει την ‘επιβεβαίωση εγγραφής’ τους ως πολίτες της ΕΕ ή την ‘κάρτα διαμονής’ ως υπήκοοι Τρίτων Χωρών τα τελευταία δύο χρόνια και οι οποίοι ζουν στη Βιέννη ως μέλη οικογένειας, μισθωτοί ή μη-μισθωτοί εργαζόμενοι.

Ιστοσελίδες:

<http://www.startwien.at/de-eu/startcoaching>

<http://www.wien.gv.at/menschen/integration>

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	<p>Η πρωτεύουσα μιας χώρας αποτελεί, φυσικά, μια αφετηρία για τους αιτούντες άσυλο, τους πρόσφυγες και γενικά τους μετανάστες – επομένως, η πόλη πρέπει να παρέχει υπηρεσίες για ενσωμάτωση.</p> <p>Η πόλη της Βιέννης είναι ένα ασφαλές και ισορροπημένο μέρος για να ζει κανείς, λόγω και της σταθερής εμπλοκής των κυβερνητικών φορέων στην ενσωμάτωση και τη διαχείριση της πολυμορφίας.</p>
Καινοτομία	<p>Το ενδιαφέρον που επιδείχθηκε από άλλες χώρες στην Ευρώπη και τον κόσμο ίσως να αποτελεί την απόδειξη της καινοτομίας της ιδέας του έργου “Αρχή στη Βιέννη”.</p> <p>Το ποσό των €300 που παρέχεται με τη μορφή κουπονιού αποτελεί το δέλεαρ του έργου “Αρχή στη Βιέννη”.</p> <p>Ως απάντηση στις τεράστιες ανάγκες, αναπτύχθηκε το λεγόμενο δεύτερο επίπεδο καθοδήγησης (εντατική καθοδήγηση για μεγαλύτερη περίοδο).</p>
Αποτελεσματικότητα	<p>Οι υπηρεσίες και τα προγράμματα που παρέχονται από το MA17 παρέχονται από την πρώτη κιόλας μέρα της άφιξης στην Αυστρία.</p> <p>Η έντονη δραστηριοποίηση της ομάδας, η οποία δεν επιρρίπτει ευθύνες σε κανένα, αλλά ενθαρρύνει το να μαθαίνει ο ένας από τον άλλο → αυτοί οι παράγοντες αναφέρθηκαν ως θετικοί στην αποτελεσματικότητα του έργου.</p> <p>Τα θέματα ποικίλουν ανάλογα με τις ανάγκες.</p> <p>Η εσωτερική ομάδα του MA17 χαρακτηρίζεται από πολυμορφία, έχοντας συχνά το ίδιο πολιτισμικό υπόβαθρο με τους μετανάστες, κάτι που εισάγει το στοιχείο της διαπολιτισμικής ικανότητας, το οποίο βοηθά στην οικοδόμηση αμοιβαίας εμπιστοσύνης και στη συνεργασία πάνω σε θέματα που αφορούν όσους έρχονται για πρώτη φορά στην Αυστρία.</p>

Αποδοτικότητα	Μακρόχρονη εμπειρία και λειτουργικά δίκτυα και συνεργατισμοί έχουν ως αποτέλεσμα μια αποδοτική δομή λειτουργίας. Η οικοδόμηση εμπιστοσύνης επιτρέπει αποτελεσματική εργασία μέσα σε περιορισμένο χρόνο.
Επίδραση	Τα ευέλικτα προγράμματα και οι μακροχρόνιες σχέσεις με άλλους θεσμούς και ΜΚΟ μπορούν να έχουν θετική επίδραση στην πόλη της Βιέννης. Οι αριθμοί του έργου αυξάνονται με την πάροδο του χρόνου και η χρηματοδότηση παραμένει σταθερή, όπως και ο ενθουσιασμός της ομάδας.
Βιωσιμότητα	Η δυνατότητα αναπαραγωγής σε άλλα πλαίσια αποδείχθηκε από το γεγονός ότι πολλές χώρες (π.χ. Γερμανία, Κίνα, Νορβηγία, Σουηδία, Σερβία, Σλοβακία ³²⁾) έχουν ήδη έρθει σε επικοινωνία για ανταλλαγή της ιδέας του "Αρχή στη Βιέννη" και καθοδήγηση κατά την πορεία εφαρμογής του. Υπεύθυνη για αυτό το είδος των επαφών είναι η Δρ. Ursula Eltayeb. Δημιουργούνται μακροχρόνιες σχέσεις και συμπράξεις με ΜΚΟ και άλλες οργανώσεις, οι οποίες μπορούν να παρέχουν εξειδικευμένη γνώση σε συγκεκριμένους τομείς.
Προσέγγιση του φύλου	Εντατική εποπτεία της εσωτερικής ομάδας κάθε μήνα – για δύσκολες υποθέσεις (7 εργαζόμενοι είναι γυναίκες).

³² Από συνέντευξη με την Fatmé Khalil-Hammoud στις 25 Ιανουαρίου 2018

Κύπρος

ΚΠ: Αναβάθμιση του Ενημερωτικού Οδηγού για την Κύπρο

Συνοπτική περιγραφή

<p>Τίτλος της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Ο Ενημερωτικός Οδηγός για την Κύπρο (2011 – σήμερα)</p>	<p>Επικοινωνία:</p> <p>Φορέας: INNOVADE</p> <p>Προφίλ: ΜΚΟ Διεύθυνση: Lykavitou 29, Engomi, Nicosia Τηλέφωνο: +35722080981 e-mail: andreas.georgiou@innovade.eu</p>
<p>Πεδίο δράσης:</p> <p>Κοινωνική, οικονομική, εκπαιδευτική, πολιτική ενδυνάμωση, μετανάστευση</p>	
<p>Χρηματοδότηση:</p> <p>Η δράση “Αναβάθμιση του Ενημερωτικού Οδηγού για την Κύπρο” (Δράση A1 CY/2016/AMIF/SO2.NO1.1.1) συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (90%) και την Κυπριακή Δημοκρατία (10%).</p>	
<p>Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Η μετανάστευση είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο που επηρεάζει όλες τις εποχές και όλες τις κοινότητες, σε κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο. Η Κύπρος, όπως και άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, παρουσιάζει μια αυξημένη μεταναστευτική ροή, με σχεδόν το 10% του συνολικού πληθυσμού να είναι υπήκοοι Τρίτων Χωρών. Παρόλο που έγιναν πολλές προσπάθειες για ενσωμάτωση των υπηκόων Τρίτων Χωρών, τα άτομα αυτά εξακολουθούν να δυσκολεύονται στην απόκτηση πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την απασχόληση, την εκπαίδευση, την οικονομία και τις υπηρεσίες υγείας.</p> <p>Στο πλαίσιο αυτό, η συμβουλευτική εταιρεία INNOVADE, σε συνεργασία με το διεθνές ερευνητικό κέντρο CARDET, έλαβε υποστήριξη για το έργο “Αναβάθμιση του Ενημερωτικού Οδηγού για την Κύπρο” (Δράση A1 CY/2016/AMIF/SO2.NO1.1.1). Ο Οδηγός περιλαμβάνει πληροφορίες για την Κύπρο, σε μια προσπάθεια να βοηθήσει τους υπηκόους Τρίτων Χωρών στη διαδικασία ενσωμάτωσης τους, καθώς και στη διευκόλυνση της εργοδότησής τους και της κοινωνικής τους ενσωμάτωσης, ωφελώντας ταυτόχρονα την τοπική κοινωνία και οικονομία.</p> <p>Τα αναμενόμενα αποτελέσματα αυτού του έργου ήταν η απόκτηση των απαραίτητων δεδομένων για την αναβάθμιση του περιεχομένου και του σχεδιασμού του Οδηγού, η μετάφρασή του σε έξι γλώσσες (Αγγλικά, Ρωσικά, γλώσσες της Σρι Λάνκα [Σιναλεζικά και Ταμίλ], Αραβικά και Φιλιπίνο) από εξειδικευμένους μεταφραστές, η ανάπτυξη μιας εφαρμογής για κινητά για τον</p>	

Οδηγό, διανομή του έντυπου Οδηγού στις σχετικές υπηρεσίες και αρχές (π.χ. Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και υπηρεσίες μετανάστευσης, ΜΚΟ, Υπηρεσία Άλλοδαπών και Μετανάστευσης, τοπικές αρχές, κ.λπ.), ενημέρωση όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών στο νησί και διευκόλυνση της ενσωμάτωσης των υπηκόων Τρίτων Χωρών στην τοπική κοινωνία.

Ο Ενημερωτικός Οδηγός για την Κύπρο, η πρώτη έκδοση του οποίου αναπτύχθηκε το 2011, αποτελείται από έντεκα θεματικές ενότητες, οι οποίες καλύπτουν όλες τις πτυχές της καθημερινής ζωής στην Κύπρο, προκειμένου να στηρίξουν την ενσωμάτωση των υπηκόων Τρίτων Χωρών και τη συμμετοχή τους στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή του νησιού. Οι έντεκα θεματικές ενότητες είναι οι εξής:

- Εισαγωγή: Γενικές πληροφορίες για τον οδηγό και κάποιες σημαντικές πληροφορίες για την Κύπρο
- Γεωγραφία: Βασικές πόλεις, δημογραφικές πληροφορίες και το κλίμα στην Κύπρο
- Ιστορία: Η ιστορία της Κύπρου από την προϊστορική περίοδο μέχρι τη νεότερη εποχή
- Πολιτισμός: Πληροφορίες για μουσεία, θρησκευτικά μνημεία, ιστορικά μνημεία, θέατρο, μουσική, χορό, εκδηλώσεις, κυπριακά έθιμα και παραδοσιακές κυπριακές γεύσεις
- Πολιτικό σύστημα: Οι αναγνώστες μπορούν να βρουν πληροφορίες για το πολιτικό σύστημα του νησιού, τις επίσημες γλώσσες, της διαδικασίες πολιτικής συμμετοχής, τη διαδικασία για απόκτηση της κυπριακής υπηκοότητας, τη θέση της Κύπρου στην ΕΕ και πληροφορίες για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την προστασία υπηκόων Τρίτων Χωρών.
- Οικονομία: Περιλαμβάνει πληροφορίες για το νόμισμα της Κύπρου, τη φορολογία, τραπεζικές πληροφορίες για υπηκόους Τρίτων Χωρών και το τραπεζικό σύστημα.
- Επαγγέλματα και εργοδότηση: Εξηγούνται οι διαδικασίες για άδεια διαμονής και εργασίας, καθώς και τα εργασιακά δικαιώματα και υποχρεώσεις των υπηκόων Τρίτων Χωρών στην Κύπρο.
- Εκπαίδευση: Περιλαμβάνει πληροφορίες για τα δικαιώματα των μαθητών, τη δομή του εκπαιδευτικού συστήματος και τις επιλογές που έχουν οι υπήκοοι Τρίτων Χωρών σχετικά με τα επίπεδα της εκπαίδευσης.
- Υπηρεσίες υγείας: Ένα κεφάλαιο για την ασφάλεια υγείας, τις δημόσιες υπηρεσίες υγείας και τα φαρμακεία
- Πρόσβαση σε υπηρεσίες: Όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για δημιουργία λογαριασμού ρεύματος, διαδικτύου, νερού και τηλεφώνου σε ένα καινούριο σπίτι, καθώς και πληροφορίες για τα μέσα μεταφοράς, τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη και το ταχυδρομείο.
- Χρήσιμες επαφές: Περιλαμβάνονται όλες οι επαφές που διευκολύνουν την καθημερινή ζωή των υπηκόων Τρίτων Χωρών, συμπεριλαμβανομένων και όλων των ιδιωτικών και δημόσιων οργανισμών της Κύπρου.

Η αναβαθμισμένη έκδοση του Οδηγού βρίσκεται σε διαδικασία εκτύπωσης και θα είναι διαθέσιμη 13.000 αντίτυπα σε έξι γλώσσες: Αγγλικά, Σρι Λάνκα (Σιναλεζικά

και Ταμίλ), Ρωσικά, Αραβικά και Φιλιπίνο. Ο ολοκληρωμένος Οδηγός βρίσκεται εδώ.
Ομάδα στόχος:
Υπήκοοι Τρίτων Χωρών, κοινωνικοί λειτουργοί.
Ιστοσελίδα:
http://cyprus-guide.org/en/
Επιπρόσθετα σχόλια:
-

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	Η “Αναβάθμιση του Ενημερωτικού Οδηγού για την Κύπρο” σχετίζεται με την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των υπηκόων Τρίτων Χωρών, αφού συνιστά ένα ολοκληρωμένο εγχειρίδιο για ένα υπήκοο Τρίτης Χώρας, ώστε να ενσωματωθεί αποτελεσματικά στην κυπριακή κοινωνία και στην κοινωνική, οικονομική και πολιτισμική ζωή του νησιού. Συγκεκριμένα, ο Ενημερωτικός Οδηγός για την Κύπρο περιλαμβάνει θεματικές ενότητες που παρέχουν πληροφορίες οι οποίες καλύπτουν όλες τις πτυχές της ζωής στην Κύπρο, προκειμένου να υποστηρίξει την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των υπηκόων Τρίτων Χωρών, καθώς και τη συμμετοχή τους στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή του νησιού.
Καινοτομία	Ο εν λόγω Οδηγός είναι ένα απαραίτητο εργαλείο για κάθε μετανάστη, ώστε να ενσωματωθεί στην κοινωνία της Κύπρου και να έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που μπορεί να χρειάζεται, οι οποίες έχουν συλλεχθεί και κατηγοριοποιηθεί προς ευκολία του. Η μεγαλύτερη βελτίωση από την προηγούμενη έκδοση του “Ενημερωτικού Οδηγού για την Κύπρο” είναι το γεγονός ότι οι πληροφορίες είναι τώρα διαθέσιμες σε έξι μητρικές γλώσσες υπηκόων Τρίτων Χωρών: Αγγλικά, Ρωσικά, γλώσσες της Σρι Λάνκα (Σιναλεζικά και Ταμίλ), Αραβικά και Φιλιπίνο. Επίσης, η αναβάθμιση του Ενημερωτικού Οδηγού για την Κύπρο παρέχει καινούριες γενικές πληροφορίες που βοηθούν τους μετανάστες να κατανοήσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, αλλά και να επισημάνουν ευκαιρίες για εργασία και πρόσβαση στην εκπαίδευση, τις υπηρεσίες υγείας και την κοινωνική ασφάλιση, καθώς και να αυξήσουν την πολιτική τους συμμετοχή.

Επιπρόσθετα, ο Οδηγός ανταποκρίνεται στην καινούρια πρόκληση που έχει να αντιμετωπίσει η Κύπρος τα τελευταία χρόνια, τη μετανάστευση. Η Κύπρος, όπως και

	<p>άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, έχει δεχτεί ένα αυξημένο μεταναστευτικό κύμα, με το 10% σχεδόν του συνολικού πληθυσμού να είναι υπήκοοι Τρίτων Χωρών. Παρά το γεγονός ότι έχουν γίνει πολλές προσπάθειες για την ενσωμάτωση τους στην Κύπρο, πολλοί από αυτούς συναντούν δυσκολίες στον τομέα αυτό.</p> <p>Επιπλέον, η συγκεκριμένη πρωτοβουλία ενδέχεται να υποκινήσει μια εργασιακή και κοινωνική αλλαγή στην Κύπρο, καθώς ο κύριος στόχος του Οδηγού είναι να παρέχει γενικές πληροφορίες για την Κύπρο σε νεοαφιχθέντες μετανάστες. Σε αυτό το πλαίσιο, η INNOVADE και το CARDET έχουν επισημάνει κάποια ζητήματα που σχετίζονται με την ενσωμάτωση των μεταναστών, όπως είναι τα προβλήματα με την εκμάθηση της γλώσσας, η γραφειοκρατία, κ.λπ. Επίσης, η Κύπρος θα πρέπει να επικαιροποιήσει τα ισχύοντα μέτρα της ΕΕ για τη μετανάστευση και το άσυλο, τα οποία παρέχουν στους μετανάστες ασφαλές νομικό καθεστώς, δικαιώματα και υποχρεώσεις. Για το λόγο αυτό, ο Ενημερωτικός Οδηγός αναβαθμίστηκε το 2011, 2013, 2014 και 2015.</p>
Αποτελεσματικότητα	<p>Ο Ενημερωτικός Οδηγός για την Κύπρο έχει συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην επίτευξη της κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης των μεταναστών στην κυπριακή κοινωνία. Τον τελευταίο χρόνο, διανεμήθηκαν περισσότεροι από 10.000 Οδηγοί σε σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και η εφαρμογή για κινητά, η οποία αναπτύχθηκε για τους σκοπούς του έργου, κατέβηκε από περισσότερους από 1.000 από χρήστες στην Κύπρο. Ακόμη, η συνολική ανατροφοδότηση από τους μετανάστες ήταν εξαιρετική. Συγκεκριμένα, πολλοί μετανάστες έχουν δηλώσει ότι ο Οδηγός είναι τους απαραίτητος λόγω του ότι μπορούν να πάρουν τις πληροφορίες που θέλουν έγκαιρα και εύκολα.</p> <p>Οι παράγοντες που επηρέασαν την αποτελεσματικότητα του έργου στην αρχική του φάση ήταν η δυσκολία στο να προσεγγιστούν οι μετανάστες και να πεισθούν να χρησιμοποιήσουν το εγχειρίδιο, καθώς και το να συλλεχθούν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες και να παρουσιαστούν σε αυτούς με ένα τρόπο που να τους είναι εύχρηστος. Ωστόσο, η προθυμία των πρεσβειών, των πανεπιστημίων, των δήμων και άλλων δημόσιων αρχών να διανέμουν τον Ενημερωτικό Οδηγό στους δικαιούχους, καθώς και η συνεργασία τους με τις δημόσιες αρχές προκειμένου να συλλεχθούν οι σχετικές πληροφορίες,</p>

	συνέβαλε θετικά στη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του έργου.
Αποδοτικότητα	Οι εταίροι στην Κύπρο χρησιμοποίησαν όσο το δυνατόν λιγότερους πόρους για την ανάπτυξη και διάχυση του Ενημερωτικού Οδηγού.
Επίδραση	Ο Ενημερωτικός Οδηγός διανεμήθηκε ευρέως στους δικαιούχους, προσφέροντας τους ένα προϊόν υψηλής ποιότητας. Από το 2011, οι εταίροι στην Κύπρο διένειμαν περισσότερους από 50.000 Οδηγούς σε όλη την Κύπρο. Ακόμη, οι μετανάστες είχαν πρόσβαση στον Ενημερωτικό οδηγό μέσα από την ιστοσελίδα, όπου οι χρήστες μπορούν να βρουν τον οδηγό σε PDF, αλλά και να τον κατεβάσουν ως εφαρμογή στο κινητό. Η εφαρμογή έχει μέχρι στιγμής κατέβει περισσότερες από 1.000 φορές στην Κύπρο, κάτι που σημαίνει ότι περισσότεροι από 1.000 μετανάστες χρησιμοποίησαν ή χρησιμοποιούν σήμερα την εφαρμογή για να πάρουν πληροφορίες που αφορούν τη διαμονή τους στην Κύπρο. Λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου 13.000 αντίτυπα του Ενημερωτικού Οδηγού θα διανεμηθούν ξανά σύντομα, περίπου 60.000 ενδιαφερόμενοι έχουν ενημερωθεί για τον Οδηγό ή έχουν πρόσβαση σε αυτόν.
Βιωσιμότητα	Η βιωσιμότητα του έργου διασφαλίζεται από το γεγονός ότι πολλά από τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν δεσμευτεί ότι θα ενσωματώσουν το περιεχόμενο του Οδηγού στις δράσεις του οργανισμού τους και ότι θα συνεχίσουν να προωθούν τον Οδηγό. Επιπλέον, πολλά ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώνονται κάθε έξι μήνες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για τις τελευταίες εξελίξεις του Οδηγού. Τέλος το CARDET και η INNOVADE έχουν αναπτύξει ισχυρές συμμαχίες και συνεργασίες με δημόσιες αρχές, πρεσβείες και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία θα συνεχίσουν να προωθούν τον Οδηγό.
Προσέγγιση του φύλου	Ο Οδηγός παρέχει πληροφορίες για όλους τους μετανάστες, ανεξαρτήτως φύλου. Όλες οι παράμετροι για το φύλο έχουν ληφθεί υπόψη για την ικανοποίηση των αναγκών όλων των μερών.

ΚΠ: URBAGRI4WOMEN

Συνοπτική περιγραφή

<p>Τίτλος της Καλής Πρακτικής: URBAGRI4WOMEN</p>	<p>Επικοινωνία: Φορέας: CARDET Προφίλ: ΜΚΟ Διεύθυνση: Lykavitou 29, Engomi, Nicosia Τηλέφωνο: +35799333249 e-mail : elena.xeni@cardet.org</p>
<p>Πεδίο δράσης: Μετανάστευση, κοινωνική και πολιτική ενδυνάμωση, επιχειρηματικότητα</p>	
<p>Χρηματοδότηση: Το έργο χρηματοδοτείται από το ERASMUS+.</p>	
<p>Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Το έργο Urbagri4Women είναι ένα Ευρωπαϊκό έργο με στόχο να ενθαρρύνει την ενσωμάτωση των γυναικών μεταναστριών, συμπεριλαμβανομένων των αιτούντων άσυλο και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη χώρα υποδοχής, βοηθώντας τες να αναπτύξουν καινοτόμες γεωργικές πρωτοβουλίες που συνεισφέρουν στην αποκατάσταση των αστικών περιοχών.</p> <p>Το έργο άρχισε στην Κύπρο το Δεκέμβριο του 2016 και αναμένεται να τελειώσει το 2018. Συγχρηματοδοτούμενο από το ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης της ΕΕ, το έργο Urbagri4Women υλοποιεί διάφορες πρωτοβουλίες που προωθούν την ενσωμάτωση των γυναικών μεταναστριών στην Κύπρο και σε έξι άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Το έργο Urbagri4Women προωθεί την κοινωνική ένταξη και τη χειραφέτηση των γυναικών μέσω της αποκατάστασης αστικών συνοικιών που βρίσκονται σήμερα σε κατάσταση εγκατάλειψης ή αποσύνθεσης, όπου η πρακτική της αστικής γεωργίας εφαρμόζεται μέσω πρακτικών εργαστηρίων που στοχεύουν στην προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και σε πιο βιώσιμες πόλεις και κοινότητες.</p> <p>Οι κύριες δραστηριότητες του έργου είναι οι ακόλουθες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία 7 εργαστηρίων αστικής γεωργίας • 21 Ομάδες εστίασης με περιφερειακές κοινότητες με συγκεκριμένη τεχνογνωσία • Διακρατικό Εργαστήριο Καλών Πρακτικών στο Στρασβούργο (Γαλλία) • Διακρατικός Διαγωνισμός Κηπουρικής • Πράσινη Βίβλος και Μανιφέστο για την ενσωμάτωση των γυναικών μεταναστριών 	
<p>Ομάδα στόχος: Υπήκοοι Τρίτων Χωρών, αιτούντες άσυλο και γυναίκες πρόσφυγες.</p>	
<p>Ιστοσελίδα: http://www.urbagli4women.com/</p>	
<p>Επιπρόσθετα σχόλια: -</p>	

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	<p>Το έργο συνδέεται με την κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση, αφού θεωρείται ως καλή πρακτική στο σύνολό του, λόγω του καινοτόμου θέματός του, των πρακτικών και της επίδρασής του στο πλαίσιο της μετανάστευσης και της ενσωμάτωσης, ιδιαίτερα των γυναικών. Οι αυξανόμενες μεταναστευτικές ροές στην ΕΕ κάνουν την ανάγκη για ύπαρξη οργανωμένων μηχανισμών μετανάστευσης για τους μετανάστες/πρόσφυγες πιο επιτακτική από ποτέ. Επομένως, η συγκεκριμένη Καλή Πρακτική είναι σε μεγάλο βαθμό συναφής με τους στόχους των πολιτικών της ΕΕ στον τομέα της κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης. Από την άλλη, ελλείψει αποτελεσματικής πολιτικής ενσωμάτωσης των μεταναστών στην ΕΕ, το έργο Urbagri4Women υλοποιεί διάφορες πρωτοβουλίες που προωθούν την ενσωμάτωση των γυναικών μεταναστριών στην Κύπρο και σε έξι άλλες χώρες.</p>
Καινοτομία	<p>Στο πλαίσιο του έργου, εισάγονται νέες πρωτοβουλίες, όπως είναι τα εργαστήρια αστικής γεωργίας, η επαγγελματική κατάρτιση, ένας φωτογραφικός διαγωνισμός για την αστική γεωργία και την ενσωμάτωση μεταναστών, μια Πράσινη Βίβλος, ένα Μανιφέστο, κ.ά.</p> <p>Οι Καλές Πρακτικές που προκύπτουν από το έργο Urbagri4Women, το οποίο στο σύνολό του θεωρείται από μόνο του καλή πρακτική για την ενσωμάτωση μεταναστών, αφορούν σε μια σειρά από προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι κοινωνίες της ΕΕ, από την αναζωογόνηση των άδειων και πιθανών πράσινων χώρων στις πόλεις μέχρι την ενσωμάτωση των μεταναστών.</p> <p>Δεδομένου ότι η Κύπρος έχει εντοπίσει μια σειρά από άδειους ή πιθανούς πράσινους χώρους σε κάποια σχολεία/σχολικές αυλές, όπου οι γυναίκες μετανάστριες μπορούν να συναντηθούν με ντόπιες γυναίκες και να δράσουν, μπορούμε να πούμε ότι η αλλαγή έχει εισαχθεί στο τοπικό μας πλαίσιο. Αυτή η αλλαγή δημιουργείται στο πλαίσιο του έργου Urbagri4Women.</p>
Αποτελεσματικότητα	<p>Οι εταίροι του έργου βρίσκονται στη διαδικασία της πρόσκλησης γυναικών μεταναστριών μέσα από σχολεία, καθώς είναι μητέρες παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία. Τα πρώτα αποτελέσματα της πρωτοβουλίας αναμένονται το Μάιο του 2018, παρόλα αυτά οι πρώτες αντιδράσεις είναι πολύ ενθαρρυντικές και θεωρείται ότι το</p>

	<p>έργο θα είναι επιτυχές δεδομένου του επιπέδου της προετοιμασίας και των παραγόμενων πόρων.</p> <p>Σε γενικές γραμμές, η συγκεκριμένη πρωτοβουλία είναι καινοτόμος και ως έργο έτυχε καλής υποδοχής από τα σχολεία της Κύπρου και όλους τους θεσμούς εταίρους που συμμετείχαν (π.χ. δήμοι, δημόσια ιδρύματα, ιδιωτικά ιδρύματα, ΜΚΟ, κ.λπ.). Τα ενδιαφερόμενα μέρη που ενεπλάκησαν χαιρέτισαν την πρωτοβουλία και υπέγραψαν μια φόρμα συνεργασίας με το CARDET για την υποστήριξη της ομαλής εφαρμογής του έργου στην Κύπρο.</p>
Αποδοτικότητα	Η γενική ομοφωνία είναι ότι στην πραγματικότητα θα έπρεπε να εγκριθούν περισσότεροι πόροι, ώστε να υποστηριχθούν περαιτέρω τα μέσα, οι οργανισμοί εταίροι και οι πρακτικές (π.χ. η καλλιέργεια της γης και των κήπων, η εκπαίδευση, ο διαγωνισμός κ.λπ.).
Επίδραση	Η Κύπρος βρίσκεται στη διαδικασία της πρόσκλησης γυναικών μεταναστριών μέσα από σχολεία, καθώς είναι μητέρες παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία. Τα πρώτα αποτελέσματα είναι πολύ ενθαρρυντικά μέχρι στιγμής.
Βιωσιμότητα	Θα ήταν μια πολύ καλή ιδέα να εμπλακούν στο έργο άντρες μετανάστες, ακόμα και παιδιά, ώστε τα αποτελέσματα του έργου να αξιοποιηθούν κατά το μέγιστο δυνατό. Παράλληλα, η αστική γεωργία ως θέμα θα μπορούσε να σταθεί είτε αυτούσιο είτε ως μέρος κοινών πρωτοβουλιών σε μελλοντικές προτάσεις για χρηματοδότηση από την ΕΕ ή σε άλλες πρωτοβουλίες/πλαίσια. Ακόμη, έχει προσεγγιστεί μια σειρά από ενδιαφερόμενα μέρη από το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα στην Κύπρο, για να προσφέρουν τεχνογνωσία, εμπειρία και καλές πρακτικές (π.χ. δήμοι, δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα, ΜΚΟ, κ.λπ.).
Προσέγγιση του φύλου	Το έργο είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες των γυναικών μεταναστριών.

Γαλλία

ΚΠ: Ψηφιακό Σπίτι: Επιμορφωτικά μαθήματα στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τη ψηφιακή εκπαίδευση

Συνοπτική περιγραφή

<p>Τίτλος της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Ψηφιακό Σπίτι: Επιμορφωτικά μαθήματα στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τη ψηφιακή εκπαίδευση</p> <p>Digital house specific training courses in computer and digital training</p>	<p>Επικοινωνία:</p> <p>Λειτουργός έργου</p> <p>AMSED</p> <p>Διεύθυνση: 17 rue de Boston 67000 Strasbourg</p> <p>Τηλέφωνο: 0388849009</p> <p>e-mail: jamilaboussetta.amsed@gmail.com</p>
<p>Πεδίο δράσης:</p> <p>Κοινωνική ενσωμάτωση και επαγγελματική ενσωμάτωση</p>	
<p>Χρηματοδότηση:</p> <p>Ιδιωτικό ίδρυμα (Eurométropole)</p>	
<p>Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Στόχοι:</p> <p>-Εκμάθηση βασικών γνώσεων για το διαδίκτυο και τα προγράμματα του υπολογιστή από ανθρώπους που κατέχουν λίγο ή καθόλου τη γαλλική γλώσσα, μέσα από ομαδικά εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών.</p> <p>-Υποστήριξη των ανθρώπων αυτών ώστε να γίνουν αυτόνομοι, να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση, να χρησιμοποιούν ψηφιακές τεχνικές, μεθόδους και εργαλεία για να αποκτήσουν και/ή να ενισχύσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες.</p>	

-Κοινωνική, οικονομική και βιώσιμη ενσωμάτωση των ατόμων αυτών μέσα από επαγγελματική ψηφιακή εκπαίδευση.

Μέθοδοι: Συγκεκριμένος επιμορφωτικός κύκλος μαθημάτων για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, με τη μορφή εντατικών συνεδριών (20-25 ώρες).

Δραστηριότητες: Τα θέματα με τη μεγαλύτερη ζήτηση από την ομάδα στόχο είναι τα ακόλουθα:

- Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής (μέρη)
- Επεξεργασία κειμένου (άνοιγμα του Office, Word, επεξεργασία, διάταξη κειμένου)
- Το βιογραφικό (λειτουργία, δομή, πρακτικό εργαστήρι, τι πρέπει να γίνεται και τι να αποφεύγεται σε ένα βιογραφικό σημείωμα)
- Συνοδευτική επιστολή (πρότυπα, πρακτικό εργαστήρι, τι πρέπει να γίνεται και τι να αποφεύγεται)
- Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (περιβάλλον εργασίας, δημιουργία λογαριασμού Gmail)
- Αίτηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- Πλοήγηση στο διαδίκτυο και σε βασικές ιστοσελίδες (CAF, AMELI, κατέβασμα, εκτύπωση και συμπλήρωση διαδικτυακών εγγράφων από ιστοσελίδες).
- Ιστοσελίδα Pôle Emploi (χρήση, ενημέρωση, χαρακτηριστικά, εγγραφή)
- Βιογραφικό σημείωμα στο διαδίκτυο (Κέντρο Εργασίας)
- Αίτηση μέσω διαδικτύου
- Διαδικτυακή αναζήτηση
- Χρήση τάμπλετ/κινητού για αναζήτηση εργασίας και κοινωνικές ανάγκες
- Διάρκεια: 1 χρόνος (2 ή 3 εργαστήρια ανά εβδομάδα)
- Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν στο έργο: 2 εργαζόμενοι, ασκούμενοι και εθελοντές

Ομάδα στόχος:

Άτομα που κατέχουν λίγο ή καθόλου τη γαλλική γλώσσα, που παρακολουθούν στη συνέχεια μαθήματα γαλλικής γλώσσας σε οργανισμούς εταίρους του έργου (Pôle Emploi, CSC koenigshoffen and Cronenbourg, CIR, L'Escale, Plurielles).

Μετανάστες, νεοαφιχθέντες, πρόσφυγες.

Ιστοσελίδα: -

Επιπρόσθετα σχόλια: -

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	Οι γλωσσικές δυσκολίες αποτελούν ένα πραγματικό εμπόδιο για τα άτομα αυτά, το οποίο τους οδηγεί στην κοινωνική και επαγγελματική απομόνωση, καθιστώντας τους εξαρτημένους από τρίτους σε καθημερινή βάση. Η ολοκληρωμένη εκπαίδευση που τους παρέχεται μέσα από παράλληλα μαθήματα γλώσσας (από τους εταίρους) και ηλεκτρονικών υπολογιστών (από το AMSED) είναι ευεργετική, αφού προωθεί την επαγγελματική και κοινωνική ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων αυτών ατόμων.
Καινοτομία	Αποτελεί μια Καλή Πρακτική που δεν εφαρμόζεται στο Στρασβούργο, η οποία αποσκοπεί στις ίσες ευκαιρίες και την αυτονομία όσων βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και στο περιθώριο λόγω δυσκολιών κοινωνιογλωσσολογικής φύσης. Η ζήτηση είναι έντονη, τόσο μεταξύ των εταίρων όσο και της ομάδας στόχου. Σε αυτή την περίπτωση, το θετικό αποτέλεσμα του συγκεκριμένου κύκλου μαθημάτων, που παραδίδεται με τη μορφή εντατικών εργαστηρίων, είναι ότι προωθεί τόσο την εργοδότηση εκπαιδευτών πληροφορικής όσο και άλλων εργαζομένων που μιλούν πολλές ξένες γλώσσες (Αραβικά, Ρωσικά, Γερμανικά, Τουρκικά), διευκολύνοντας την ομαλή διαδικασία της μάθησης.
Αποτελεσματικότητα	Η συγκεκριμένη Καλή Πρακτική υλοποιείται στο AMSED. Το πλεονέκτημα της διεξαγωγής των εργαστηρίων στις υποδομές του AMSED είναι ότι αναγκάζει τα απομονωμένα αυτά άτομα να κινητοποιηθούν και, επομένως, να βγουν από την καθημερινή τους απομόνωση και να μάθουν να πώς να είναι ανεξάρτητα. Σε αυτό το έργο συμμετείχαν μέχρι στιγμής 63 άτομα (προβλέπονται 100 άτομα το χρόνο).

Αποδοτικότητα	<p>Οι δυσκολίες που συναντήθηκαν αφορούν ουσιαστικά στην παρακολούθηση των εργαστηρίων από κάποιους συμμετέχοντες, αφού παρά το γεγονός ότι το AMSED διαθέτει μια πολύγλωσση ομάδα, είναι δύσκολο να ικανοποιηθούν όλοι οι δικαιούχοι που προέρχονται από όλο τον κόσμο.</p> <p>Η Καλή Πρακτική διευκολύνθηκε από την ύπαρξη μιας ήδη διαμορφωμένης ομάδας για μαθήματα γλώσσας, η οποία εξασφαλίζει την ομογένεια των συμμετεχόντων στο συγκεκριμένο κύκλο μαθημάτων.</p> <p>Θα ήταν δυνατή η χρήση λιγότερων μέσων, μόνο όμως αν υπήρχαν περισσότεροι εθελοντές.</p>
Επίδραση	<p>Η συγκεκριμένη Καλή Πρακτική αποσκοπεί στο να δημιουργήσει μια δυναμική τοπικής ανάπτυξης και συνδέσμους αλληλεγγύης, αλλά και να πετύχει την κοινωνική και επαγγελματική ενσωμάτωση της ομάδας στόχου. Προωθεί τις ίσες ευκαιρίες και την αυτονομία των ατόμων που είναι απομονωμένα και αντιμετωπίζουν πολλές δυσκολίες, ενώ σήμερα προσφέρει και τις διάφορες δομές των εταίρων (CSC, οργανώσεις), δίνοντας τη δυνατότητα στις δράσεις της Καλής Πρακτικής να φτάσουν σε μεγαλύτερο αριθμό δικαιούχων και να αγγίξουν τα άτομα που ζουν σε φτώχεια.</p> <p>Το έργο έχει εξαιρετικά ευνοϊκά αποτελέσματα στην βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και του επιπέδου των προσόντων των ατόμων αυτών, διευκολύνοντας και ενισχύοντας την κοινωνική και επαγγελματική τους ενσωμάτωση.</p>
Βιωσιμότητα	<p>Η συγκεκριμένη Καλή Πρακτική μπορεί να υλοποιηθεί και για ένα πιο ευρύ ακροατήριο ανεξαρτήτως ηλικίας, αφού το ψηφιακό χάσμα επηρεάζει πάρα πολλούς ανθρώπους. Η Καλή Πρακτική μπορεί να διαμορφωθεί ανάλογα, γιατί λαμβάνει υπόψη το κοινωνικό πλαίσιο της ομάδας στόχου.</p> <p>Η ομάδα στόχος κινητοποιήθηκε χάρη στην ενεργή συμμετοχή των τοπικών οργανισμών εταίρων, που έχουν ήδη ένα κοινό που παρακολουθεί μαθήματα γαλλικής γλώσσας. Σχηματίσαμε διάφορες ομάδες από κοινού, για να παρακολουθήσουν αυτές τις εντατικές συνεδρίες που πραγματοποιούνται στο AMSED.</p>

Προσέγγιση του φύλου	Δεν υπάρχει προσέγγιση του φύλου
----------------------	----------------------------------

ΚΠ: Πύλη και Δράσεις για την Εργοδότηση των Ρομά

Συνοπτική περιγραφή

<p>Τίτλος της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Πύλη και Δράσεις για την Εργοδότηση των Ρομά</p>	<p>Επικοινωνία:</p> <p>Φορέας:</p> <p>Les Jardins de La Montagne Verte (Gardens of Montagne Verte)</p> <p>Διεύθυνση: 5 Avenue du cimetière 67 200 Strasbourg</p> <p>Τηλέφωνο: 03 88 29 36 33</p> <p>e-mail: e.kayser@association-jmv.org</p>
<p>Πεδίο δράσης:</p> <p>Ο διοργανωτής προωθεί την ενσωμάτωση μέσω διάφορων οικονομικών δραστηριοτήτων: καλλιέργεια κηπευτικών, παραγωγή και αποξήρανση αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, εργαστήριο επεξεργασίας λαχανικών (κονσερβοποίηση), ξυλουργική. Όλα τα προϊόντα έχουν βιολογική επισήμανση από την Ecocert.</p>	
<p>Χρηματοδότηση:</p> <p>Ευρωπαϊκή, δημοτική, κρατική και περιφερειακή δημόσια χρηματοδότηση.</p>	
<p>Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Σκοπός: Να επιτρέψει στους ανθρώπους με μειωμένες πιθανότητες εργοδότησης να βρουν εργασία, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις σχετικές δυσκολίες που προκύπτουν (πρόσβαση σε στέγαση, υπηρεσίες υγείας, διάφορα δικαιώματα).</p> <p>Μέθοδος: Συμβόλαιο εργασίας για 24 ώρες/μία εβδομάδα για να εισάγουν τα άτομα πίσω στη δυναμική της εργασιακής απασχόλησης, παράλληλη κοινωνική και επαγγελματική υποστήριξη για τη δημιουργία ενός μακροπρόθεσμου έργου, απόκτηση περαιτέρω κατάρτισης και επίλυση δυσκολιών κοινωνικής φύσης.</p> <p>Δραστηριότητες:</p> <p>Καλλιέργεια κηπευτικών, παραγωγή και αποξήρανση αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, εργαστήριο επεξεργασίας λαχανικών (κονσερβοποίηση), ξυλουργική.</p> <p>Διάρκεια: Ανώτατο όριο 24 μήνες</p> <p>Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν στη δράση: Περίπου 30 μετανάστες.</p>	

<p>Ομάδα στόχος:</p> <p>Νεαροί μετανάστες, Ρομά, όλων των ειδών μετανάστες (για το έργο ενσωμάτωσης)</p>
<p>Ιστοσελίδα: -</p>
<p>Επιπρόσθετα σχόλια: -</p>

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	Επιτρέπει στους μετανάστες να αποκτήσουν πρόσβαση σε μια πρώτη απασχόληση και, ακολούθως, να αποκρυπτογραφήσουν όλους τους απαραίτητους κώδικες για πρόσβαση στην εργασιακή απασχόληση.
Καινοτομία	Είναι καινοτόμο, γιατί εστιάζει στην ένταξη στην εργασία ατόμων με πολύ συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (όπως είναι οι ηλικιωμένοι Ρομά, οι νεαροί περιθωριοποιημένοι ενήλικες), και στην εξεύρεση προσαρμοσμένων λύσεων.
Αποτελεσματικότητα	Ο βασικός περιορισμός της συγκεκριμένης Καλής Πρακτικής αφορά στους νεαρούς ενήλικες μετανάστες, η φύση της άδειας διαμονής τους προσαρμόζεται στο καθεστώς διαμονής τους και είναι σχεδόν αδύνατο να αλλάξει. Η αποτελεσματικότητα της δράσης ενδέχεται να είναι περιορισμένη σε αυτές τις περιπτώσεις.
Αποδοτικότητα	Υπάρχει μια ισχυρή συμμετοχή του προσωπικού και των σχετικών συμπράξεων, που ήταν όμως απαραίτητη για την αποτελεσματικότητα της δράσης.
Επίδραση	Πρόσβαση στην απασχόληση για ανθρώπους που έχουν τη μεγαλύτερη δυσκολία στην πρόσβασή της. Αλλαγή οπτικής, υπέρβαση στερεοτύπων χάρη σε μια μίξη ανθρώπων στο χώρο εργασίας. Η συγκεκριμένη Καλή Πρακτική συνιστά ένα φαύλο κύκλο ανάμεσα στην εργασία, τη στέγαση, την περίθαλψη, την αναγνώριση της αναπηρίας, την εκπαίδευση, τη γλώσσα.

Βιωσιμότητα	Η συγκεκριμένη Καλή Πρακτική μπορεί να προσαρμοστεί σε κάθε ομάδα στόχο, εφόσον έχει επισημανθεί κάποια ανάγκη. Το εν λόγω έργο είναι βιώσιμο, λόγω της στενής συνεργασίας μας με την πόλη του Στρασβούργου, την Πολιτεία και άλλες οργανώσεις. Επιπρόσθετα, πρέπει να γίνει προσπάθεια για περιορισμό της εξάρτησής από την οικονομική χρηματοδότηση για τη βιωσιμότητα του έργου.
Προσέγγιση του φύλου	Δεν υπάρχει προσέγγιση του φύλου

Γερμανία

ΚΠ: Mosaik Leipzig e.V. – Κέντρο για την ικανότητα διαπολιτισμικού διαλόγου e.V.

Συνοπτική περιγραφή

<p>Τίτλος της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Mosaik Leipzig e.V. – Κέντρο για την ικανότητα διαπολιτισμικού διαλόγου e. V.</p>	<p>Επικοινωνία:</p> <p>Φορέας: Mosaik Leipzig e. V.</p> <p>Προφίλ: Οργάνωση φιλανθρωπικού χαρακτήρα, ΜΚΟ</p> <p>Διεύθυνση: Peterssteinweg 3 , 04107 Leipzig</p> <p>Τηλέφωνο: 0341 60479907 e-mail: mbe@mosaik-leipzig.de</p>
<p>Πεδίο δράσης:</p> <p>Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και ψυχολογικής υποστήριξης σε μετανάστες, συμβουλές για μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας.</p>	
<p>Χρηματοδότηση:</p> <p>Τοπική χρηματοδότηση, ομοσπονδιακή χρηματοδότηση, δωρεές</p>	
<p>Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Στόχοι:</p> <p>Εξατομικευμένη παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και βοήθειας σε μετανάστες 27 ετών και άνω, από την υπηρεσία Παροχής Συμβουλών σε Μετανάστες (MBE). Η στήριξη περιλαμβάνει μέτρα για την εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας, την εκπαίδευση, επαγγελματικά θέματα, στέγαση, πρόσβαση σε κοινωνικές παροχές, φροντίδα παιδιών και ζητήματα που αφορούν το καθεστώς διαμονής και τον ελεύθερο χρόνο.</p> <p>Ψυχολογική υποστήριξη, η οποία παρέχεται από το Κοινωνικό-Ψυχολογικό Κέντρο για τους Πρόσφυγες στη Λειψία (PSZ Leipzig) και απευθύνεται σε ενήλικες πρόσφυγες που υποφέρουν από ψυχολογικά τραύματα.</p> <p>Υποστήριξη στον τομέα της οικιακής ενεργειακής απόδοσης: Το έργο χρηματοδοτείται από την πόλη της Λειψίας και λειτουργεί ως τμήμα συντονισμού για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με την ενεργειακή απόδοση σε νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα στη Λειψία, και συγκεκριμένα σε αυτά προσφύγων.</p>	

Μέθοδοι που εφαρμόστηκαν:

Ακολουθώντας την προσέγγιση της πολυμορφίας, τα έργα βασίζονται σε πολύμορφες και διεπιστημονικές ομάδες. Οι υπηρεσίες είναι διαπολιτισμικές και συνάδουν με επαγγελματικά πρότυπα. Ο όρος “διαπολιτισμικές” είναι ενδεικτικός της απουσίας ξεκάθαρων πολιτισμικών διαχωρισμών. Η έμφαση δίνεται στο ατομικό επίπεδο. Επαγγελματίες σύμβουλοι μετανάστευσης ξεκινούν από τις ατομικές ανάγκες υποστήριξης, αναπτύσσοντας ένα σχέδιο δράσης από κοινού με τους πελάτες. Ακολούθως, πραγματοποιείται η εφαρμογή των συμφωνημένων μέτρων ενσωμάτωσης. Αυτό συμβαίνει εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος και ελέγχεται συστηματικά με την ενεργή συμμετοχή των πελατών. Όταν είναι απαραίτητο, οι ανάγκες των πελατών μεταβιβάζονται σε άλλους συμβουλευτικούς και υποστηρικτικούς θεσμούς. Οι υπηρεσίες συμβουλευτικής βασίζονται στην έννοια της συστηματικής συμβουλευτικής, προσπαθώντας να συμπεριλάβουν όλους όσοι εμπλέκονται, καθώς και πιθανά βοηθητικά πρόσωπα από το (οικογενειακό) περιβάλλον, στη συμβουλευτική διαδικασία. Ο οργανισμός Mosaik Leipzig e.V. χρησιμοποιεί τις δημιουργικές και αποτελεσματικές μεθόδους της συστηματικής προσέγγισης και αντιμετωπίζει τους πελάτες με σεβασμό και εκτίμηση.

Δραστηριότητες:

Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε μετανάστες, Ψυχολογική υποστήριξη, διαχείριση, θεραπεία, συμβουλές ενεργειακής απόδοσης.

Διάρκεια:

Ιδρύθηκε το 2013, η Ψυχολογική υποστήριξη άρχισε το 2015.

Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν στη δράση:

Πάνω από 700 άτομα και οικογένειες το 2017

Ομάδα στόχος:

Υπηρεσία Παροχής Συμβουλών σε Μετανάστες (MBE):

Μετανάστες με προοπτική για καθεστώς μακροχρόνιας διαμονής και Γερμανοί παλιννοστούντες άνω των 27 ετών, οι σύζυγοι/σύντροφοι τους και τα παιδιά τους.

Υπήκοοι της ΕΕ άνω των 27 ετών

Μετανάστες που έχουν ζήσει στη Γερμανία για κάποια χρονική περίοδο

Κοινωνικό-Ψυχολογικό Κέντρο για τους Πρόσφυγες στη Λειψία (PSZ Leipzig):

Ενήλικες πρόσφυγες που υποφέρουν από ψυχολογικά τραύματα.

Υπηρεσία Συντονισμού Συμβουλευτικής για Ενεργειακή Απόδοση, Λειψία (KEB):

Νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα στη Λειψία, ειδικότερα αυτά προσφύγων.

Ιστοσελίδα:

<http://www.mosaik-leipzig.de>

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	Η συνάφεια του οργανισμού αποδεικνύεται από την έμφαση που δίνει στην εξατομικευμένη υποστήριξη προς την ομάδα στόχο γενικά και προς τους πρόσφυγες ειδικότερα. Προσφέρει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, από κοινωνική συμβουλευτική και πρακτική βοήθεια μέχρι ψυχολογική υποστήριξη και θεραπεία.
Καινοτομία	Η παροχή ψυχολογικής, κοινωνικής και πρακτικής υποστήριξης σε συνδυασμό με την παροχή υπηρεσιών από μια διεπιστημονική ομάδα που δίνει έμφαση στην πολιτισμική πολυμορφία, μπορεί να θεωρηθεί μια καινοτόμος προσέγγιση.
Αποτελεσματικότητα	Η δράση είναι αποτελεσματικά οργανωμένη, ενώ οι περισσότερες παρεμβάσεις πραγματοποιούνται σε προσωπικό επίπεδο από εξειδικευμένο προσωπικό.
Αποδοτικότητα	Η δράση δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί με λιγότερους πόρους.
Επίδραση	Συμμετοχή σε πολλές τοπικές, καθώς και εθνικές εκδηλώσεις και συνέδρια. Ισχυρή παρουσία σε τοπικό επίπεδο και εκτενείς δραστηριότητες δικτύωσης με την τοπική κυβέρνηση αλλά και άλλους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μετανάστευσης.
Βιωσιμότητα	Με την παροχή υποστήριξης στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας, τα νοικοκυριά ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τους πόρους τους πιο αποτελεσματικά, με αποτέλεσμα όχι μόνο να κάνουν καλύτερη οικονομική διαχείριση, αλλά και να βοηθούν το περιβάλλον.
Προσέγγιση του φύλου	Δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη προσέγγιση του φύλου

ΚΠ: Start with a Friend e.V.

Συνοπτική περιγραφή

<p>Τίτλος της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Start with a Friend e.V.</p>	<p>Επικοινωνία:</p> <p>Φορέας: Αναγνωρισμένος οργανισμός</p> <p>Προφίλ: Οργάνωση φιλανθρωπικού χαρακτήρα</p> <p>Διεύθυνση: Wiclefstr. 17, 10551 Berlin</p> <p>e-mail: info@start-with-a-friend.de</p>
<p>Πεδίο δράσης:</p> <p>“Οι ξένοι μπορούν να γίνουν φίλοι” (Strangers can be friends): Κοινωνική ενσωμάτωση μέσα από τη δημιουργία συνεταιρισμών ανάμεσα στους ντόπιους και τους πρόσφυγες.</p>	
<p>Χρηματοδότηση:</p> <p>Δωρεές και οικονομική υποστήριξη μέσα από το πρόγραμμα “Menschen stärken Menschen” (People Strengthen People) του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικογενειακών Υποθέσεων, Τρίτης Ηλικίας, Γυναικών και Νέων της Γερμανίας.</p>	
<p>Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Στόχοι:</p> <p>Το “Start with a Friend” είναι μια οργάνωση φιλανθρωπικού χαρακτήρα που προωθεί την κοινωνική συμμετοχή των προσφύγων. Τους φέρνει σε επαφή με ντόπιους, για να τους βοηθήσουν προσωπικά με τις καινούριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στη Γερμανία, αφού η ενσωμάτωση μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν οι άνθρωποι έχουν την ευκαιρία να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία. Προωθεί συναντήσεις που έχουν προσωπικό και απλό χαρακτήρα, καθώς και ισότιμες μακροχρόνιες σχέσεις.</p> <p>Μέθοδοι που εφαρμόστηκαν:</p> <p>Το “Start with a Friend” θέλει να δώσει σε όλους την ευκαιρία να συμμετέχουν, ανάλογα με τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα. Δημιουργήθηκε ένα δίκτυο εθελοντών που οργανώνει τη ζωή με βάση την οικογένεια, τη δουλειά και την εθελοντική εργασία. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να γίνει κάποιος ενεργός μέσω του “Start with a Friend”: αν ένας ντόπιος θέλει να έρθει σε επαφή με πρόσφυγες,</p>	

μπορεί να εγγραφεί ως συνεργάτης (tandem partner). Αν κάποιος θέλει να καλλιεργήσει τις διαπολιτισμικές του ικανότητες, μπορεί να γίνει διαπολιτισμικός διαμεσολαβητής στην Ακαδημία SwaF, ενώ αν κάποιος επιθυμεί να συνεισφέρει με την επαγγελματική του τεχνογνωσία, μπορεί να γίνει μέλος της ειδικής ομάδας δράσης της Ακαδημίας SwaF. Υπάρχει πάντα το στοιχείο της ευελιξίας στη διαχείριση του χρόνου και ο ρόλος που αναλαμβάνουν οι εθελοντές είναι προσαρμοσμένος σύμφωνα με την κατάσταση τους.

Δραστηριότητες:

Διοργάνωση εκδηλώσεων δικτύωσης, καθώς και εκπαίδευση για τους πολιτισμικούς διαμεσολαβητές, η οποία διαρκεί ένα χρόνο. Οι εθελοντές συμμετέχουν στις ακόλουθες υποστηρικτικές δραστηριότητες:

Περνούν τον ελεύθερο τους χρόνο μαζί με τους μετανάστες και χτίζουν κοινωνικό δίκτυο.

Βοηθούν στον προσανατολισμό με τα έγγραφα που χρειάζονται οι μετανάστες.

Βοηθούν στην εξεύρεση μαθημάτων γλώσσας ή διαμερίσματος.

Ψάχνουν για ευκαιρίες εργασίας.

Διάρκεια:

Ο οργανισμός ιδρύθηκε το 2014

Αριθμός ατόμων που συμμετείχε στο έργο:

8 εργαζόμενοι και πάνω από 2.500 εθελοντές.

Ομάδα στόχος:

Πρόσφυγες στη Γερμανία

Ιστοσελίδα:

www.startwithafriend.de

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	Η Καλή Πρακτική είναι πολύ συναφής, αφού λαμβάνει υπόψη το υπόβαθρο των δυσκολιών που οι πρόσφυγες συναντούν στην ενσωμάτωση. Συχνά, οι πρόσφυγες δεν έχουν ένα δίκτυο ντόπιων (Γερμανών) και δεν είναι σε θέση να δημιουργήσουν αρκετές κοινωνικές σχέσεις στην καινούρια τους χώρα. Συμβάλλει επίσης θετικά στην εκμάθηση και εξάσκηση της γερμανικής γλώσσας.
Καινοτομία	Παρόμοιες εθελοντικές πρωτοβουλίες υπάρχουν σε τοπικό επίπεδο, οι οποίες όμως δεν διαθέτουν την ισχυρή οργάνωση ενός οργανισμού με επαγγελματικό προσωπικό. Δίνονται σαφείς οδηγίες και παρέχεται βοήθεια σε όσους ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν εθελοντικά, ενώ ο οργανισμός φέρνει σε επαφή άτομα και οικογένειες ανάλογα με το προφίλ/προτιμήσεις τους.
Αποτελεσματικότητα	Ο οργανισμός είναι αποτελεσματικός, αφού πετυχαίνει να φτάσει σε μεγάλη μερίδα της ομάδας στόχου, ενώ κατάφερε να επεκταθεί και σε εθνικό επίπεδο σε μια περίοδο τριών χρόνων, εμπλέκοντας πάνω από 2.000 εθελοντές.
Αποδοτικότητα	Ο οργανισμός λειτουργεί αποδοτικά και μέχρι στιγμής έχει μια ισχυρή παρουσία σε πολλές γερμανικές πόλεις. Η χρηματοδότηση είναι καλά οργανωμένη και το οικονομικό κεφάλαιο χρησιμοποιείται αποδοτικά για τη χρηματοδότηση και την επέκταση των δραστηριοτήτων. Είναι εύκολο να ανοίξει ένα καινούριο παράρτημα σε μια πόλη που δεν καλύπτεται ακόμη.
Επίδραση	Η επίδραση μέχρι σήμερα είναι 2.500 συμμετέχοντες (1.250 πρόσφυγες) και δραστηριότητες σε 8 μεγάλες πόλεις της Γερμανίας.
Βιωσιμότητα	Επιτυγχάνεται μια βιώσιμη προσπάθεια μέσα από την αξιοποίηση των εθελοντών, που μπορούν να δράσουν τοπικά, στο πλαίσιο της δικής τους μικρής γεωγραφικής περιοχής. Η Καλή Πρακτική διευθύνεται σωστά και είναι διαχειριζόμενη επαγγελματικά, γεγονός που βελτιώνει τις πιθανότητες για αντοχή στο χρόνο.
Προσέγγιση του φύλου	Γίνονται συνδέσεις ανάλογα με προτιμήσεις που αφορούν το φύλο, τη σύσταση της οικογένειας, και πολλά άλλα.

Ιταλία

ΚΠ: Zona 8 Solidale – Κανείς δεν είναι παράνομος “Πρώην στρατόπεδο Montello”

Συνοπτική περιγραφή

<p>Τίτλος της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Πρώην στρατόπεδο Montello – Κανείς δεν είναι παράνομος</p> <p>Ex Caserma Montello – No one is illegal</p>	<p>Επικοινωνία:</p> <p>Φορέας: Zona 8 Solidale</p> <p>Προφίλ: Επιτροπή Πολιτών</p> <p>Διεύθυνση: via Caracciolo n. 29 Milano</p> <p>Τηλέφωνο: -</p> <p>e-mail: info@zona8solidale-milano.org</p>
<p>Πεδίο δράσης:</p> <p>Το Zona 8 Solidale είναι ένα δίκτυο που δημιουργήθηκε στον 8^ο Δήμο του Μιλάνο (βορειοδυτικά της πόλης). Περιλαμβάνει οργανώσεις, κόμματα, συντεχνίες, ακτιβιστές και εθελοντές. Ο σκοπός του Zona 8 Solidale είναι να θέσει σε πειραματισμό μορφές ενεργής συμμετοχής στα κοινά, οι οποίες στοχεύουν στην υποδοχή των προσφύγων που φιλοξενούνται στο Κέντρο Έκτακτης Υποδοχής (Centre of Extraordinary Reception, CAS), στους χώρους του πρώην στρατοπέδου Montello, στο Δήμο του Μιλάνο.</p>	
<p>Χρηματοδότηση:</p> <p>Αυτοχρηματοδότηση μέσα από εράνους, κοινωνικά δείπνα, δημόσιες εκδηλώσεις</p>	
<p>Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Το Zona 8 Solidale ιδρύθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου 2014, με σκοπό να δημιουργήσει ένα ανοικτό μοντέλο υποδοχής και να διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ όσων βρίσκονται μέσα και έξω από τους χώρους του πρώην στρατοπέδου Montello.</p> <p>Τον Αύγουστο του 2016, η είδηση για το άνοιγμα του Κέντρου Έκτακτης Υποδοχής (CAS) στους χώρους του πρώην στρατοπέδου Montello, προκάλεσε την αντίδραση διάφορων νεοφασιστικών και νεοναζιστικών ομάδων, οι οποίες δημιούργησαν την επιτροπή “Κάτω τα χέρια από το Montello” ("Hands off the Montello"), με ξενοφοβικούς σκοπούς.</p>	

Το Zona 8 Solidale δημιουργήθηκε ως ένα συντονιστικό δίκτυο από οργανώσεις, πολιτικά κόμματα και πολίτες, για να αναπτύξει καινοτόμα έργα που στηρίζονται σε δύο αρχές: την καταπολέμηση του ρατσισμού και τη συμμετοχή.

Συγκεκριμένα:

Προκειμένου να σταματήσουν τα ρατσιστικά επεισόδια, είναι απαραίτητο να δείξουμε στους πολίτες ότι η άφιξη νέων πολιτών είναι μια ευκαιρία να αρχίσουν θετικές διαδικασίες κοινωνικοποίησης και αλληλεγγύης.

Η έννοια της υποδοχής δεν υπονοεί ένα μοντέλο "στρατικοποιημένης υποδοχής" βασισμένο στον εγκλεισμό: Ο στόχος του Zona 8 Solidale είναι να ανοίξει το πρώην στρατόπεδο στους πολίτες, τουλάχιστον για κάποιες πρωτοβουλίες.

Το Zona 8 Solidale δουλεύει με τρεις διαφορετικούς τρόπους:

- Ενημερώνει κατάλληλα τους πολίτες, εμπλέκοντάς τους σε πρωτοβουλίες κοινωνικοποίησης και αλληλεγγύης
- Έρχεται σε επαφή με τους αιτούντες άσυλο που φιλοξενούνται στο πρώην στρατόπεδο
- Πιέζει τους θεσμούς για να πετύχει το άνοιγμα κέντρων υποδοχής.

Οι πιο σημαντικές παρεμβάσεις:

"Πάρτι καλωσορίσματος για τους νέους πολίτες", που οργανώνεται την 1^η Νοεμβρίου, επέτειος του ανοίγματος του κέντρου υποδοχής στο πρώην στρατόπεδο Montello

"Χάρτης Αλληλεγγύης", για επισήμανση των ευκαιριών κοινωνικής υποστήριξης και ουσιαστικής βοήθειας που υπάρχουν στη γειτονιά

Παρεμβάσεις από αιτούντες άσυλο σε σχολεία της γειτονιάς

Δημιουργία ενός γραφείου νομικών συμβουλών

Δραστηριότητες επαγγελματικής κατάρτισης, σε συμφωνία με το Δήμο του Μιλάνο

Η "Ομάδα Γυναικών Montello", που δημιουργήθηκε από Ιταλίδες γυναίκες και γυναίκες πρόσφυγες, με σκοπό την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων προβλημάτων των γυναικών που φιλοξενούνται στις υποδομές, πολλών από αυτές με παιδιά.

"Δημόσια Συνέλευση Προσφύγων στο Μιλάνο", όπου συμμετέχουν φιλοξενούμενοι του πρώην στρατοπέδου Montello και μετανάστες από άλλα κέντρα υποδοχής στο Μιλάνο, και από την οποία προέκυψαν τρόποι αυτό-οργάνωσης και κοινής δράσης που είναι ακόμη ενεργοί.

Από τον Απρίλιο του 2017, δημιουργήθηκε η Οργάνωση Mishikamano (που σημαίνει αλληλεγγύη στα σουαχίλι), η οποία αποτελείται από Ιταλούς και

μετανάστες και η οποία έχει ως σκοπό την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δημιουργίας σε τρεις τομείς: την παραδοσιακή κουζίνα, τη ραπτική και την επιδιόρθωση ποδηλάτων.

18 μήνες μετά την ίδρυσή του, το Zona 8 Solidale πραγματοποιεί μια σειρά από πολιτιστικές δραστηριότητες και δραστηριότητες αναψυχής σε διάφορους τομείς, και συγχωνεύτηκε με το δίκτυο “Κανείς δεν είναι παράνομος”.

Ομάδα στόχος:

300 αιτούντες άσυλο, κυρίως από την Υποσαχάρια Αφρική.

Ιστοσελίδα:

https://www.facebook.com/pg/zona8solidale/about/?ref=page_internal

Επιπρόσθετα σχόλια:

Η συγκεκριμένη Καλή Πρακτική έχει περιγραφεί σε δύο έρευνες που έγιναν για το θέμα:

Naga Onlus, (Extra) ordinary reception. Survey on the reception system for asylum seekers in Milan and provincial, report October 2017

School of Architecture, Urban Planning, Construction Engineering, Caserma Montello: between emergency and experimentation Transformation of a contested space, report January 2018

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	<p>Η εν λόγω Καλή Πρακτική είναι συναφής για τους ακόλουθους λόγους:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Είναι μια "αυθόρμητη", από κάτω προς τα πάνω, δράση. - Έχει εντάξει στο δίκτυο δεκάδες οργανώσεις και οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών. - Δημιουργήθηκε για να καταπολεμήσει το ρατσισμό και το φασισμό στην πόλη του Μιλάνο. - Έχει εμπλέξει 300 πρόσφυγες.
Καινοτομία	<p>Τα στοιχεία καινοτομίας είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Το άνοιγμα του κέντρου φιλοξενίας προς το κοινό: Γενικά, στην Ιταλία τα κέντρα υποδοχής είναι κλειστά και οι πρόσφυγες έχουν επαφή μόνο με τους κοινωνικούς λειτουργούς· σε αυτή την περίπτωση έχει δοθεί πάρα πολύ μεγάλη σημασία σε δραστηριότητες έξω από το πρώην στρατόπεδο. - Οι μετανάστες και οι Ιταλοί πολίτες σχεδιάζουν από κοινού υπηρεσίες.

	<ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργία δημόσιων συνελεύσεων στις οποίες οι επισκέπτες αποφασίζουν για τους όρους διαμονής τους. - Δεκτικότητα και προώθηση της υποδοχής στις γειτονιές των πολιτών.
Αποτελεσματικότητα	<p>Η ανοιχτή προσέγγιση και η συνεργασία οδήγησε στην αυξημένη κοινωνική και πολιτική ενσωμάτωση των μεταναστών.</p> <p>Η συμμετοχή στην πραγματοποίηση κοινωνικών δραστηριοτήτων στο επίπεδο της γειτονιάς υπήρξε ένα όχημα για την ενσωμάτωση και την ανταλλαγή εμπειριών με τους Ιταλούς πολίτες.</p> <p>Η αποτελεσματικότητα οφείλεται και στους ντόπιους, οι οποίοι εντάχθηκαν στο δίκτυο Zona 8 Solidale και συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητες υποδοχής.</p>
Αποδοτικότητα	Η αποδοτικότητα είναι υψηλή, γιατί το έργο αυτοχρηματοδοτείται από δημόσιες εκδηλώσεις, δραστηριότητες αναψυχής και εράνους.
Επίδραση	Παράλληλα με την υποδοχή 300 προσφύγων, το δίκτυο Zona 8 Solidale έχει επιτρέψει την κινητοποίηση οργανώσεων και της κοινωνίας των πολιτών για αυτό-οργάνωση σχετικά με την υποδοχή των μεταναστών.
Βιωσιμότητα	Η πρωτοβουλία ξεκίνησε ως μια μορφή αντίδρασης, αλλά με το πέρασμα του χρόνου έχει καθιερωθεί μέσω αυτοχρηματοδότησης, ενώ συνεχίζει να λειτουργεί ανεξάρτητα αυξάνοντας τους εθελοντές και τις δραστηριότητές της.
Προσέγγιση του φύλου	Η έμφαση στην κατάσταση των γυναικών έχει διασφαλιστεί μέσα από μικτές ομάδες προσφύγων και Ιταλών, οι οποίες καθορίζουν από κοινού τις συνθήκες παραμονής των αλλοδαπών γυναικών, ανάλογα με τις ανάγκες τους.

ΚΠ: Casa Scalabrini 364 – Έργο “Campi Ri-Aperti” (Re-Opened Fields)

Συνοπτική Περιγραφή

<p>Τίτλος της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Έργο “Campi Ri-Aperti” (Re-opened fields)</p>	<p>Επικοινωνία:</p> <p>Φορέας: Casa Scalabrini 634</p> <p>Προφίλ: Κέντρο Υποδοχής για αιτούντες άσυλο</p> <p>Διεύθυνση: Via Casilina, 634 - 00177 Roma</p> <p>Τηλέφωνο: +39 06 241 1405</p> <p>e-mail: info@scalabrini634.it</p>
<p>Πεδίο δράσης:</p> <p>Το Casa Scalabrini 634, ένα πρόγραμμα του Οργανισμού Συνεργασίας για την Ανάπτυξη (Scalabrinian Agency for Development Cooperation ASCS Onlus), είναι το διοικητικό κέντρο του προγράμματος CAI (“Comunità Accogliente e Inclusiva”) της Αδελφότητας των Ιεραποστόλων του Αγίου Καρόλου (Scalabriniani). Εφαρμόζει έργα για την προώθηση μιας κουλτούρας αποδοχής και ενσωμάτωσης, μεταξύ μεταναστών, προσφύγων και της τοπικής κοινότητας.</p>	
<p>Χρηματοδότηση:</p> <p>Καθολική εκκλησία</p>	
<p>Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Το Casa Scalabrini 634 είναι το διοικητικό κέντρο του προγράμματος CAI και διοικείται από το Foundation for Scalabrinian Activities (FAS). Εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα που αρχίζει από την υποδοχή και φτάνει μέχρι την κοινωνικο-εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών. Από το 2014 έχει δημιουργήσει και ξεκινήσει το έργο “Campi riaperti” (Re-opened fields), μια εξατομικευμένη προσέγγιση για εξεύρεση εργασίας σε νεαρούς πρόσφυγες (άνω των 18), στον τομέα της κοινωνικής γεωργίας.</p> <p>Τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του, το έργο χρηματοδοτούνταν κυρίως από την Καθολική Εκκλησία της Ιταλίας, ενώ ακολούθως ζητήθηκαν πόροι από την περιφέρεια (Λάτσιο), για να εξασφαλιστεί η συνέχιση του έργου.</p> <p>Το έργο έχει την ακόλουθη δομή:</p> <p>Ένα εξάμηνο πρόγραμμα εκπαίδευσης, όπου συμμετέχουν μικρές ομάδες μεταναστών και το οποίο αποτελείται από τέσσερα θέματα.</p> <p>Πρακτική εξάσκηση σε φάρμες, για περαιτέρω εκπαίδευση</p>	

Δραστηριότητες διαμεσολάβησης για την παροχή στους μετανάστες ευκαιριών για “σταθερή” και “συνεχή” ενσωμάτωση στον κόσμο της εργασίας.

Η κοινωνική αξία του έργου, όπως φαίνεται και από τις πρωτοβουλίες που έχουν περιγραφεί πιο πάνω, εδραιώνεται μέσα από δράσεις καταπολέμησης και αντίδρασης απέναντι στις μορφές παράνομης πρόσληψης και συνθηκών εργοδότησης του ανθρώπινου δυναμικού. Πολλοί από τους νεαρούς πρόσφυγες που έλαβαν μέρος στις δραστηριότητες του έργου υπήρξαν θύματα εκμετάλλευσης. Η δυνατότητα να λάβουν καθοδήγηση στους τομείς της κατάρτισης και της εξεύρεσης εργασίας, μέσα από πρακτική εξάσκηση, τους έδωσε την ευκαιρία να απελευθερωθούν από ένα έντονο αίσθημα δυσφορίας, υποστηριζόμενοι από εκπαιδευτές και παιδαγωγούς που ακολουθούν τον ασκούμενο σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιού του στη φάρμα.

Η εμπειρία στην εταιρεία οργανώνεται γύρω από την αρχή της πολυλειτουργικότητας ή της ευκαιρίας που δίνεται στους πρόσφυγες να διευρύνουν την κατάρτισή τους, μέσα από την ολοκληρωμένη γνώση όλων των δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται μέσα στην εταιρεία. Το στάδιο αυτό, επομένως, προηγείται της διαμόρφωσης μιας εξατομικευμένης προσέγγισης για το μετανάστη, η οποία δεν βασίζεται μόνο στην εξειδίκευση και τις ικανότητες του ατόμου, αλλά και στις εκτιμήσεις της εταιρίας σχετικά με τις στάσεις του.

Για την αύξηση της επίδρασης του έργου στην κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών, σημαντικό ρόλο παίζει, επίσης, και η δυνατότητα για διακίνηση εντός ενός δικτύου παραγόντων, αποτελούμενο από συνεταιρισμούς και δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, που συνεργάζονται στις δραστηριότητες του έργου, επεκτείνοντας το φάσμα των πιθανών ευκαιριών για τους μετανάστες.

Ομάδα στόχος:

Πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο

Ιστοσελίδα:

<http://scalabrini634.it/>

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	Το έργο ανοίγει δρόμους για την εργοδότηση των μεταναστών, υιοθετώντας μια μεθοδολογία παρέμβασης που συνδυάζει τη θεωρητική κατάρτιση με τη βιωματική μάθηση μέσα από την εμπειρία της πρακτικής εξάσκησης. Η δυνατότητα του οργανισμού να ενεργοποιεί ένα ευρύ δίκτυο ιδιωτικών εταιριών της περιοχής που εργάζονται στον τομέα της κοινωνικής γεωργίας, δίνει στο έργο μια

	<p>σημαντική ώθηση και επιδρά θετικά στη δημιουργία δρόμων εργασιακής ενσωμάτωσης για τους μετανάστες. Παρά τις οικονομικές δυσκολίες, οι εταιρίες που υποδέχονται πρόσφυγες είναι συχνά σε θέση να τους προσφέρουν την ευκαιρία να συνεχίσουν την απασχόληση με καινούριο συμβόλαιο. Το έργο συνάδει με τους στόχους των ευρωπαϊκών πολιτικών, αφού το ζήτημα της κοινωνικο-εργασιακής ενσωμάτωσης υποστηρίζεται τόσο από περιφερειακά και αγροτικά προγράμματα ανάπτυξης όσο και από την Ευρώπη.</p>
Καινοτομία	<p>Η προσπάθεια για συνδυασμό τόσο της εκπαίδευσης όσο και της διάστασης της εργασίας αποτελεί μια ενδιαφέρουσα πτυχή του έργου. Σε αυτή τη λογική, ο “έμμεσος” σκοπός του έργου είναι η ενεργοποίηση μιας διαδικασίας ενδυνάμωσης του μετανάστη, που στοχεύει:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην αγορά εργασίας -Στην κατάκτηση της αυτονομίας, που σταδιακά οδηγεί το μετανάστη στην -αντίληψη του εαυτού του ως ανεξάρτητο άτομο.
Αποτελεσματικότητα	<p>Η αποτελεσματικότητα του έργου δεν πρέπει να μετράται αποκλειστικά με την προσφορά συμβολαίου στους μετανάστες με το τέλος του προγράμματος. Η εμπειρία στην εταιρία, σε συνδυασμό με την καλλιέργεια συγκεκριμένων δεξιοτήτων, εισάγει το νεαρό μετανάστη σε ένα σύστημα σχέσεων μεταξύ εταιριών που αυξάνει τις πιθανότητες για εξεύρεση εργασίας, ακόμη και μετά το τέλος της εκπαίδευσης. Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις όπου οι εταιρίες στις οποίες έκαναν την εκπαίδευση τους οι μετανάστες ήρθαν σε επαφή μαζί τους μετά από μερικούς μήνες, επαφή που έμεινε ενεργή χωρίς τη διαμεσολάβηση του Casa Scalabrini 634.</p>
Αποδοτικότητα	<p>Το έργο έχει υψηλό κόστος. Θα μπορούσε να επιτευχθεί με λιγότερους πόρους, μόνο όμως αν οι εταιρείες αναλάμβαναν τα έξοδα των διευθυντών και των εκπαιδευτών της πρακτικής εξάσκησης.</p>
Επίδραση	<p>Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, πολλοί μετανάστες είναι σε θέση να βρουν σταθερή και συνεχή απασχόληση. Ειδικά όσοι κατά τη διάρκεια όλης της πορείας τους κατάφεραν να αποκτήσουν ευρύτερες δεξιότητες στον αγροτικό τομέα.</p>
Βιωσιμότητα	<p>Το έργο μπορεί να αναπαραχθεί και σε άλλα πλαίσια. Το μοντέλο εργασιακής ενσωμάτωσης που εφαρμόστηκε μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλους τομείς εκτός της κοινωνικής γεωργίας, με σημαντικές επιπτώσεις στο επίπεδο κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης των μεταναστών.</p>

Προσέγγιση του φύλου	Μέχρι στιγμής δεν συμμετείχαν πολλές γυναίκες στο έργο. Ωστόσο, τον επόμενο χρόνο, ο οργανισμός σκοπεύει να επεκτείνει το μοντέλο ενσωμάτωσης και σε άλλους τομείς, προκειμένου να διευκολύνει τη συμμετοχή των γυναικών στις προτεινόμενες δραστηριότητες.
-----------------------------	--

Ισπανία

ΚΠ: Πρόγραμμα Τράπεζας Θέσεων Εργασίας – Fundación Acobe

Συνοπτική περιγραφή

Τίτλος της Καλής Πρακτικής:	Επικοινωνία: Φορέας: FUNDACIÓN ACOBE Προφίλ: ΜΚΟ Διεύθυνση: C/ Virgen de la Alegría, 7 28027 Madrid - Spain Τηλέφωνο: +34 91 404 95 02/ +34 91 375 78 62 e-mail : acobe@acobe.org
Πεδίο δράσης:	Εργασιακός τομέας: Ολοκληρωμένες προτάσεις με κοινωνική σκοπιά, που έχουν στόχο την εργασιακή ενσωμάτωση των δικαιούχων (προνοεί δραστηριότητες για την καλλιέργεια των κοινωνικών τους δεξιοτήτων και της συναισθηματικής υγείας, παράλληλα με την υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης σε εταιρίες).
Χρηματοδότηση:	Το έργο χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Ισπανίας (Spanish Ministry of Employment and Social Security, MEySS) και από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (European Social Fund, ESF).
Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:	<p>Στόχοι:</p> <p>Η επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής αυτονομίας των δικαιούχων, με την υποστήριξή τους στην αναζήτηση εργασίας και την αποστολή βιογραφικου, με τελικό στόχο την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.</p> <p>Μέθοδοι που εφαρμόστηκαν:</p> <p>Εφαρμογή ενός εργαστηρίου κάθε εβδομάδα (Πέμπτη), που αφορά στην αναζήτηση εργασίας και διαρκεί δύο ώρες (ανάλογα με τον αριθμό των</p>

συμμετεχόντων). Κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων, οι συμμετέχοντες που είναι εγγεγραμμένοι στην τράπεζα θέσεων εργασίας κάνουν κάποια επιμορφωτικά μαθήματα για τις γνώσεις και τα εργαλεία που είναι απαραίτητα για την πραγματοποίηση δραστήριας αναζήτησης εργασίας.

Η πρώτη δραστηριότητα είναι μια συνέντευξη που αναλύει το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων για το έργο. Με βάση αυτή τη συνέντευξη, το ίδρυμα οργανώνει συγκεκριμένα επιμορφωτικά μαθήματα, όπως είναι μαθήματα βασικής γνώσης υπολογιστών, που αποσκοπούν στην υποστήριξη της αναζήτησης εργασίας και γηριατρικής βοήθειας.

Δραστηριότητες:

- Επιμορφωτικά μαθήματα κοινωνικής εργασίας
- Επιμορφωτικά μαθήματα με στόχο την εργασιακή ενσωμάτωση, τα οποία πραγματοποιούνται είτε στο Ίδρυμα Acobe είτε σε άλλους φορείς. Οι συμμετέχοντες καλλιεργούν τις κοινωνικές τους δεξιότητες και την συναισθηματική τους υγεία, πραγματοποιούν δράσεις ευαισθητοποίησης σε εταιρίες, διερευνούν τις ευκαιρίες εργοδότησής τους και υποστηρίζονται στην ενεργή αναζήτηση εργασίας.
- Ανεξάρτητα από τα επιμορφωτικά μαθήματα, κάθε περιοχή διοργανώνει διάφορα εργαστήρια:
- Εργαστήρια για τα εργασιακά δικαιώματα και υποχρεώσεις και την αναγνώριση των προσόντων, που διοργανώνει ο δικηγόρος του ιδρύματος.
- Εργαστήρια για τις ίσες ευκαιρίες και την ισότητα των φύλων, που διοργανώνουν κοινωνικοί λειτουργοί.
- Εργαστήρια για τη συναισθηματική υγεία, που διοργανώνει ο ψυχολόγος του ιδρύματος.

Διάρκεια:

Ένας χρόνος (01/01/2018 - 31/12/2018).

Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν στη δράση:

Ο στόχος είναι 46-48 άτομα. Μέχρι στιγμής εμπλέκονται 12 άτομα.

Άλλες σημαντικές πτυχές:

Το έργο εφαρμόζεται από το 2015, χάρη στα θετικά αποτελέσματά του.

Ομάδα στόχος:

Άτομα με άδεια διαμονής και εργασίας, επομένως κάτοχοι ταυτότητας αλλοδαπών, που δεν έχουν πάρει την ισπανική υπηκοότητα και που δεν προέρχονται από χώρα της ΕΕ.

Άνεργοι, άτομα που θέλουν να εργάζονται περισσότερες μέρες, να αλλάξουν δουλειά ή να την βελτιώσουν.

Ιστοσελίδα:

http://www.acobe.org/index.php?option=com_content&view=article&id=365&Itemid=228

Επιπρόσθετα σχόλια: -

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	<p>Το έργο εστιάζει όχι μόνο στο να παρέχει στους δικαιούχους όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται για την εργασιακή τους ενσωμάτωση, αλλά και στο να αναπτύξει την κατάλληλη δραστήρια στάση για την αναζήτηση εργασίας.</p> <p>Συνεπώς, οι δικαιούχοι του συγκεκριμένου προγράμματος δεν αποκτούν μόνο τα κατάλληλα εργαλεία για την εργασιακή τους ενσωμάτωση, αλλά και τις δεξιότητες εκείνες που απαιτούνται για την εξεύρεση εργασίας, καλλιεργώντας παράλληλα μια σωστή προσωπική στάση για να φέρουν σε πέρας μια αποτελεσματική αναζήτηση εργασίας.</p> <p>«Πριν παρέχουμε όλα τα εργαλεία που χρειάζονται για την αναζήτηση εργασίας, πρέπει να ξέρουμε πώς νιώθουν οι δικαιούχοι. Αν δεν νιώθουν καλά, όσα εργαλεία και να έχουν, δεν μπορούν να ασχοληθούν με την αναζήτηση δουλειάς με το σωστό τρόπο» (Mª Jesús de la Morena, Fundación Acobe).</p>
Καινοτομία	<p>Η καινοτόμος πτυχή του συγκεκριμένου έργου συνίσταται στην ολιστική του προσέγγιση, η οποία ακολουθείται από μια διεπιστημονική ομάδα που εργάζεται από κοινού με τον κάθε δικαιούχο. Αν σε κάποια εργαστήρια παρατηρηθούν ανάγκες σε διαφορετικούς τομείς εκτός του εργασιακού (νομικό, κοινωνικό, κ.λπ.), τότε αντιμετωπίζονται από το ανάλογο προσωπικό.</p>
Αποτελεσματικότητα	<p>Οι δικαιούχοι συνήθως ανήκουν στις πιο ευάλωτες ομάδες, εξαιτίας του χαμηλού μορφωτικού τους επιπέδου. Οι αλλαγές στο εργασιακό σύστημα της Ισπανίας έχουν επηρεάσει σημαντικά τις συνθήκες εργασίας, με μείωση μισθών, αύξηση ωραρίου εργασίας, κ.λπ., επηρεάζοντας και τους ανθρώπους που συμμετέχουν στο έργο.</p> <p>Η αποτελεσματικότητα του έργου συνίσταται στην έμφαση που δίνεται στην ανάπτυξη διαδικασιών ευαισθητοποίησης ανάμεσα στους πιθανούς εργοδότες, σχετικά με τη σημασία</p>

	που έχει η πρόσληψη ατόμων με αυτές τις δυσκολίες. Αυτό ενισχύει τις διαμεσολαβητικές δραστηριότητες που πραγματοποιεί το ίδρυμα.
Αποδοτικότητα	<p>Το έργο δε θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με λιγότερους οικονομικούς πόρους ή ανθρώπινο δυναμικό. Το Acobe είναι ένα πολύ μικρό ίδρυμα, και η δουλειά που γίνεται σε αυτό δεν θεωρείται πάντα μέρος του έργου. Η διεπιστημονική δουλειά που πραγματοποιείται από τον υπεύθυνο του τομέα που αφορά την εργασία και την εκπαίδευση, τον κοινωνικό λειτουργό και το δικηγόρο, υλοποιείται με αυτό τον τρόπο λόγω της μεθοδολογίας του ιδρύματος.</p> <p>Το ίδρυμα δεν διαθέτει τους οικονομικούς πόρους ώστε να μπορεί να πληρώσει επιμορφωτικά μαθήματα από άλλους οργανισμούς που είναι χρήσιμα στην αναζήτηση εργασίας, αλλά ούτε και τα εισιτήρια για τα μέσα μαζικής μεταφοράς ώστε να μπορούν οι δικαιούχοι να έρθουν στο ίδρυμα.</p>
Επίδραση	Η επίδραση του έργου είναι στενά συνδεδεμένη με τη συνέχισή του. Δεδομένου ότι το έργο είναι μια συνεχής διαδικασία η οποία συνεχίζεται επ' αόριστον, οι χρήστες που βρήκαν δουλειά μπορούν να συμμετέχουν ξανά.
Βιωσιμότητα	<p>Στο πλαίσιο του έργου, το ίδρυμα έρχεται σε επαφή με εταιρείες με τις οποίες συνεργάζεται και στις οποίες πραγματοποιεί δράσεις ευαισθητοποίησης σχετικά με την ανάγκη πρόσληψης ατόμων με εργασιακά προβλήματα. Επιπρόσθετα, το έργο βοηθά και βελτιώνει τις δεξιότητες των συμμετεχόντων.</p> <p>«Το γεγονός ότι οι δικαιούχοι υποστηρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της προσπάθειας τους για αναζήτηση εργασίας, αλλά και το ότι βελτιώνονται οι δεξιότητές τους, τους ενδυναμώνει, όχι μόνο εκείνη τη στιγμή, αλλά και για το μέλλον, αφού αυτή η ενδυνάμωση μπορεί να μεταβιβαστεί και να χρησιμοποιηθεί και σε άλλα πλαίσια» (προσωπικό του Fundació Acobe).</p>
Προσέγγιση του φύλου	Η προσέγγιση του φύλου λαμβάνεται υπόψη από το έργο. Οι ίσες ευκαιρίες και η ισότητα των φύλων παίζουν σημαντικό ρόλο καθ' όλη τη διάρκεια του έργου. Γίνονται θετικές διακρίσεις, δίνοντας προτεραιότητα στις γυναίκες, όταν οι συνθήκες είναι ισότιμες. Ο κοινωνικός λειτουργός διοργανώνει εργαστήρια για τις ίσες ευκαιρίες και την ισότητα των φύλων.

ΚΠ: Υπέρ της Ισότητας στην Οικιακή Απασχόληση - Asociación Claver

Συνοπτική περιγραφή

<p>Τίτλος της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Υπέρ της Ισότητας στην Οικιακή Απασχόληση (Hacia la Igualdad en el Empleo del Hogar)</p>	<p>Επικοινωνία:</p> <p>Φορέας: Asociación Claver</p> <p>Προφίλ: ΜΚΟ</p> <p>Διεύθυνση: Avda. Eduardo Dato, 20 B, Madrid - Spain</p> <p>Τηλέφωνο: +34 954 93 21 79/+34 640 21 85 08</p> <p>e-mail: claver@asociacionclaver.org/</p>
<p>Πεδίο δράσης:</p> <p>Εργασιακός τομέας. Διάγνωση της κατάστασης στο πλαίσιο της αλλαγής του εργασιακού νόμου για την οικιακή απασχόληση. Ανάλυση της διαδικασίας βελτίωσης των κανονισμών που περιλαμβάνονται στο Νόμο της Απασχόλησης στον Οικιακό Τομέα (1985), και της μετέπειτα ένταξής του στο Γενικό Σύστημα Κοινωνικών Ασφαλίσεων με ειδικούς όρους, το 2012.</p>	
<p>Χρηματοδότηση:</p> <p>Το έργο χρηματοδοτήθηκε με απόφαση της Διεύθυνσης Συντονισμού των Μεταναστευτικών Πολιτικών της Περιφερειακής Κυβέρνησης της Ανδαλουσίας, η οποία χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ESF).</p>	
<p>Περιγραφή της Καλής Πρακτικής:</p> <p>Στόχοι:</p> <p>Ανάλυση της επίδρασης του αναθεωρημένου νόμου για τις γυναίκες μετανάστριες που απασχολούνται στον οικιακό τομέα, από την οπτική των εργαζόμενων γυναικών, των διαμεσολαβητικών φορέων και των εργοδοτών.</p> <p>Μέθοδοι που εφαρμόστηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προγραμματισμός εργασίας και επαφή με φορείς 	

- Ορισμός της μεθόδου της τριγωνοποίησης
- Διάγνωση του τομέα
- Εντοπισμός των καλών πρακτικών
- Ανάπτυξη του υλικού διάχυσης

Δραστηριότητες:

Διαγνωστική φάση:

Επίσκεψη σε διάφορους φορείς

Διεξοδικές συνεντεύξεις με τεχνικό προσωπικό, εργαζόμενες γυναίκες και εργοδότες

Παρουσίαση της προόδου του έργου σε ένα σεμινάριο:

Συστάσεις

Δημιουργία μιας πλατφόρμας οικιακής απασχόλησης στη Σεβίλλη.

Διάρκεια: Δεκέμβριος 2014 – Μάιος 2015

Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν στη δράση:

12 γυναστοί φορείς που παρέχουν υποστήριξη σε πολλούς χρήστες, κυρίως γυναίκες μετανάστριες.

Άλλες σχετικές πτυχές: -

Ομάδα στόχος:

Γυναίκες μετανάστριες στον τομέα της οικιακής απασχόλησης.

Ιστοσελίδα:

<http://asociacionclaver.org/>

<http://asociacionclaver.org/wp-content/uploads/2016/07/Plataforma-empleo-hogar.pdf>

Επιπρόσθετα σχόλια:

-

Αναλυτική περιγραφή

Κριτήρια	Περιγραφή
Συνάφεια	Η αρχική μελέτη έδωσε τη δυνατότητα στους εργαζομένους οι οποίοι ήταν ήδη οργανωμένοι ως συλλογικότητα, να δημιουργήσουν και να

	<p>επισημοποιήσουν την οργάνωση. Χάρη στην έρευνα, βρήκαν χώρο για διάλογο και κοινές δράσεις με οργανισμούς (μέχρι στιγμής αποτελούν μέρος της πλατφόρμας 12 φορείς), γεγονός που τους προσφέρει ενδυνάμωση και περαιτέρω ορατότητα.</p>
Καινοτομία	<p>Εφαρμόστηκε η μέθοδος της τριγωνοποίησης (από την οπτική των εργαζομένων, των διαμεσολαβητικών φορέων και των εργοδοτών) και ένας συνδυασμός ποσοτικών και ποιοτικών παραμέτρων (μέσα από σε βάθος συνεντεύξεις), με την μεθοδολογική υποστήριξη του Universidad Loyola Andalucía.</p> <p>Κατά τη διάρκεια της επιτόπιας μελέτης, αναλύθηκαν οι πτυχές της διάταξης που σχετίζονται με την επαγγελματική ασφάλεια και εργασία, τις δυσκολίες συμμόρφωσης με τον κανονισμό και την οπτική όλων των εμπλεκομένων, ενώ έγινε ανάλυση του δικτύου που δημιουργήθηκε, μέσα από ερωτηματολόγιο προς τους διάφορους εμπλεκόμενους φορείς.</p> <p>Ήταν πολύ σημαντικό να διευκολυνθεί η διαδικασία καθορισμού κοινών στόχων για τις δράσεις και τις διαδικασίες, έτσι ώστε οι φορείς που παρέχουν εργασιακή διαμεσολάβηση και προσανατολισμό να δουλεύουν με συγκεκριμένα κοινά κριτήρια.</p> <p>Το έργο έλαβε υπόψη την οπτική όχι μόνο των γυναικών που απασχολούνται στον οικιακό τομέα, αλλά και την οπτική των εργοδοτών, μια πτυχή που δεν αναπτύσσεται από σχεδόν κανένα φορέα.</p> <p>Για να αποκτήσει ορατότητα το έργο, ένας θεμελιώδης σκοπός του ήταν να ασκήσει πίεση στην κυβέρνηση της Ισπανίας, ώστε να επικυρώσει τη Σύμβαση 189 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (International Labour Organization, ILO).</p>
Αποτελεσματικότητα	<p>Στο πεδίο των δράσεων υπέρ της ισότητας στην οικιακή απασχόληση που πραγματοποιήθηκαν από την οργάνωση, εντοπίστηκε η ανάγκη για βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζόμενων γυναικών. Η συλλογή των δεδομένων σε συνεργασία με τους σχετικούς φορείς επιβεβαίωσε την ευάλωτη θέση στην οποία βρίσκονται οι εργαζόμενες γυναίκες.</p> <p>«Υπήρχε μεγάλο ενδιαφέρον και συνεργασία από τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη δημιουργία της πλατφόρμας. Παραμένει εκεί, και εμείς αναστοχαζόμαστε πάνω σε αυτή. Ήταν μια κατάλληλη απάντηση σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο. Πιστεύω ότι αυτή η πτυχή ήταν πολύ σημαντική και έκανε το έργο πιο δυνατό» (Sylvia Villalba - Asociació Claver)</p>

Αποδοτικότητα	<p>Η μελέτη θεωρήθηκε πολύ απαιτητική, αφού αναπτύχθηκε σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, από το Δεκέμβριο του 2014 μέχρι το Μάιο του 2015, χωρίς ψηλούς οικονομικούς πόρους. Πραγματοποιήθηκε με τη χρήση και βελτιστοποίηση λιγοστών πόρων, αλλά με πολύ θετικά αποτελέσματα, που έδωσαν τη δυνατότητα στην οργάνωση να ενισχύσει τόσο την εσωτερική της δομή όσο και τη δικτύωση με άλλους οργανισμούς, αλλά και να αποκτήσει δημόσια παρουσία.</p> <p>Για μια πιο διεξοδική μελέτη, ο οργάνωση θα χρειαζόταν περισσότερο χρόνο. Με περισσότερους πόρους, θα μπορούσε να υπάρχει συνέχεια στο έργο.</p>
Επίδραση	<p>Στην αρχή του έργου, θεωρήθηκε ως προτεραιότητα για την αναθεώρηση του νόμου η συλλογή όλων των δημοσιεύσεων που σχετίζονται με την απασχόληση στον οικιακό τομέα.</p> <p>Όταν αναρτήθηκαν οι συμφωνίες και οι πίνακες που αφορούν τους μισθούς στην πλατφόρμα, άρχισε μια διαδικασία διαβούλευσης στο επίπεδο των μέσων ενημέρωσης και της έρευνας. Έγινε δυνατή η παροχή υποστήριξης στις εργαζόμενες γυναίκες και δημιουργήθηκε ένας κοινός χώρος συνύπαρξης για τους εργαζόμενους και τους οργανισμούς.</p>
Βιωσιμότητα	<p>Στην παρουσίαση της προόδου της μελέτης κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, έγιναν κάποιες συστάσεις, που είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας πλατφόρμας για την οικιακή απασχόληση στη Σεβίλλη, ως μια συναφής καλή πρακτική που δεν υπήρχε προηγουμένως και η οποία εξακολουθεί να υπάρχει μέχρι σήμερα.</p> <p>Η κοινή αυτή δράση συνεχίζεται και σήμερα, με κοινούς στόχους και παρουσία στη Σεβίλλη, αλλά και συμμετοχή και σε άλλους χώρους σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Συμμετέχουν σε συνέδρια και πρωθυΐες οι Ιησουίτες σε μετανάστες στο Μπιλμπάο, τη Βαλιαδολίδ, τη Μαδρίτη και τη Βαλένσια.</p> <p>Ξεκινώντας από τις ανάγκες που επιβάλλουν οι συνθήκες και χρησιμοποιώντας τον αναστοχασμό και την έρευνα, μπορούν να διαμορφωθούν διαδικασίες συμμετοχής και σε άλλα πλαίσια.</p>
Προσέγγιση του φύλου	<p>Το έργο επικεντρώθηκε αποκλειστικά στην κατάσταση των γυναικών μεταναστριών που απασχολούνται στον οικιακό τομέα.</p>

Οι σχετικές πτυχές που προέκυψαν από την έρευνα και τη συγκριτική ανάλυση των καλών πρακτικών θα ληφθούν υπόψη για τις συστάσεις πολιτικής που παρουσιάζονται στην υποενότητα 5.2 της παρούσας έκθεσης.

5. Συμπεράσματα και Συστάσεις Πολιτικής

5.1 Συμπεράσματα

Η έρευνα που διενεργήθηκε με σκοπό να παρέχει μια εικόνα της σύγχρονης νομοθεσίας και της πρώτης ανάλυσης των πρωτοβουλιών που εστιάζονται στην εργασιακή και κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών και/ή των προσφύγων, επεσήμανε ότι πάρθηκαν διαφορετικά μέτρα από κάθε χώρα για τον χειρισμό και την υποδοχή των εισερχόμενων μεταναστών. Επιπλέον, παρόλο που η κάθε χώρα αντιμετώπιζε διαφορετικές καταστάσεις, οι μετανάστες που επηρεάζονταν και επηρεάζονται προς το παρόν περισσότερο είναι οι Υπήκοοι Τρίτων Χωρών. Για αυτό τον λόγο, οι εταίροι του MigrEmpower αποφάσισαν να δημιουργήσουν και να εφαρμόσουν στοχευμένες παρεμβάσεις που απευθύνονται σε αυτούς.

Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε για το νομοθετικό πλαίσιο τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, προέκυψαν κάποιες σκέψεις ως κοινό έδαφος:

- Η γλώσσα δικαιώς θεωρείται ως το κύριο στοιχείο για την ένταξη στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας: κάθε χώρα έχει αναπτύξει υπηρεσίες εκμάθησης για να βοηθήσει τους μετανάστες με τη μητρική γλώσσα της χώρας υποδοχής.
- Το καθεστώς διαμονής και τα νόμιμα έγγραφα παραμονής είναι απαραίτητα για την πρόσβαση σε υπηρεσίες εξεύρεσης εργασίας.
- Παρόλο που η στέγαση είναι μια βασική πτυχή της διαδικασίας ενσωμάτωσης για την απόκτηση δικαιωμάτων και για την εξεύρεση εργασίας, σε ορισμένες χώρες δεν υπάρχουν ακόμα συγκεκριμένες δράσεις που να αφορούν τον τομέα αυτό.
- Η κυπριακή κυβέρνηση φαίνεται να είναι η πιο προσεκτική στο πεδίο της απαγόρευσης των διακρίσεων, υπάρχουν πολλοί νόμοι, με απώτερο στόχο την καταπολέμηση οποιασδήποτε μορφής διάκρισης κατά των μεταναστών.

Τέλος, η έρευνα και η ανάλυση επιλεγμένων Καλών Πρακτικών δείχνουν ότι για την προώθηση της πολιτισμένης συνύπαρξης και του αμοιβαίου σεβασμού κατά των διακρίσεων, είναι καθοριστικά δύο στοιχεία:

- Η προώθηση παρεμβάσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης στο εργασιακό και κοινωνικό πεδίο.

- Ο ορισμός ενός ενιαίου, συνεκτικού και ευρωπαϊκής πολιτικής διεύθυνσης που παρέχει εθνική νομοθεσία με τις σωστές παραμέτρους.

5.2 Συστάσεις Πολιτικής

Έχοντας κατά νου τις πολιτισμικές διαφορές της κάθε χώρας που εμπλέκεται στο πρόγραμμα και έχοντας υπόψη ότι σε κάποιες από αυτές υπάρχει σοβαρό θέμα μισαλλοδοξίας (για παράδειγμα στην Ιταλία, τη Γερμανία, τη Γαλλία και την Κύπρο, όπως αναφέρεται στις Εθνικές Εκθέσεις) όπου «το κλίμα μίσους» προς τους μετανάστες έχει μετατραπεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, δεδομένης της παρουσίας διαφορετικών υποβάθρων όπως:

- Γεωγραφικές θέσεις που προσδιορίζονται ως παραμεθόριες χώρες όπως η Ιταλία και η Ισπανία.
- Η ελκυστικότητα ορισμένων χωρών όπως η Γερμανία και η Αυστρία λόγω της Κοινωνικής Πρόνοιας και του συστήματος υποδοχής τους.
- Η πραγματικότητα των χωρών διέλευσης όπως η Κύπρος και η Ιταλία.
- Η πολιτισμική ελκυστικότητα λόγω της κύριας γλώσσας των χωρών υποδοχής όσον αφορά τη Γαλλία και την Ισπανία.

Όπως συζητήθηκε στην πρόταση του προγράμματος, το MigrEmpower επιδιώκει «την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη ως ουσιώδη και βασικά στοιχεία για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες». Επομένως, εάν:

- Η επιδίωξη ενεργού διαλόγου με ευρωπαϊκούς θεσμούς,
- Η διευκόλυνση στην ανταλλαγή καλών πρακτικών, εμπειριών και τεχνογνωσίας,
- Η διάδοση πληροφοριών σε βασικά θέματα στον τομέα της δια βίου μάθησης

θεωρούνται ως σημεία κοινής αναφοράς σε πολλά προγράμματα που εστιάζουν στη μετανάστευση, προτείνονται οι ακόλουθες συστάσεις πολιτικής:

1. Να διασφαλιστεί μια δίκαιη διαδικασία ασύλου για όλους τους πρόσφυγες, βασισμένη στην πραγματική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες προέλευσής τους και να αναγνωριστούν οι παρόντες κίνδυνοι που οι άνθρωποι πρέπει να αντιμετωπίσουν σε χώρες που βρίσκονται στην εμπόλεμη ζώνη ή στην προσπάθειά τους να φτάσουν σε ένα καλύτερο μέρος για να ζήσουν. Επιπλέον, θα πρέπει να γίνουν προσπάθειες για την μείωση της διάρκειας της διαδικασίας και ενώ οι αιτούντες άσυλο αναμένουν

απάντηση, να παρέχονται περισσότερες υπηρεσίες υποστήριξης για τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσής τους.

2. Να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής των μέτρων πριν την άφιξη, με σκοπό την προετοιμασία της κοινότητας για την υποδοχή και το σύστημα ασύλου. Είναι γεγονός ότι οι πιο επιτυχημένες εμπειρίες είναι εκείνες στις οποίες εμπλέκεται η τοπική κοινότητα.
3. Να πληροφορείται και να υποστηρίζεται η τοπική κοινότητα για την κατάσταση που θα αντιμετωπίσει στην υποδοχή μεταναστών, πράγμα που μπορεί να προκαλέσει θετικές συμπεριφορές. Όπου τα προγράμματα ένταξης συμπεριελάμβαναν τους πολίτες, παρατηρήθηκε πρόοδος στην υπερνίκηση φόβων και προκαταλήψεων.
4. Η αρχή της επανένωσης της οικογένειας πρέπει να θεωρείται δικαίωμα για όλους εκείνους που σκοπεύουν να παραμείνουν μακροπρόθεσμα στη χώρα που επέλεξαν. Οι επανενωμένες οικογένειες μπορούν να διασφαλίσουν την καλύτερη κοινωνική ένταξη των μεταναστών και να βελτιώσουν, επίσης, τις οικονομίες των χωρών υποδοχής.
5. Να απλοποιηθούν οι διαδικασίες έγκρισης και αναγνώρισης της προηγούμενης εκπαιδευτικής σταδιοδρομίας των μεταναστών.
6. Να πρωθηθεί η εκπαίδευση των ντόπιων που ζουν στις χώρες υποδοχής σε σχέση με τους μετανάστες μέσω της παρακολούθησης μαθημάτων γλωσσών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, με σκοπό την καλύτερη τοπική εξάπλωση, αφού σε ορισμένες χώρες οι εγκαταστάσεις υποδοχής βρίσκονται σε πολύ απομακρυσμένες περιοχές.
7. Τα προγράμματα πρέπει να είναι προσανατολισμένα να προσαρμόζονται καλύτερα στο εκπαιδευτικό και επαγγελματικό υπόβαθρο των μεταναστών στην κοινωνία υποδοχής, με σκοπό να μειωθεί το ποσοστό υπερεδίκευσης και να αυξηθεί η προσφορά καταλληλότερων θέσεων εργασίας που συνάδουν με το επαγγελματικό και εκπαιδευτικό τους προφίλ.
8. Να διευκολυνθούν οι αλλοδαποί μέσω της αναγνώρισης των μη τυπικών προσόντων όταν κάνουν αίτηση για δουλειά. Θα πρέπει να δίνεται η ευκαιρία σε ανθρώπους που έχουν πολλή εμπειρία σε έναν συγκεκριμένο τομέα να αποδείξουν τις δυνατότητες και τις ικανότητές τους όταν δεν έχουν τα επίσημα πιστοποιητικά ή πτυχία και με αυτό τον τρόπο να αποκτούν θέση εργασίας ή κατάρτισης.
9. Είναι ξεκάθαρη η ανάγκη εδραίωσης στενότερης σύμπραξης μεταξύ των προγραμμάτων κοινωνικής και εργασιακής εισαγωγής που απευθύνονται σε μετανάστες και της Δημόσιας Διοίκησης. Θα έπρεπε να δημιουργηθούν συμπράξεις σε όλα τα σχετικά πεδία (υγεία, εκπαίδευση, στέγαση κλπ.), με σκοπό να παρέχουν μια επαρκέστερη εισαγωγή στην κοινωνία υποδοχής, να αναπτύξουν κοινές πορείες και στόχους που θα εγγυώνται την κοινωνική και

εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών και των προσφύγων στην κοινωνία υποδοχής.

10. Να γίνουν προσπάθειες απλοποίησης των κανόνων πρόσβασης στην αγορά εργασίας με σκοπό να προωθηθεί η εργασιακή ενσωμάτωση των μεταναστών και των προσφύγων. Οι αιτούντες άσυλο που βρίσκονται εν μέσω μιας συχνά μακροσκελούς διαδικασίας αναμένοντας μια απόφαση, πρέπει να έχουν ευκολότερη πρόσβαση σε δουλειά. Αυτό τους καθιστά λιγότερο εξαρτώμενους από βιοηθήματα και τους επιτρέπει να νιώθουν χρήσιμοι μέσω της συνεισφοράς τους στην κοινωνία.
11. Να ενισχυθεί το ταλέντο των μεταναστών για επιχειρηματικότητα μέσω επενδύσεων σε μετανάστες επιχειρηματίες.
12. Να καταπολεμηθούν οι προκαταλήψεις και να διευκολυνθεί η πλήρης ενσωμάτωση των μεταναστών που μπορούν να συνεισφέρουν στην κοινωνία.
13. Να προωθηθεί η διαπολιτισμική αντίληψη μέσω της εφαρμογής δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών δικτύωσης.
14. Να διευκολυνθεί η επικοινωνία μεταξύ των χωρών υποδοχής και προέλευσης με σκοπό την παροχή υποστήριξης στους μετανάστες από τη στιγμή που εγκαταλείπουν τη χώρα προέλευσης.
15. Περισσότερη προβολή των οργανώσεων κοινωνίας πολιτών που ασχολούνται με τη διαδικασία υποδοχής των μεταναστών, των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο.
16. Να ενδυναμωθούν οι γυναίκες μετανάστριες μέσω της οργάνωσης κατάλληλα διαμορφωμένων δραστηριοτήτων.
17. Να υποστηριχθούν πιο σθεναρά τα μέτρα εκπαιδευτικής παρέμβασης, επαγγελματικής κατάρτισης, ένταξης στην αγορά εργασίας και να εφαρμοστούν μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μεταναστών σε βασικές υπηρεσίες (στέγαση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, δραστηριότητες κοινωνικής ένταξης).
18. Να πραγματοποιηθούν εκστρατείες ευαισθητοποίησης σε εταιρείες για την ανάγκη πρόσληψης ευπαθών ομάδων και/ή ομάδων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο αποκλεισμού, μέσω παροχής συγκεκριμένης εκπαίδευσης, συνεργασίας σε στρογγυλή τράπεζα κοινωνικού διαλόγου, καθώς και μέσω της επιμονής στους διαφοροποιούς παράγοντες που τους φέρνουν σε μειονεκτική θέση.

6. Αναφορές

Επίπεδο ΕΕ

- > Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA)
- > Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- > Κοινοπραξία για την Εφαρμοσμένη Έρευνα σχετικά με τη Μετανάστευση (CARIM-East)
- > Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων (DG Home)
- > Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (EMN)
- > Eurostat
- > Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO)

Εθνικό επίπεδο

- > Όλες οι πληροφορίες πάρθηκαν από τις Εθνικές Εκθέσεις

Περαιτέρω πηγές:

- > Διεθνής Οργανισμός για τη Μετανάστευση
- > Υπηρεσία Προσφύγων του ΟΗΕ
- > ΟΗΕ
- > Observatory of Public Attitudes to Migration (OPAM)